

CUMHURİYET SENATOSU

TUTANAK DERGİSİ

10 ncu Birleşim

22 . 12 . 1977 Perşembe

İÇİNDEKİLER

Sayfa	Sayfa
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	408
II. — GELEN KÂĞITLAR	408
III. — YOKLAMA	409
IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	409
1. — Trabzon Üyesi Hasan Güven'in, Üçüncü Beş Yıllık Planın süresi ile yürürlüğü hudutlu İthalattan Alınan Damga Resmi Kanunu 31 . 12 . 1977 tarihinde hükümsüz kaldığından Hazinesinin gelir kaybına dair gündem dışı demeci.	409:410
2. — Anayasa Mahkemesi Üyesi Halit ZARBUN'dan açılan asıl üyeliğe, yenisinin seçilmesine dair Anayasa Mahkemesi Başkanlığının tezkeresi. (3/1207)	410
3. — Tabii Üye Haydar Tunçkanat'ın, İdare Amirliğine seçilmiş olması nedeniyle Bütçe ve Plan Komisyonu üyeliğinden çekildiğine dair önergesi. (4/319)	410
4. — Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Halk Meclisi Başkanlığının vaki daveti nedeniyle Cumhuriyet Senatosundan bir heyetin Bulgaristan'ı ziyaret etmesine dair Başkanlık tezkeresi. (3/1206)	410:411
5. — PTT Genel Müdürlüğünün uğratıldığı zararlar konusunda kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1199, 10/46)	411
6. — Çocuk Mahkemeleri kurulması hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1198, 10/38)	411
7. — Geri kalmış bölgelerin sorunlarını aydınlatılmasıyla belirleme konusunda araştırma yapmak üzere kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1208, 10/36)	411
8. — Toplumı etkileyen bunalmın kökenleri ve nedenlerini hazırlayanlar ile olayların devamının önlenmesi hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1209, 10/29 - 41)	411:412
9. — Devlet Planlama Teşkilatı ve yatırımları konusunda kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1201, 10/49)	412

Sayfa	Sayfa
10. — 10/32, 10/36, 10/51, 10/2, 10/64, 10/21, 10/26 - 52, 10/61, 10/57, 10/37, 10/25 - 42, 10/29 - 41, 10/7, 10/44, 10/45 numaralı Araştırma Komisyonlarında açık bulunan üyeliklere seçim. 412:413	öğrenim özgürlüğü konusunda bir Genel Görüşme açılmasına dair önermeleri. (8/5) 414:445
11. — Bütçe ve Plan Komisyonunda açık bulunan bir üyeliğe seçim. 413:414	VI. — SORULAR VE CEVAPLAR 445
V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER 414	A) Yazılı Soru ve Cevabı. 445
1. — Cumhuriyet Senatosu Antalya Üyesi Reşat Oğuz ve arkadaşlarının, can güvenliği ve	1. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mehmet Feyyat'ın, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne dair soru önergesi ve Gençlik ve Spor Bakanı Ali Şevki Ereğ'in yazılı cevabı. (7/829) 445:446

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Görev ile yurt dışına giden :
Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanı Fehim Adak'a, Orman Bakanı Sabahattin Savcı'nın;

Çalışma Bakanı İ. Fehmi Cumaloğlu'na, Devlet Bakanı Süleyman Arif Emre'nin;

Vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mucip Ataklı ve arkadaşlarının «Döviz politikamız» konusunda (8/6) bir genel görüşme açılmasına dair önergesi kabul edildi.

Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere aday gösterilen üyeler;

Başkanlık Divanında açık bulunan bir İdare Amirliğine Tabii Üye Haydar Tunçkanat;
Seçildiler.

Cumhuriyet Senatosu Antalya Üyesi Reşat Oğuz ve arkadaşlarının, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü konusunda bir Genel Görüşme açılmasına dair önermeleri. (8/5) üzerinde bir süre görüşüldü.

22 . 12 . 1977 Perşembe günü saat 15.00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 18.55'te son verildi.

Başkan	Divan Üyesi
Başkanvekili	Afyonkarahisar
Rahmi Erdem	Mustafa Çelik

Divan Üyesi
Tabii Üye
Emanullah Çelebi

II. — GELEN KÂĞITLAR

Yazılı sorular

1. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Van felaketedeleri için Diyanet İşleri Başkanlığınca toplanan yardım paraları ve kurban bedellerine dair yazılı soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (7/832)

2. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Van felaketedeleri için toplanan paraların ne zaman ve nerelere sarfedildiğine dair yazılı soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (7/833)

3. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Kayseri İlinin Hisarcık kasabasını Hacılar bucağına bağlayan hamyolun ne zaman yapılacağına dair yazılı soru önergesi, Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığına gönderilmiştir. (7/843)

4. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Diyanet İşleri Başkanlığı Özlük İşleri Müdürlüğüne dair yazılı soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (7/835)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Rahmi Erdem

DİVAN ÜYELERİ : Mustafa Çelik (Afyonkarahisar), Emanullah Çelebi (Tabii Üye)

BAŞKAN — 10 ncu Birleşimi açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır, görüşmelere başlıyoruz.

IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Trabzon Üyesi Hasan Güven'in, Üçüncü Beş Yıllık Planın süresi ile yürürlüğü hudutlu İthalattan Alınan Damga Resmi Kanunu 31.12.1977 tarihinde hükümsüz kaldığından Hazinesin gelir kaybına dair gündem dışı demeci.

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Cumhuriyet Senatosu Trabzon Üyesi Sayın Hasan Güven, «Üçüncü Beş Yıllık Planın süresi ile yürürlüğü hudutlu İthalattan alınan Damga Resmi Kanunu 31.12.1977 tarihinde hükümsüz kalmaktadır. Hazinesin yıllık gelir kaybı yedi milyar liradır.» diyorlar ve bu konuda gündem dışı söz istiyorlar.

Hazinesin milyarları bulan zararı söz konusu olduğu için ve süre gayet kısa olduğu için kendilerine gündem dışı söz veriyorum. Yalnız rica ediyorum, içinde bulunduğumuz şartları gözönünde bulundurarak süre tayin etsinler.

Sayın Hasan Güven, buyurun efendim.

HASAN GÜVEN (Trabzon) — Sayın Başkan, sayın üyeler;

Hazineye getirdiği zararın son derece yüklü oluşu ve güncelliği nedeniyle bu konuyu huzuruza getiriyorum.

İthalattan Alınan Damga Resmi hakkındaki 828 sayılı Yasa gereği dış alım sırasında düzenlenen gümrük giriş beyannamelerinin kapsadığı eşyanın değerinden, gümrük giriş beyannamesi düzenlenmemesi halinde, girişte tahakkuk edecek evraklar üzerinden gümrük resmi alınmakta idi. Bunun nispeti % 15'i geçmemek üzere Bakanlar Kurulu kararı ile saptanıyordu.

Bu Yasanın yürürlük süresi de İkinci Beş Yıllık Plan döneminin sonu olan 31 Aralık 1972 tarihine

kadardı. 1972 yılı sonu, Yasanın yürürlük süresi dolunca, Hazinesin kaybının büyük boyutlara ulaşması nedeniyle hemen, bunun yine Üçüncü Beş Yıllık Planın yürürlük süresiyle hudutlu olarak yerini dolduran bir yasa getirildi ki, 1648 sayılı Yasadır. Bu Yasada ayrıca % 15 olan had, % 25'e çıkarıldı. (Tabiiyle Bakanlar Kurulu kararıyla)

Ayrıca 1137 sayılı Yasanın 36 ncı maddesi de şöyle değiştirildi. «Gümrük Kanunu, dış ticaret rejimi, Türk Parasının Kıymetini koruma mevzuatı hükümleri dışında veya bu hükümlere aykırı olarak gümrüklere getirilmiş bulunan eşyanın istisnai olarak ithaline izin verilmesi halinde veya Gümrük Kanununa istinaden tasfiye suretiyle yapılacak ithalat ile ilgili kanun, karar veya mevzuat hükümleri dahilinde servet transferleri yoluyla yapılacak ithalatta da bu resmin nispeti % 100'dür» dendi.

Bu şekle dönüştürülen Yasanın yürürlük süresi, Üçüncü Beş Yıllık Planın sonu olan 31 Aralık 1977 tarihinde; yani bundan 9 gün sonra bitmektedir.

Siyasi bunalımın temelinde ekonomik bunalım vardır. Sayın Başbakan, bundan çok kısa bir süre önce Türkiye'nin 70 cent'e muhtaç olduğunu da açık açık söylediler; fakat 5 Haziran seçimlerinden sonra Büyük Millet Meclisine işlerlik kazandırmanın sonucu, önümüze korkunç bir Hazine kaybını getirdi. 7 milyar 200 milyon lira olarak 1977 Bütçesinde bu kanaldan gelir geleceği tahmin edilmektedir. 1976 yılı geliri ise 5 milyar 100 milyon liradır. Dikkatinize sunarım, Türkiye'nin 1977 yılı ihracatının toplam tutarının % 25'ine yaklaşmaktadır.

Beş yıllık kalkınma planında öngörülen devlet yatırımlarının finansmanı için ekonominin genel den-

gesini de bozmadan dış alımla ilgili kaynaklara başvurulması zorunludur. Yatırım kaynak dengesi bunu zorunlu kılmaktadır.

AET topluluğuna karşı, Ankara Anlaşması ve protokol hükümlerinin getirdiği yükümlülükler Gümrük Vergisinde sağladığımız kazançları gittikçe eksiltmektedir.

İthalattan alınan damga resminin devamı ile ödemeler dengesindeki olumsuz etki de giderilmektedir.

Ayrıca, bu verginin piyasanın iç fiyatlarına pek etkisi de yoktur. Gıda maddeleri, zaruri ihtiyaç maddeleri Türkiye içerisinde üretildikleri için bu vergiye yansımaz. İthal malı fiyatları, ithalatçı kâr marjlarının yüksek olduğundan, bu aradaki ek vergi doğrudan doğruya büyük ithalatçının kârına yansımak suretiyle, ondan alınan bir vergi niteliğinde olması yönünden sosyal adalet bakımından da oldukça önemli bir aşama getirmektedir.

Ayrıca, Merkez Bankasında iki milyar dolarlık transferlerin beklemesi de göz önünde tutulunca, 31 Aralıkta bu Yasanın süresi dolması halinde transferler başladımı birdenbire korkunç ithalatçıların cebine Devletin Hazinesine giden bu yüzde 25 damga resminin de akacağı gözönünde tutulacak olursa, önümüzdeki yıl Hazinesinin kaybı belki on milyarı bulacaktır.

Öneri : Üçüncü Beş Yıllık Plan döneminin sonu olan 31 . 12 . 1977 tarihine kadar, yürürlüğü sınırlı 1648 sayılı Yasanın yürürlük süresini Dördüncü Beş Yıllık Plan döneminde de devam ettirici nitelikte bir yasanın hemen çıkarılmasıdır.

Ayrıca, gelecekte parlamenter gelişmemizin, siyasi gelişmemizin iyi geleneklerini getirici bazı prensiplerde de tüm partiler olarak, özellikle Adalet Partisiyle anlaşmamız da gerekiyor. İktidarlar, «Birbirini batırıyorum» diye Devleti ve Devletin Hazinesini de batırmaya hakları yoktur. Bugünkü Hükümet bu yasanın pekala 31 Aralık 1977'de hükmünün sona erdiğini görmesi nedeniyle boşluğu dolduracak yasayı bugüne kadar çıkarması gerekiyordu. Şimdi bir ters sonuç da çıkabilir. Görünen odur ki, bugünkü Hükümetin günleri sayılıdır; ama yeni kurulacak hükümet döneminde bu yasa ne kadar geç çıkarılırsa, o devre içerisinde bu vergilerin alınmaması nedeniyle büyük ithalatçıların cebine bir hayli paralar girecek ve yanlış bir kanıyla da sanki yeni kurulan hükümet bu imkân hazırlamış gibi ortaya çıkacaktır.

Onun için, derhal bu konuda Hükümetin girişiminde bulunması ve Üçüncü Beş Yıllık Plan Döneminde

olduğu gibi, Dördüncü Beş Yıllık Plan Döneminde de ithalattan alınan gümrük resmini sağlayıcı yasanın çıkarılması gerekmektedir.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Güven.

2. — *Anayasa Mahkemesi Üyesi Halit ZARBUN'dan açılan asıl üyeliğe, yenisinin seçilmesine dair Anayasa Mahkemesi Başkanlığının tezkeresi. (3/1207)*

BAŞKAN — Sayın üyeler, gündemin sunuşlar kısmına geçiyoruz.

Bir Anayasa Mahkemesi Başkanlığı tezkeresi vardır; bilgilerinize sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 145 nci ve Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 22 . 4 . 1962 günlü, 44 sayılı Kanunun 5 nci maddeleri hükümlerine göre Cumhuriyet Senatosunca Anayasa Mahkemesi asıl üyeliğine seçilmiş olan Halit ZARBUN, yaş sınırına ulaşmış olması nedeniyle 5 Aralık 1977 gününde emekliye ayrılmıştır.

Bu yolda açılan Anayasa Mahkemesi asıl üyeliğine, Anayasanın 1488 sayılı Kanunla değişik 145 ve 7 . 3 . 1973 günlü, 1697 sayılı Kanun hükümlerine göre yenisinin seçilmesini ve sonucunun bildirilmesini saygıyla rica ederim.

Anayasa Mahkemesi Başkanı
Kâni Vrana

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

3. — *Tabii Üye Haydar Tunçkanat'ın, İdare Amirliğine seçilmiş olması nedeniyle Bütçe ve Plan Komisyonu üyeliğinden çekildiğine dair önergesi. (4/319)*

BAŞKAN — Bir komisyondan istifa önergesi vardır, bilgilerinize sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Başkanlık Divanındaki İdare Amirliği görevine seçilmiş bulunmamdan dolayı Bütçe Plan Komisyonu üyeliğinden çekiliyorum.

Saygıyla bilgilerinize sunarım.

Cumhuriyet Senatosu İdare Amiri
Haydar Tunçkanat
Tabii Üye

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

4. — *Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Halk Meclisi Başkanlığının vaki daveti nedeniyle Cumhuriyet Senatosundan bir heyetin Bulgaristanı ziyaret etmesine dair Başkanlık tezkeresi. (3/1206)*

BAŞKAN — Bir Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi vardır, okunup oylarınıza sunulacaktır.

Genel Kurula

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Halk Meclisi Başkanı Dr. Viladimir Bonev'in Cumhuriyet Senatosundan bir heyetin Bulgaristan'ı ziyaret etmesine dair vaki davetinin Genel Kurulun tasvibine sunulması, Başkanlık Divanının 22 Aralık 1977 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Yüksek tasviplerinize arz ederim.
Saygılarımla.

Sırrı Atalay

Cumhuriyet Senatosu Başkanı

BAŞKAN — Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Halk Meclisi Başkanlığınca Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına vaki davet konusunda Başkanlık Divanı kararını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5. — *PTT Genel Müdürlüğünün uğratıldığı zararlar konusunda kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1199, 10/46)*

BAŞKAN — Bir Araştırma Komisyonu tezkeresi vardır, okunup oylarınıza sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

PTT Genel Müdürlüğünün uğratıldığı zararlar konusunda araştırma yapan Komisyonumuzun görev süresi 19 . 11 . 1977 tarihinde sona ermektedir.

Konunun aydınlanması bakımından 19.11.1977 tarihinden itibaren 2 ay daha süre verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Komisyon Başkanı
Refet Rendeci

BAŞKAN — PTT Genel Müdürlüğünün uğratıldığı zararlar konusunda kurulan Araştırma Komisyonunun görev süresinin 19 . 11 . 1977 tarihinden itibaren 2 ay süreyle uzatılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6. — *Çocuk mahkemeleri kurulması hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1198, 10/38)*

BAŞKAN — Bir başka Araştırma Komisyonu tezkeresi vardır, okunup oylarınıza sunulacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Çocuk mahkemeleri kurulması hakkındaki Araştırma Komisyonumuzun çalışma süresi 23 . 12 . 1977 tarihinde sona ermektedir.

Araştırmanın sıhhatli olarak neticelendirilmesi için, 23 . 12 . 1977 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 2 ay daha süre verilmesini arz ederim.

Komisyon Başkanı Y.
Atif Benderlioğlu

BAŞKAN — Çocuk mahkemeleri kurulması hakkında kurulan Araştırma Komisyonunun çalışma süresinin 23 . 12 . 1977 tarihinden itibaren 2 ay süre ile uzatılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

7. — *Geri kalmış bölgelerin sorunlarını ayrıntılarıyla belirleme konusunda araştırma yapmak üzere kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1208, 10/36)*

BAŞKAN — Bir başka Araştırma Komisyonu tezkeresi vardır, okunup oylanacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Geri kalmış bölgelerin sorunlarını ayrıntılarıyla belirleme konusunda araştırma yapmak üzere kurulan komisyonumuz henüz çalışmalarını bitiremediğinden, Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 136 ncı maddesine göre, Komisyonumuzun görev süresinin 27 Aralık 1977 tarihinden itibaren 2 ay daha uzatılması için delaletlerini arz ederim.

Saygılarımla.

Araştırma Komisyonu Başkanı Y.
Başkanvekili
M. Şükran Özkaya

BAŞKAN — Geri kalmış bölgelerin sorunlarını ayrıntılarıyla belirlemek üzere kurulan Araştırma Komisyonunun görev süresinin 27 . 12 . 1977 tarihinden itibaren 2 ay süreyle uzatılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

8. — *Toplumu etkileyen bunalımın kökenleri ve nedenlerini hazırlayanlar ile olayların devamının önlenmesi hakkında kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılmasına dair tezkeresi. (3/1209, 12/29-41)*

BAŞKAN — Bir başka Araştırma Komisyonu tezkeresi vardır, okunup oylarınıza sunulacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Şiddet olaylarının kökenini ve nedenlerini Araştırma Komisyonu henüz çalışmalarını tamamlaya-

madığından Cumhuriyet Senatosu İçtüzüğü'nün 136 ncı maddesine göre, Komisyonumuzun görev süresinin 23 Aralık 1977 tarihinden itibaren 2 ay daha uzatılması için delaletlerini arz ederim.

Saygılarımla.

Araştırma Komisyonu
Başkanı
Fevzi Hakkı Esatoğlu

BAŞKAN — Şiddet olaylarının kökenini ve nedenlerini araştırmak üzere kurulan komisyonun görev süresinin 23 Aralık 1977 tarihinden itibaren 2 ay süreyle uzatılması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

9. — *Devlet Planlama Teşkilâtı ve yatırımları konusunda kurulan Araştırma Komisyonu Başkanlığının, Komisyonun görev süresinin iki ay uzatılması na dair tezkeresi. (3/1201, 10/49)*

BAŞKAN — Bir başka Araştırma Komisyonu tezkeresi vardır, okunup oylanacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 27.1.1976 tarihli 26 ncı Birleşiminde kurulması kabul edilen «Devlet Planlama Teşkilâtı ve yatırımları» konusundaki Araştırma Komisyonumuzun görev süresi 27 . 11 . 1977 tarihinde sona erdiğinden; 27.11.1977 tarihinden başlamak üzere 2 ay müddetle çalışma izninin verilmesini arz ederim.

Saygılarımla.

Araştırma Komisyonu Sözcüsü
Süreyya Öner

BAŞKAN — Devlet Planlama Teşkilâtı ve yatırımları konusunda kurulan Araştırma Komisyonunun görev süresinin 27 . 11 . 1977 tarihinden itibaren 2 ay süreyle uzatılması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

10. — 10/32, 10/36, 10/51, 10/2, 10/64, 10/21, 10/26-52, 10/61, 10/57, 10/37, 10/25-42, 10/29-41, 10/7, 10/44, 10/45 numaralı Araştırma komisyonlarında açık bulunan üyeliklere seçim.

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Araştırma komisyonlarında boş bulunan üyelikle ilgili işleri oyla seçim yapacağız.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına 1975 ve 1976 yıllarında verilen teşvik ve uygulama belgeleri hakkında kurulan komisyonunda, Cumhurbaşkanınca seçilen üyelere 1 üyelik boşalmış ve bu üyelğe Sayın Kemal Cantürk Grupunca aday gösterilmiştir. Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1975 - 1976 öğrenim yılında devamsızlık yapan ve yapmak zorunda kalan öğrencilerin uğradıkları çeşitli mağduriyetlerin saptanması hakkında kurulan Komisyondan Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grupundan bir boşalma olmuştur. Bu komisyona Grubu Sayın Namık Kemal Şentürk'ü aday göstermiştir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mason locaları hakkında kurulan 15 kişilik Araştırma Komisyonunda açık bulunan Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grupuna, Grupunca Sayın Metin Toker aday gösterilmiştir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplumu etkileyen bunalımın kökenleri ve nedenlerini hazırlayanlar ile olayların devamının önlenmesi ve gençlik olayları ve gerektirdikleri çözümlerin saptanması hakkında kurulan Komisyona Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grupundan bir boşalma olmuştur, bu Komisyona Sayın Hüseyin Nail Kubalı Grupunca aday gösterilmiştir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lice'de depremden sonra yapılan ve Lice depremi ile ilgili bazı olaylar hakkında kurulan Komisyonunda grup kuramayan sayın üyeler tarafından bir üyelik boşalmıştır. Bu Komisyona grup kuramayan üyeler tarafından aday gösterilmesini rica ediyorum.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın İsmail İlhan.

BAŞKAN — Sayın İsmail İlhan teklif edilmiştir. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Su ürünleriyle meşgul olan kooperatifler ve su ürünleri üretimi bölgelerinde kiracı durumunda bulunanlar hakkındaki kurulan Komisyondan yine grup kuramayan üyelerin kontenjanından bir boşalma olmuştur. Grup kuramayan sayın üyelerin bu komisyona da aday göstermelerini rica ediyorum.

HASAN İLDAN (Elazığ) — Sayın Sami Turan.

BAŞKAN — Sayın Sami Turan teklif edilmiştir. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türk sporunun içinde bulunduğu durum hakkında kurulan Komisyonunda Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grupunda bir boşalma olmuştur; Grubu bu Komisyona Sayın Metin Toker'i aday göstermiştir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri içinde yer alan bazı kuruluşlardaki personele ödenen ikramiyeler hakkındaki kurulan komisyondan yine Cumhurbaşkanınca seçilen üyeler Grupundan bir boşalma olmuş, Grupu bu komisyona Sayın Kemal Cantürk'ü aday göstermiştir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Belediyelere yapılan devlet yardımı ve belediyelerin mali durumları hakkında kurulan Araştırma Komisyonunda Cumhuriyet Halk Partisi kontenjanından boşalan üyeliğe Grupunca Sayın Nejat Sarıcalı aday gösterilmiştir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti arasında akdolunan kredi anlaşması hakkında kurulan Komisyonunda Cumhuriyet Halk Partisi Grupundan bir boşalma olmuş, Grupu bu komisyona Sayın Besim Üstünel'i aday göstermiştir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Tarsus İşletmecilik Yüksek Okulunun Adana'ya nakledilmesi konusunda kurulan Araştırma Komisyonunda, Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grupundan boşalan üyeliğe Grupunca Sayın Namık Kemal Şentürk aday gösterilmiştir. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Ankara İmar Limitet Şirketinin, Arısoy Kollektif Şirketinin lehine sağlamış olduğu menfaatlar konusunda kurulan Araştırma Komisyonunda grup kuramayan üyelerin işgal ettiği bir sandalye boşalmıştır. Grup kuramayan sayın üyelerin bir aday göstermesini rica ediyorum.

HİKMET SAVAŞ (Eskişehir) — Sayın İsmail İlhan.

BAŞKAN — Sayın İsmail İlhan teklif edilmiştir. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Karayolları 12 nci Bölgesindeki yol yapımı hakkında kurulan Araştırma Komisyonunda iki üyelik boşalmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi kendi kontenjanına Sayın Abdullah Ercan'ı, Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grupu Sayın Kemal Cantürk'ü aday göstermişlerdir.

Sayın Abdullah Ercan'ı oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sayın Kemal Cantürk'ü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Geri kalmış bölgelerin sorunları hakkında kurulan 11 kişilik Araştırma Komisyonunda açık bulunan Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grupuna, Sayın Metin Toker'i aday göstermiştir.

Grup kuramayan sayın üyelerin de bir aday göstermeleri gerekmektedir. Bir aday rica ediyorum.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Sayın Lütfi Doğan.

BAŞKAN — Sayın Metin Toker'i oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sayın Lütfi Doğan'ı oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatınca kurulan kalkınma fonuna ayrılan 400 milyon liranın dağıtım şekli hakkında kurulan Araştırma Komisyonunda iki üyelik boşalmıştır. Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grupu bu boş üyeliğe Sayın Namık Kemal Şentürk'ü aday göstermiştir.

Grup kuramayan Sayın üyelerinde bir aday göstermelerini rica ediyorum.

LÜTFİ DOĞAN (Erzurum) — Sayın Ahmet Remzi Hatip.

BAŞKAN — Sayın Ahmet Remzi Hatip aday gösterilmiştir.

Sayın Namık Kemal Şentürk'ü oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

Sayın Ahmet Remzi Hatip'i oylarınıza sunuyorum.. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

11. — *Bütçe ve Plan Komisyonunda açık bulunan bir üyeliğe seçim.*

BAŞKAN — Bütçe ve Plan Komisyonunda Millî Birlik Grupu kontenjanından boşalan üyeliğe Grupunca Sayın Suphi Karaman aday gösterilmiştir. Gizli oyla seçim yapılacaktır.

Yalnız, zamandan tasarruf etmek amacıyla görevliler tarafından sepet gezdirilecektir, bilahare sepet kürsiye konacaktır, oylama işlemi o şekilde devam edecektir.

Oy pusulaları ve zarflar dağıtılınsın.

Bu seçimi yapacak olan tasnif heyetini kura ile seçiyorum efendim:

Sayın Batur?.. Burada.

Sayın Karamullaoglu?.. Yok.

Sayın Ünalı?.. Yok.

Sayın Gürsoytrak?.. Burada.
Sayın Şâmioloğlu?.. Burada.

Sayın Batur, Sayın Gürsoytrak, Sayın Şâmioloğlu
sayın dökümü yapacaklardır efendim.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Antalya Üyesi Reşat Oğuz ve arkadaşlarının, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü konusunda bir Genel görüşme açılmasına dair önerileri. (8/5)

BAŞKAN — Sayın üyeler;

Geçen Birleşimde görüşülmesine başlanılan can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü ile ilgili Genel Görüşme müzakerelerine kaldığı yerden başlıyoruz.

Ancak, bu arada Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grubu adına Sayın Safa Reisoğlu söz istemiş bulunmaktadırlar.

CUMHURBAŞKANINCA S. Ü. GRUPU ADINA SAFA REİSOĞLU (Cumhurbaşkanınca S. Ü.)
— Sayın Başkan, Yüce Senatonun değerli üyeleri;

Cumhurbaşkanınca Seçilen Üyeler Grubu adına can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü konusundaki görüşlerimizi belirtmek üzere yüksek huzurunuzda bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım;

Türkiyemiz, bugün, çözüm bekleyen önemli iç ve dış sorunlarla karşı karşıyadır. Problemlerin ağırlığı, devleti yönetme sorumluluğunu taşıyan bütün kuruluşların, özellikle siyasal partilerimizin diyalogunu, ortak çabasını ve gerektiğinde işbirliğini zorunlu kılmaktadır.

Yüce Heyetinizin, Devletimizin ve Milletimizin bütünlüğü ve demokratik rejim açısından büyük önem taşıyan «Can güvenliği, öğretim ve öğrenim özgürlüğü» sorununa eğilmeye grupların oybirliğiyle karar vermesi övgüye değer bir davranıştır.

Değerli arkadaşlarım;

«Can güvenliği, öğretim ve öğrenim özgürlüğü» sorunu, 1968 yılında «Masum öğrenci olayları ve istekleri» görüntüsüyle başlamıştır. Ancak zamanla, olaylar yön ve nitelik değiştirmiş veya gerçek yön ve nitelikleriyle ortaya çıkmış ve bugünkü ciddi ve endişe verici düzeyine ulaşmıştır.

Bugün, demokratik rejimin normal tartışmaları dışında, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü konusunda karşımızda bulunan problem, «Belli siyasal görüş ve amaçları, kaba kuvvetle, silah gücüyle gerçekleştirme girişimlerinin yarattığı sorunlardır.»

Bu girişimlerin bir kısmı, demokratik rejimi yıkmaya, aşırı sağ ve sol uçlardaki belli bir ideolojiyi

gerçekleştirmeye, diğer bir kısmı ise, Devletin ve Milletinin bütünlüğünü zedelemeye yöneliktir.

Muhterem arkadaşlarım;

Bu noktada, büyük önem taşıyan bir hususa özellikle işaret etmek isterim. Silah zoruyla, kaba kuvvetle belli bir ideolojiyi hâkim kılma, Anayasal düzeni ortadan kaldırma girişimleriyle, demokratik düzen ve usuller içinde, halkın iradesine dayanarak, sosyal adaleti, sosyal güveni ve sosyal refahı sağlama çabalarını ve bu amaçla yapılan girişimleri kesinlikle birbirinden ayırmak gerekir. Kaba Kuvvete dayanan birinci davranış, yasa dışıdır, çağ dışıdır. Demokratik düzen içinde sürdürülen ikinci davranış ise, tam aksine, çağdaş devleti gerçekleştirme çabasıdır. Anayasamızda ifadesini bulan «Sosyal devleti» yaratma girişimidir. İlerde yeniden değineceğimiz üzere, kabul etmek gerekir ki, Anayasal düzeni yıkıcı girişim ve propagandalara karşı korumada en etkili yöntem, «Sosyal devletin» gerçekleştirilmesidir.

İnsanlık haysiyetine yaraşır maddi ve manevi olanaklara kavuşturulmuş, adalet duygusu tatmin edilmiş, yarım güvenlik altına alınmış bir vatandaş kitlesini, başka bir rejime özendirmek, bir maceraya sürüklemek mümkün değildir.

Günümüzde «Sol» deyimini, merkezden başlayıp, aşırı uçlara kadar uzanan geniş bir alanı kapsar. Sol görüşte olanlar, buldukları çizgiyi, nasıl «Sosyal demokrasi», «Demokratik sol» gibi ifadelerle açıklığa kavuşturuyorlarsa, «Sol»un karşısında oldukları iddiasıyla siyasal yelpazedeki yerini alanlar da, solun hangi türüne karşı mücadele verdiklerini belirtmelidirler. Aksi takdirde doğacak kavram kargaşası, Anayasal düzeni korumada, siyasal partilerimizin ortak bir çaba içinde olmasını ciddi ölçüde güçleştirecektir.

Sayın üyeler;

Siyasal amaçlarını kaba kuvvetle gerçekleştirmek isteyen örgütler, mücadeleye başlama alanı olarak, bütün dünyada olduğu gibi, ülkemizde de önce üniversite ve yüksekokulları seçmişler ve daha sonra eylemlerini öğretmen okullarına ve ortaöğretime kadar yaymışlardır. Bugün üniversitemizde, eylemlere alan olan okullarımızda, üzümlerle belirteyim ki, can güvenliği, öğrenim ve öğretim özgürlüğü gerçek

anlamda mevcut değildir. Alınan polis tedbirlerine rağmen, şiddet hareketleri, fakülte içinde öğretim üyelerinin odalarına patlayıcı madde atacak, sınıfa girerek farklı görüşteki öğrencileri öldürecek, yöneticilerin evlerini dinamitleyecek bir düzeydedir. Diğer demokratik rejimlerde de, başlangıçta gözüken şiddet hareketlerinin esas itibarıyla sona ermesine rağmen, ülkemizde olayların devam etmesinin nedeni, memleketimizdeki farklı sosyo-ekonomik ve politik koşullardır. Bunların bir kısmına olayları önlemenin çarelerine değinirken işaret edeceğiz.

Bugün şiddet eylemleri, niteliklerinin doğal bir sonucu olarak, öğretim kuruluşlarının dışına taşma diğer toplum kesimlerini de kapsamına alma eğilimi göstermektedir. Siyasi toplantılara silahlı müdahalelerde bulunulması, birbirini izleyen banka soygunları, yol kesmeler, güvenlik kuvvetlerine ateş açmalar, eve girerek adam öldürmeler, yoldan otomobille geçerken duraktaki insanları otomatik silahlarla taramalar, çeşitli yerlere, kalabalık lokallere patlayıcı madde atmalar ve bunların faillerinin genellikle meçhul ve cezasız kalışı, şiddet hareketlerinin toplumun huzuru, genel asayiş ve demokratik rejim açısından hangi tehlikeli ve erdişe verici düzeye ulaştığını açıkça gösterir niteliktedir. Şiddet eylemlerine karşı, vardığı ürkütücü sınıra rağmen, toplumda ve görevlilerde belli bir kanıksamanın meydana gelmesi, tepkinin azalması, sorununun çok önemli ve özellikle dikkatinizi çekmek istediğim bir başka yönüdür.

Değerli arkadaşlarım;

İçinde bulunduğumuz koşulların doğru değerlendirilmesine, bu suretle alınacak tedbirlerde başarıya ulaşılmasına yardımcı olmak üzere, şiddet olaylarının üniversitelerle ilişki derecesine değinmekte ve bazı noktaları açıklığa kavuşturmakta yarar görüyorum.

Siyasal amaçlarını silah gücüyle gerçekleştirmek için eyleme girişmiş bulunan örgütler, üniversitelerin dışında oluşmuştur. Diğer bir deyişle üniversiteler bu örgütlere ve yürüttükleri mücadeleye kaynak değil, alan olmuşlardır.

Örgütlerin belli nedenlerle eylemlerine alan olarak geniş ölçüde üniversiteleri ve öğretim kuruluşlarını seçmiş bulunmaları, zaman zaman şiddet hareketlerinin «Öğrenci olayları» adı altında ifade edilmesine sebep olmuştur. Bu nitelendirme her yönüyle yanıltıcıdır. Şiddet olayları, öğrencilere veya üniversitelere ilişkin sorunların sonucu olmadığı gibi, büyük öğrenci kitlesinin desteğine de sahip değildir.

Öğrencilerimiz, tabiiyle ülkenin sorunlarına eğilmekte ve çözüm yollarını tartışmaktadır. Bundan an-

cak kıvanç duymak gerekir. Ülkenin sorunlarına ilgisiz kalan, başkasının ıstırabını yüreğinde hissetmeyen bir genç kuşak, toplumun ümidi olamaz. Daha iyi yarınları, Büyük Atatürk'ün deyişiyle «Çağdaş uygarlığın üstüne çıkacak Türkiye'yi» yaratamaz.

Yüce Senata görev almaya kadar, uzun yıllar üniversite yönetiminde bulunmuş bir arkadaşınız olarak bir defa daha belirtiyim ki, öğrencilerimizin büyük çoğunluğunun kaba kuvvet olaylarıyla bir ilgisi yoktur.

Öğrencilerimizin büyük çoğunluğu, her sorunun demokratik rejim ve usuller içinde çözümlenmesi gerektiği inancındadır. Genç kuşaktaki bu inanç, demokratik rejimin büyük teminatıdır. Bununla beraber, üzülen ifade etmek gerekir ki, ülkemizin içinde bulunduğu sosyo - ekonomik güçlükler ve bir kısım etnik nedenler, siyasal amaçlarını zorla gerçekleştirmek isteyen örgütlere, belli sayıda öğrencimizi ikna etme ve onlardan yararlanma imkânı vermiştir.

Şiddet olayları dolayısıyla zaman zaman politik bir tartışmaya konu olan «Üniversite özerkliği» sorununa da değinmek isterim:

Üniversitenin özerk oluşu nedeniyle siyasal iktidarların şiddet eylemlerini önleyemediği iddiasını paylaşma imkânını göremiyorum.

Üniversitelerin özerk oluşu, yöneticilerinin kendileri tarafından seçilmesi, diğer bir deyişle üniversite yönetiminde politik bir tercihin söz konusu olmaması, sağ ve sol aşırı uçlar arasındaki mücadelenin üniversitelerde daha da ağır bir düzeye ulaşmasını önleyen temel faktördür.

Ortaoğu Teknik Üniversitesinin özerk bir statüye sahip olmaması, hükümetlerin politik tercihlerini üniversite yönetimine yansıtmak istemeleri, bu üniversitemizde, içinde bulunduğumuz genel koşullardan doğan sorunları daha da ağırlaştırmıştır.

Kısa bir süre önce bu öğretim kuruluşumuzda cereyan eden silahlı olayların nedenleri ve ulaştığı düzey bu konuda herkesi uyaracak niteliktedir.

Kanaatimiz odur ki, Ortaoğu Teknik Üniversitemiz de (Üniversitelerarası Kurulca da kararlaştırıldığı üzere,) gerekli geçiş hükümlerine yer verilerek Üniversiteler Kanununa tabi kılınmalıdır. Bu statü gerçekleşinceye kadar Mütevelli Heyetinde boş bulunan üyeliklere Ortaoğu Teknik Üniversitesinin Akademik Konseyi tarafından veya Üniversitelerarası Kurulca teklif olunacak üyeler Hükümetçe atanmalıdır. Üniversite yönetiminin politik etkilerin di-

şında tutulması, çeşitli sorunların çözümünü kolaylaştıracaktır.

Değerli arkadaşlarım;

Yasa dışı örgütlerin eylemlerinde etkili oluşlarının temel nedenlerinden biri de hiç kuşkusuz uluslararası faktörlerdir.

Teknik gelişmenin uluslararası haberleşme ve ilişki kurma olanaklarını tarihte görülmemiş bir ölçüye ulaştırması, Devletlerarası çıkar savaşını hızlandırmıştır. Özellikle güçlü devletlerin çıkar hesaplarını, başka devletlerin içişlerine en geniş ölçüde müdahaleye vardır bir sınıra ulaştırmaları, üzerinde dikkatle durulacak, sadece yakınamak değil, tedbir alınarak karşılanacak bir sorundur.

Muhterem arkadaşlarım;

Siyasal tedhiş olaylarını önlemeye yönelik tedbirlere değinmeden önce, siyasal rejimlere ilişkin temel görüşümüzü de anaçizgileriyle belirtmek isteriz.

İnsanlığın, tarihi gelişim içinde bulabildiği en başarılı siyasal rejim, Anayasamızda sosyal ve laik nitelikleriyle ifadesini bulan demokratik hukuk devletidir. Özgürlük, insan varlığının ve vatandaşlık haysiyetinin fedakârlık kabul etmez bir parçasıdır.

Demokratik hukuk devleti dışındaki bütün siyasal rejimler, kaynağını milletin iradesinde bulmayan bütün siyasal iktidar girişimleri, toplumlar için olduğu kadar iktidar sahipleri için de er veya geç pişmanlıkla sonuçlanacak bir maceradır.

Demokratik rejimin büyük üstünlüğü, her düşünceye siyasal iktidar yolunu seçimler aracılığıyla devamlı olarak açık tutmasıdır. Demokratik repimin bu niteliğidir ki, siyasal iktidara kaba kuvvetle ulaşma girişimlerini haksız kılar ve vicdanlarda mahkûm eder.

Sayın Başkan, Yüce Senatonun değerli üyeleri;

Buraya kadar yaptığımız açıklamalarla ülkemizdeki şiddet olaylarının niteliğini, amacını, ulaştığı sınırı, öğretim kuruluşlarıyla ilgili derecesini, bu konudaki dış etkenleri değerlendirmeye çalıştık. Şimdi, şiddet olaylarını önlemeye yönelik temel tedbirlere ilişkin düşüncelerimizi belirtmek istiyorum.

Demokratik rejime yönelik kaba kuvvet girişimlerini önleyebilmenin ilk şartı, kaba kuvvet heveslilerini yalnız bırakmaktır. Çağdaş dünyanın insanları, içinde buldukları toplumdan siyasal ve ekonomik özgürlüklerinin birlikte gerçekleştirilmesini istemektedirler. Çağdaş devlet, vatandaşına siyasal özgürlüğünün yanında, insanlık haysiyetine yaraşır

maddi olanakları sağlayan, sosyal adaleti, sosyal refahı ve sosyal güvenliği gerçekleştiren devlettir.

Arzu edilen sonuca, bugünden yarına varmak, elbette mümkün değildir. Ancak, devlet, mevcut koşullar içinde sosyal adaleti, sosyal refahı ve sosyal güvenliği mümkün olan süratle sağlamanın tedbirlerini aldığı inancını vatandaşına verebilirse; bu inanç, kaba kuvvet heveslilerini geniş ölçüde yalnız bırakacaktır.

Şiddet olaylarını önlemenin diğer bir şartı, yasaların tam bir tarafsızlıkla ve mutlaka uygulanmasıdır. Hiç kimsenin; ister sağ, ister sol bir nitelik taşınsın, belli bir doktrini toplumun yararına en iyi çözümlerini getirdiği kanısıyla zorla hâkim kılmaya hakkı yoktur. Esasen, sosyal bilimlerle tarih içindeki sosyal gelişimle belli ölçüde uğraşmış olanlar, sosyal alanda tartışma kabul etmez bir çözümün, özellikle, değişen koşullara rağmen, değerini kaybetmeyen bir doktrin varlığını kolaylıkla savunamayacaklardır. İster kendi görüşünü hâkim kılmak için olsun, isterse bir ideolojinin gölgesinde belli bir menfaate hizmete yönelik bulunsun, her kaba kuvvet girişimi; karşısında, tam bir tarafsızlık ve kararlılıkla devleti, yalnız devleti ve yasaları bulmalıdır. Yasa hâkimiyetinin sağlanmasında devletin bütün organları görevlerinin tam bilinci içinde hareket etmelidir. Yasaların mutlaka uygulanacağı, hiç bir hukuk dışı eylemin cezazsız kalmayacağı inancı, şiddet heveslilerini caydırıcı bir rol oynayacaktır.

Yasa hâkimiyetinin sağlanmasında, şiddet olaylarının önlenmesinde yargı organlarının olduğu kadar, Devlet güvenlik kuvvetlerinin de önemli rolü vardır. Devlet güvenlik kuvvetlerine duyulması gereken güveni, bu kuvvetlerin itibarını zedeleyecek davranışlardan herkes dikkatle kaçınmalıdır. İlk dikkat, tabiiyle, siyasal iktidarı elinde bulunduranlardan ve güvenlik kuvvetlerinin kendisinden beklenecektir. Devlet güvenlik kuvvetlerinin, olaylar karşısında tam bir tarafsızlıkla ve yasalara bağlı kalarak hareket ettikleri inancı, bu kuvvetlere duyulacak güvenin ve itibarlarının temel şartıdır.

Kaba kuvvet heveslilerinin cesaretini kırmada ve onları yalnız bırakmada çok önemli bir faktör de, yasa dışı örgütlerin kendilerini herhangi bir siyasal kuruluşun himayesinde hissetmemeleridir. Siyasal partilerimiz bu konuda hiçbir tereddüde yer vermeyecek bir dikkat ve kesinlik içinde olmak zorundadırlar.

Sayın Başkan, Yüce Senatonun değerli üyeleri;

Yaptığımız değerlendirmeler bizi şu noktaya getirmiş bulunuyor: Şiddet olaylarının önlenmesinde en önemli etken, Devletin ve onun icra organı olan hükümetin yarattığı görüntüdür. Eğer, Hükümet, sosyo-ekonomik sorunların mümkün olan süratle çözümleneceği, hukuk dışı hareketlere karşı yasaların tam bir tarafsızlıkla ve mutlaka uygulanacağı, amacı ne olursa olsun hiç bir yasa dışı davranışın hoşgörü ile karşılanmayacağı inancını toplumda yaratabilirse şiddet olayları geniş ölçüde önlenecektir. Bu inancı yaratabilecek bir hükümet, diğer bütün Devlet organlarının da kendi görevlerini yerine getirmede daha dikkatli ve kararlı olmasına imkân verecektir.

Hükümetin böyle bir inancı yaratabilmesi, tabiatıyla, kendi içinde tutarlı olmasına, hükümeti meydana getiren partiler arasında asgari bir yöneliş beraberliğinin bulunmasına ve bütün bunların bir sonucu olarak hükümetin uzun süre görev başında kalacağı kanaatinin vatandaşta yaygın olmasına bağlıdır.

Görevden ayrılması hergün tartışma konusu olan, başlıca üyeleri devamlı olarak birbirine ters düşen, günlük işlerde dahi karar almadığı kanaatını veren bir hükümetin, içinde bulunduğumuz iç ve dış kritik sorunlara çözüm bulacak güce sahip olması ve bu konuda içte ve dışta olumlu bir inanç yaratması tabiatıyla mümkün değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım;

Devletimiz, koşulların ağırlık derecesi ne olursa olsun, her sorunu çözümlenecek güçtedir. Yüce Meclisin, dolayısıyla geniş vatandaş kitlesinin güvenine sahip, kendi arasında anlaşmış, güçlü, kararlı ve devamlı bir hükümetin kurulması, içinde bulunduğumuz sosyo-ekonomik ve politik sorunların çözümlenmesini çok kolaylaştıracaktır.

Tarihin, hepimizi bir defa daha yargılamak üzere bulunduğu kritik günlerdeyiz. Demokratik rejimin vazgeçilmez unsuru olan siyasal partilerimiz ve onların değerli üyeleri, hiç şüphesiz her türlü politik endişenin üstüne çıkarak, anayasal düzeni, Devletimizin ve milletimizin bütünlüğünü ve milletimizin yüksek menfaatlarını korumaya yönelik önlemleri gerçekleştireceklerdir. İçinde bulunduğumuz koşullarda bu, onların tarihi ve milli görevidir.

Yüce heyetinize derin saygılar sunarım. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Reisoğlu.
Sayın üyeler;

Şahısları adına söz isteyen sayın üyeleri bir kere daha bu Birleşimde bilgilerinize sunuyorum.

Sayın Ekrem Kabay, Sayın Hüsamettin Çelebi, Sayın Niyazi Ünsal, Sayın Hilmi Nalbantoğlu, Sayın Hüseyin Nail Kubalı, Sayın Şerif Tüten, Sayın Yiğit Köker, Sayın Refet Rendeci, Sayın Mehmet Feyyat, Sayın İbrahim Öztürk, Sayın Reşat Oğuz, Sayın Ahmet Tahtakılıç, Sayın Hüseyin Öztürk, Sayın Osman Albayrak, Sayın Lütfi Doğan.

Söz sırası Sayın Ekrem Kabay'da.

Buyurun Sayın Kabay.

EKREM KABAY (Burdur) — Sayın Başkan, Cumhuriyet Senatosunun sayın üyeleri;

Devletin en başta gelen görevi, zannediyorum ki, yurttaşın malını, canını, namusunu ve diğer özgürlüklerini kullanma hakkını tanımak ve o hakları nasıl kullanabileceğini de tayin etmektir. Son iki buçuk yıldır ülkemizde yurttaşlarımızın malını, canını, namusunu ve diğer özgürlüklerini ne ölçüde kullanabildiği bizim bilgimiz içindedir, yurttaşlarımızın bilgisi içindedir, hatta dünya uluslarının bilgisi içindedir.

Ülkemiz son iki buçuk yıldır soygunlar ülkesi haline gelmiştir. Bu soygunlar Tahir Geçidinde değil, bu soygunlar Devrent'te, Çubuk Belinde değil; soygunlar Başkent Ankara'da, soygunlar en büyük kentimizde, cahil kişiler tarafından değil, yoksul kişiler tarafından değil, mühendis olacak, mimar olacak, kaymakam olacak çocuklar tarafından, örgütlendirilmiş çocuklar tarafından yaptırılmakta. Bu çocuklar okumak için gelmiş, yoksul anasından, babasından sadece okuma harçlığını zorla elinden alacak boyutlara ulaşmıştır. Ülkemizde can güvenliği diye ciddi bir güvence kalmamıştır. Can güvenliği konusundaki sıkıntılar sadece Doğu Anadolu'da dağın başında olurdu geçmiş yıllarda ve biz oradaki yurttaşlarımızın eğitilmemiş olmasına verirdik bunu; ama şimdi büyük kentlerimizde, şimdi kurumumuza kadar ulaşan ciddi saldırıların, ciddi tehlikelerin içindeyiz.

Size 800'ü aşan ölüm olaylarının, siyasi cinayet olaylarının bir iki tanesini sunmak istiyorum.

Atatürk Üniversitesi öğretim üyelerinden Doçent Doktor Orhan Yavuz'u Erzurum'da görev yaptığı günlerden bilirim. 1965 - 1966 yıllarında evlendi. Evvelki gün gittim evinde ziyaret ettim, iki çocuğu var. Birisinin adı Okan; 11 yaşında. Diğersinin adı Devrim; 2,5 yaşında.

Devrim babasını bilmiyor. Konuşmasını biliyor; ama babası hakkında anıları yok. 11 yaşındaki Okan biliyor; ama babasının kimin tarafından öldürüldüğü-

nü soran sınıf öğretmenine, «Bilemiyorum, trafik kazası geçirmiş» diyor.

Bir ülke düşününüz; bizim ülkemiz ve bizim ülkemizde bir doçent, bir bilim adamı çocuklarına bilgi vermek için üniversite kampüsüne girdiği vakit iki genç geliyor; «Hocam bir dakika» diyorlar, yanında asistanı da var; giriyorlar kollarına, asistan da zannediyor ki, hocalarına bir şey soracaklar; ama üç-beş adım doçentinden ayrılmadan özel şişlerle şişleniyor. Doçent Doktor Orhan Yavuz, asistanına bağırıyor; «Beni kurtar, yandım.» Bir damla kan akıyor dışarıya. O sancı içinde götürüyorlar hastaneye. Doktorlar; «Bu neye kıvrıyor» diye soruyorlar. Öldürücü alet özel hazırlanmış. Şimdi Sayın İçişleri Bakanı da burada, tutuklu olan iki kişinin o kişiler olup olmadığı konusunda bilgi yok; ama yurtlara doğru koşup giderken iki katili görenler bu ülkede, bizim ülkemizde şahitlik yapacak cesareti kendilerinde bulamıyorlar; çünkü onların da can güvenliği yok.

Fen Fakültesi kulağımızın dibinde. Türkiye'nin en önemli, en değerli profesörlerinden birisi Burhan Cahit Ünal, sabahın sekizinde ciddi bir araştırmayı, ülke yararına olabilecek bir araştırmayı gerçekleştirmek, tamamlamak üzere geliyor. Bir genç kapıyı çalıyor, giriyor içeriye; bakıyor hoca yalnız. Girenin eli arkasında sadece; Burhan Cahit'in ifadesine göre; «Çok güzel bir çocuk», «Kalem gibi bir çocuk. Evvelâ tereddüt etti» diyor. Yani elindeki aleti atsa mı, atmasa mı, onun tereddütünü geçirdi» «Çünkü diyor, bana öyle geliyor ki, çocuğa her halde beni «Komünisttir» dediler, çocuk komünisti de öyle boynuzlu, kulaklı filan birşey zannetti. Bir baktı ki, eli yüzü düzgün, ona baba şevkatiyle bakan birisiyle karşı karşıya; o tereddüdü geçirdi; fakat geleceğini düşündü, çünkü kendisine bir görev verilmişti, bu görevi yerine getirmediği takdirde başına geleceklere düşündü ve elindekini fırlattı. Bir anda ciddi bir ses ve ben alevlerin içindeyim.» diyor.

Sayın üyeler, Cumhuriyet Senatosunun Adalet Partili, Milli Selâmet Partili üyeleri ve diğer üyeleri; bizim ülkemizde bir bilim adamımız kendisini tanımayan, kan davasından değil, not davasından değil, kendisini tanımayan birisi tarafından öldürülmek isteniyor. Burhan Cahit Beyin yüzü ve elleri yanmış, çeşitli yerleri yarah. Evinde ziyaret ettim, gördüm: faşizmin yarıkları vardı; odun kömürü gibi simsiyahtı. Burhan Cahit'in 11 yaşındaki ikinci çocuğu günlerce uyuyamadığından ötürü hasta yatıyordu.

İçişleri Bakanı burada, bir doçent gözcülük yapan kişiyi teşhis etmiş, adı, sanı belli; ama o gözcülük yapan çocuğu Burhan Cahit'le karşılaştırmıyorlar; çünkü Burhan Cahit de görmüş.

Sayın üyeler, zaman zaman mezarlıklara gitmek imkânınız oluyor mu, bilemiyorum. Adını, sanını duymadığımız, yoksul, varsıl analar Cuma günleri mezarların başında ağıt tutuyor ve Adalet Partisi Sözcüsünün düşüncesine bakılırsa, Adalet Partisi Grubu adına yapılan konuşmaya bakılırsa ülkede, tüm soygunları, tüm cinayetleri 1974 yılında af yoluyla bırakılan anarşistler yapıyor.

Şimdi, bakalım bunlar mı yapıyor?..

Ülkemizde bir Başbakan Yardımcısı var; Alparslan Türkeş. «Büyük kentlerin sokakları ele geçirilirse, o ülke ele geçirilmiş olur» diyor.

Ona bağlı örgütlerin başı, Ülkü Ocaklarının Başkanı çıkıyor, «Bizim istihbarat gücümüz Devletin istihbarat gücünden üstündür.» diyor ve şimdi o Hükümette İçişleri Bakanı, (İyi niyetine ben de inanıyorum) bu meselenin üzerinde durdumu, bu meselenin üzerine gitti mi, ne yaptı?..

Sayın İçişleri Bakanının sadece yaptığı şudur: (Ki, onu da yapabildiğini zannetmiyorum) Çocuğunu dövdüler, Murat'ı. Ana, baba yüreğinin ne denli, çocuğunun dayak yemesinden sonra sızladığını, Sayın İçişleri Bakanı da tatdı ve Murat'ın söylediklerini de İçişleri Bakanı anladı, anlamadı bilemem; ama ben çok önemli buluyorum; «Faşizm kan ister.» diyor. Nitekim, kan döktüler; bir kahvede kitle halinde öldürmeler başladı şimdi. Hiç acıma, sızlama yok artık yüreklerinde. Murat keşfetti, «Faşizm kan ister.» diyor.

Şimdi, Murat için Sayın İçişleri Bakanı sadece bir tedbir aldı. Fen Fakültesinde tarafsız, ciddi, Devlet adına görev yapan bir sivil komseri oğlunu koruma görevine getirdi.

Evet, Sayın Bakan, korunacak çocuk sadece sizin çocuğunuz değildir.

Değerli arkadaşlarım, Adalet Partisinin Sözcüsüne bakılırsa, zaten Sayın Başbakan Demirel de aynı şeyi söylüyordu. «1974'te bırakılan kişiler bu cinayetleri işletmektedir, bu soygunları yapmaktadır.»

O çocuklardan hangisini suçüstü yakaladınız ki, bu iddiayı yapabiliyorsunuz?.. Bunu gelip burada söylemelisiniz, açık açık ortaya koymalıyız; ama bizim söylediğimiz örnekler var. Sayın Uğur Alacakaptan çıktı söyledi burada ve bugün Sayın Uğur Mumcu yazmış ve Sayın Bakan şimdi iki soruyu lütfen cevaplamanızı istiyorum:

6 . 9 . 1977 günü İstanbul Emniyet Müdürlüğünde görevli 2 333 yaka sayılı polis memuru Hasan Erenler İstanbul'un orta yerinde, Üsküdar Meydanında sağcı saldırganlar tarafından dövüldü ve 1 599 sayılı Brovning marka tabancası bu saldırganlar tarafından gasp edildi. Yapılan idari soruşturma sonunda bu saldırganlardan birinin adının Nusret olduğu, ötekinin ise, «Kıbrıslı» namı ile tanındığı belirlendi ve sonra bu polisin tabancası, size bağlı Emniyet Müdürlüğündeki komiserler tarafından polise iade edildi. Ne yaptınız bu saldırganlar hakkında, lütfen öğrenmek istiyorum?

Ülkemizde olan olaylar, beynelmüel komünizmin ithali yolu ile ülkemizde olmaktadır; Adalet Partisinin Sayın Sözcüsü Ömer Naci Bozkurt böyle bu yuruyor.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Öyle.

EKREM KABAY (Devamla) — İzin verin arkadaşlar.. (CHP sıralarından «İsyan» sesi).. Sayın Ucuza da öyle diyor. Yani, benim kanaatim de öyledir diyor ve bir gerekçe gösteriyor. «Biz Türkiye'de komünist hareketler vardır, bunların Atatürk'ün emri üzerine eziliyor» diyor. Ne demiş Atatürk, «Komünizm, her görüldüğü yerde ezilmelidir.» Ona getiriyor, ona bağlıyor.

Şimdi Atatürk'ün bu sözünün Atatürk'e ait olup olmadığı, bu el yazısının Atatürk'e ait olup olmadığı tartışmasına girmeyeceğim. Çünkü o tartışma geçmişte yapıldı; ama mantığımıza sığmıyor, aklımıza sığmıyorum.

SADETTİN DEMİRAYAK (Aydın) — Varsa.

EKREM KABAY (Devamla) — Var.

Sayın Adalet Partililer, bu sözü edecek kadar Atatürk küçük müdür?.. Atatürk, mazlum ulusların kurtuluşunda önderlik yapan bir adamdır. Şu anda yeryüzü insanlarının ve yeryüzü topraklarının yarısı komünist. Yeryüzü insanlarının yarısının benimsediği bir düzeni, yeryüzü topraklarında işleyen bir düzeni Atatürk'ün söylemesi, Atatürk'ü küçültmekten başka bir anlam taşımaz. Bunu söylemeye hakkınız yoktur..

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Yok öyle şey.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Ne alâkası var.

CAHİT DALOKAY (Elâzığ) — Yok öyle şey.

EKREM KABAY (Devamla) — .. Ama, Atatürk..

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, ne alâkası var, çok istirahat ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Kabay.

EKREM KABAY (Devamla) — .. Ama, Atatürk başka birşey söylemiştir..

BAŞKAN — Sayın Kabay, müsaade buyurun efendim.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Yani, dünyaya komünizmi Atatürk mü yaydı?..

BAŞKAN — Sayın Ucuza, müsaade buyurunuz efendim.

Sayın Kabay..

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, ikaz ediniz.

BAŞKAN — Efendim, ben hitap ediyorum hatibe, görüyorsunuz.

Sayın Kabay, müdahalelere ve karşılıklı konuşmalara sebebiyet vermeyecek tarzda. Çok rica ediyorum.

EKREM KABAY (Devamla) — Sayın Başkanım....

BAŞKAN — İstirham ediyorum efendim.

EKREM KABAY (Devamla) — .. Ben değerli arkadaşlarımı...

CAHİT DALOKAY (Elâzığ) — Atatürk'ü de incitemezsiniz.

EKREM KABAY (Devamla) — Ben değerli arkadaşlarımı, incitmek amacı ile değil; ama bir gerçeği ortaya koymak amacı ile söylüyorum. Atatürk'ün söylevleri, nutukları elimizde okur yazarlığımız var...

SÜLEYMAN ERTUĞRUL ERGİN (Yozgat) — Anlıyoruz, evet.

EKREM KABAY (Devamla) — ... Ve bu Meclisdeki kişiler, yüksek tahsilî kişiler, okuduklarını anlayabilecek kişiler.

SÜLEYMAN ERTUĞRUL ERGİN (Yozgat) — Evet, evet.

EKREM KABAY (Devamla) — ... Atatürk'ün sözü var, bak ne diyor?

SÜLEYMAN ERTUĞRUL ERGİN (Yozgat) — Anlıyoruz.

EKREM KABAY (Devamla) — ... Ha, anlayacaksınız tabii..

BAŞKAN — Çok rica ediyorum Sayın Kabay. Efendim, müdahale etmeyin, çok rica ediyorum.

EKREM KABAY (Devamla) — ... Dünyadaki...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Türkiye'de şimdi güvenlik yok da komünistleri meth ediyor.

EKREM KABAY (Devamla) — ... Beyefendi.

BAŞKAN — Efendim, Sayın Ucuza, müdahale etmeyin...

EKREM KABAY (Devamla) — ... Komünistleri ezmek için...

BAŞKAN — Sayın Kabay, karşılıklı konuşmayı-
nız, rica ediyorum.

EKREM KABAY (Devamla) — ... O amacı söy-
lerken, onun altında yoksul köylüleri eziyorsunuz; köy
çocuklarını eziyorsunuz, anaları ağlatıyorsunuz.

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Ne alakası var.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Ne alakası var.

BAŞKAN — Sayın Kabay, Sayın Kabay...

EKREM KABAY (Devamla) — ... Alakasını, an-
layacak durumda değilsiniz.

BAŞKAN — Sayın Kabay, Sayın Kabay, bir sani-
ye efendim. Sayın Ucuzaal, bir saniye.

Sayın Kabay, çok rica ederim, istirahat ediyorum,
havayı elektriklemeden ve kürsüye de fazla vur-
madan....

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Köy çocuğu ile
bilmem ne ile gelin buraya yine aynı şeyleri söyleyin.

EKREM KABAY (Devamla) — Dinleyin, dinle,
dinle...

İkinci cilt sayfa 323 : «Dünyadaki bütün Türk-
leri bir Devlet olarak birleştirmek, ulaşılmaya-
cak bir amaçtır. Bu, yüzyılların ve yüzyıllarca
yaşamakta olan insanların çok acı, çok kanlı olayları
ile ortaya koyduğu bir gerçektir. İslamcılık ve turan-
cılık siyasasının başarı kazandığına ve dünyayı uygu-
lama alanı yapabildiğine tarihte rastlanmamıştır.»

Olayları lütfederseniz Sayın Sözcünüzün sözü ile
doğru bakmak, doğru teşhis etmek durumundayız.
Yoksa çözülmez tabii.

Bugün bana ulaşan, bugün Partime ulaşan, bugün
köylülere, işçilere ulaşan; yarın bilesiniz ki size de ula-
şabilir. Şimdi, «Komünizm görüldüğü yerde ezilme-
lidir» doğru - yanlış sloganının arkasına saklanarak
bu kadar cinayete göz yummak, bu kadar soyguna
göz yummak hakkımız değildir.

İşte komünistler ortada, Rusya ortada, Bulgaris-
tan ortada, Romanya'da ortadan, gidin ezin.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Beyefendi, Türk
alemi için söylüyor bunu. Rusya ne yaparsa yapsın,
bizi alakadar etmez.

EKREM KABAY (Devamla) — Halbuki yaptığı-
nız şu: Komünizme karşıysanız eğer....

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Tabii, tabii. Biz
karşıyız.

EKREM KABAY (Devamla) — Aferin.

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Siz karşı mısınız
Sayın Kabay?....

EKREM KABAY (Devamla) — Karşıysanız eğer.
Maliye Bakanının yanında komünistler var direniyor-
sunuz şu anda.

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Açıkla lütfen ko-
münizme karşı olduğunuzu Sayın Kabay.

EKREM KABAY (Devamla) — Ticaret Bakan-
nız keskin milliyetçi, Romanya'nın...

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Siz komünizme
karşı mısınız?...

EKREM KABAY (Devamla) — Sen anlamıyorsun,
dinlemiyorsun da.

BAŞKAN — Sayın Dalokay, karşılıklı konuşma-
yınız çok rica ederim.

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Sen anlamıyorsun.
Ben pekâlâ anlıyorum.

BAŞKAN — Sayın Kabay bir saniye efendim.

Sayın Dalokay, zatialiniz Grup Başkanvekilisiniz.
Karşılıklı konuşma müessesesi yoktur Senatoda. Çok
rica ediyorum.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Arkadaşımız dö-
nüp dönüp bizi gösteriyor.

BAŞKAN — Efendim, istirahat ediyorum, Ona da
ikazda bulunacağım, müsaade buyurun.

Geçen Birleşimde çok sükunetle dinlediniz. Sayın
Kabay, çok rica ediyorum.

EKREM KABAY (Devamla) — Tamam efen-
dim.

BAŞKAN — Anlıyorum efendim. Çok rica ediyor-
rum. Siz de müdahaleye sebebiyet vermeyecek tarz-
da konuşun lütfen.

CAHİT DALOKAY (Elazığ) — Heyeti Umumiye-
ye hitaben konuşsun.

SUPHİ GÜRSOYTRAK (Tabii Üye) — Sayın
Başkan, acaba Senatoda fikir özgürlüğü yok mu?...
Kürsüde hatip fikirlerini açıkça söyleyemeyecek mi?..

BAŞKAN — Sayın Gürsoytrak, ihtar ettim arka-
daşlarıma, rica ettim efendim.

EKREM KABAY (Devamla) — Sayın Başkan...

BAŞKAN — Sayın Kabay, bir saniye efendim.
Mikrofonunuz kapalı, onun için çok rica ediyorum.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Arkadaşımızın
avukata ihtiyacı yok.

BAŞKAN — Sayın Ucuzaal, rica ediyorum efen-
dim.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Avukata ihtiyaç
yok.

BAŞKAN — Sayın Ucuzaal, size hitap ediyorum
beyefendi.

SUPHİ GÜRSOYTRAK (Tabii Üye) — Fikir özgürlüğü yok mu?..

BAŞKAN — Sayın üyeler, Sayın Ucuza!...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Fikirle ne alakası var efendim?....

BAŞKAN — Sayın Ucuza! Başkanımız size hitap ediyor, çok rica ederim efendim.

Sayın üyeler, bu kürsüden, bu mikrofonlardan de faatle ifade ettik ki, Türk Milletinin düşüncelerinin her türlü tecavüzdən masun, her yerde söylenmesi gerekir ise de, özellikle bu iş için Anayasayla kurulan bu iki kürsü her türlü saldırıdan, tecavüzdən, satışmadan masun olmalıdır. Bu mutlaka Başkanlık Divanı tarafından temin edilecektir. Bu hususta Divanınız kesin karardır. Onun için çok rica ediyorum. Burada, bu millet kürsüsünde milletin temsilcileri gerektiği tarzda konuşsunlar. Muhalefet iktidara, iktidar muhalefete tahammüllü olsun efendim.

Sayın Kabay, buyurun efendim.

EKREM KABAY (Devamla) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım;

Ülkede Hükümet bir politika izleyecek, ülkede uyanan yurttaşları, uyanan yurttaşların çocuklarını, işçileri ezim ezim ezip sindirmek politikası izleyecek. Hangi amaçla?... Komünizm eziyorum amacıyla; ama sıkılmadan gidecek Romanya'dan 10 milyon dolarlık anlaşmadan ötürü televizyondan nutuk atacak. Hakkı yoktur kimsenin. Böyle politika olmaz. Gidecek Bulgaristan'dan cereyan alacak, parasını ödeyemeyecek, onun önünde diz çökecek. Ondan sonra da komünizme karşı nutukları atacak. Hakkı yoktur kimsenin.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Bu millet kimsenin önünde diz çökmedi Sayın Kabay.

SADETTİN DEMİRAYAK (Aydın) — Takla attin, takla.

EKREM KABAY (Devamla) — Değerli arkadaşlarım;

Tüm köylülere haber veriyorum, tüm gençlere. Hepsisi de kardeşçe yaşamalı; o cinayet işleyen çocukları bile, «ilkücutü çocukları» bile kurtarmak görevimiz.

Bir tanesi hocasından son imtihan gününü öğrenmek amacıyla gitmiş. Hocası bir şeyler anlatıyor. Katil çocuk delil yetersizliğinden dolayı bırakılmış. Dahip dahip gidiyor böyle. Hocası, «Ne oluyor oğlum» demiş. «Efendim, kendimi bir türlü toplayamıyorum» diye cevap vermiş.

Şimdi çocuklar yaptıklarının pişmanlığı içinde; ama bir yönetim ki, verilen görevi yerine getirmezse çocuk vurulacak, o korku içinde. O çocukları da kurtaracağız. O çocukların da kurtulabileceği, ülkenin gerçeklerini gören Parlamento içindeki kişiler, Parlamento içindeki diğer siyasi gruplar, ülkemizi önümüzdeki günlerde kurtaracak tedbiri, çareyi bulacaktır. O umudu taşıyorum ve şimdi o umudu yıkmak amacıyla da utanç verici yollara başvurulduğu söyleniyor.

Utanç verici yol, çocuklarımızı kurtarmak, köylülere, işçileri kurtarmak, ülkemizin onurunu kurtarmak amacıyla girişilen girişim değildir. Utanç verici yol, ülkemizde insanlara yaşama hakkını kullandırmamaktır.

Utanç verici yol, burada namaz kılp, gidip İsviçre'de Chellefyan'la işbirliği yapmaktır.

Utanç verici yol, köyden çıktığı halde, köylülere tuzu 5 liraya 7,5 liraya yedirmektir.

SADETTİN DEMİRAYAK (Aydın) — Onu da bulabilirsen.

EKREM KABAY (Devamla) — Yüce Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Kabay.

Sayın Hüsamettin Çelebi?... Yoklar.

Sayın Niyazi Ünsal, buyurun efendim.

NIYAZİ ÜNSAL (Erzincan) — Sayın Başkan, sayın senatörler;

Geçen konuşmamda, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü üzerinde önerge vermemizin nedenlerini açıklarken, olayların nedenlerine ineceğiz, olayların içinde eli olanların bileğini tutacağız demiştim. Şimdi bunu yapacağım.

Konuşmamı süslemeden olayları ve olanları önümüze getirmeye çalışacağım. Bunu yaparken, konuyu fazla uzatmak istemezdim; zira uzun konuşmaların, bazı arkadaşları sıkıldığını biliyorum. Üzülerek bu defa bu kurala uyamayacağım. Konuşmamız, bizim de istemememize rağmen, biraz uzayacaktır.

Olayların içindeki bileği tutmak için söz, ister istemez uzun olacak. Bir acı dönemin, hep beraber otopsisini yapacağız burada. Bu nedenle de acı ve düşündürücü örnekler bize süreyi biraz uzattıracaktır. Sayın senatörlerin dinleme ve konuyu değerlendirme işinde anlayış göstereceklerine inanıyorum.

Değerli arkadaşlarım;

İnsanlığın barış çağını aradığı bir sırada, bizim can güvenliği üzerinde tartışma açmamız 1977 Türkiye'si için son derece talihsiz, son derece düşündürücü bir olgudur; ama mademki konu tartışma nokta-

sındadır, o halde bunu istesekte istemesekte yapacağız.

Sayın İçişleri Bakanı «Anarşistlerin elindeki silahlar, güvenlik kuvvetlerinin elinde bulunan silahlardan daha etkili, Güvenlik kuvvetlerini kısa sürede uzun menzilli ve etkili silahlarla donatacağız» diyor. İlk bakışta haklı ve çarpıcı görünen bu açıklamayı, olaylar ve Hükümet açısından önemli bulduğum için öncelikle işaretlemek istiyorum. İleride bu açıklamanın yönünü, olaylar üzerine çevireceğim. Çünkü, bizde bazı yöntemlerin tezgâhlandığı günlerde böylesi açıklamalar sık sık görülmüştür.

Hatırlarsınız, 12 Mart günlerinin ünlü adamı Nihat Erim bu kürsüden, «Üzerlerine balyoz gibi ineceğiz!..» diyerek Anayasa profesörlüğü ünvanına bir de «Balyoz» sözcüğünü eklemiştir. Şimdi de olayların üzerine uzun menzilli ve etkili silahlarla gidiliyor. Zora zor kullanılmak isteniyor.

Erim'in üzerlerine balyoz gibi ineceği kişileri Türk yargıca bir bir akladı; ama Erim'in ve Erim'e o sözleri söyleyenlerin elinde henüz bir aklanma kararı yoktur.

Bugün elimizde 12 Mart'ta Erim'e o sözleri kimlerin söylediği ile ilgili bilgi ve belgeler var. Konuşma ilerledikçe, olaylar içindeki yeri geldikçe, gelişmelerin akışı sağlandıkça bunları bir bir burada açıklayacağız.

«Balyoz» döneminin üzerinden altı sene geçti. Sayın İçişleri Bakanının yeni açıklamalarından anlıyoruz ki, olaylar içindeki bu gizli el, bu gizli güç hâlâ olayların içinden elini çekmemiştir. Olayların üzerine hâlâ uzun menzilli silahlarla, öldürücü gücü fazla olan araçlarla gidiliyor.

Sayın senatörler;

Gençlerin elinde bulunan silahlar, güvenlik kuvvetlerinin elinde bulunan silahlardan etkili olsun olmasın; bu bizim için önemli değil. Bizim için önemli olan, gençlerin silahlanma ihtiyacını duymasındır. Önemli olan budur. Sağda olsun, solda olsun gençler neden silahlanmak istiyor?... Bunlara bu olanağı kim sağlıyor?... Önemli olan budur. Biz Hükümetin ve Bakanın işe bu açıdan baktığını göremiyoruz. Çünkü, olayların içinde ve gerisinde Hükümetlerin yer yer eli var. Bunu yeri geldiğinde burada, bugün açıklayacağım.

Şimdi biraz gerilere gidelim :

Sayın senatörler;

Üzerinde durduğumuz konuları, Türkiye'de süren düzenden, hatta dünyada süren düzenden soyutlama-

ya olanak yoktur. Türkiye'de gerçekten can güvenliği yoksa, öğrenim özgürlüğü sarsılmışsa bunu Türkiye'de süren düzenden ayrı değerlendiremezsiniz, dünyada süren düzenden, dünyada süren oyunlardan koparamazsınız. Bu işlerin tümü düzenle ve düzeni elinde bulunduranlarla ilgilidir. O halde, biraz Türkiye'de süren düzene ve Türkiye'de süren düzenle ilgili olarak dünyadaki bazı kuruluşların, bazı devletlerin, bazı kimselerin Türkiye'de süren düzene ellerini hangi yollarla veya nasıl kattığına bakalım :

Türkiye'de süren düzeni iyi anlamamız için en azından 1950'lere inmemiz lazım. 1950'lerde çok partili yöntemle birlikte dış ilişkilerimizde önemli gelişmeler görüyoruz. NATO ve Amerika Birleşik Devletleriyle yapılan ikili anlaşmalar, dış ilişkilerimizde önemli gelişmeler ve değişimler sağlamıştır. Yeni bir dönem başlamıştır, Devlet yaşamımızda. Biz, yeni dönemin günümüz olaylarına, bugünkü olaylara yansıyan yanlarını değerlendirmeye çalışacağız. Bunu yaparken, elde bulunan bilgi ve belgeleri konuşturmaya, (Öyle yuvarlak konuşmaya, soru sormaya değil) bilgi ve belgeleri konuşturmaya, elde bulunan bilgi ve belgelerin olaylar içindeki yerini aramaya çalışacağız. Yeni dönemde, yani Amerika Birleşik Devletleriyle başlayan ilişkiler döneminde Türkiye'de ikinci bir devletin fiili varlığını görüyoruz. Dikkat ediniz sayın senatörler; Amerika Birleşik Devletleriyle 1950 yılında başlayan ilişkilerle birlikte, Türkiye'de ikinci bir devletin fiili varlığını görüyoruz. Bu fiili varlığı, siyasi, askeri, ekonomik içerikte olduğu kadar, sosyal içerikte de buluyoruz. Olayları bilginize sundukça, bunun nasıl olduğunu, yani bu söylediklerimin nasıl olduğunu ve oluştuğunu, gelişmelerin hangi alanlarda ve ne denli görüldüğünü, sonuçlarının nerelere vardığını dile getireceğiz.

Şimdi, Amerika Birleşik Devletlerinin Türkiye'ye girmesini sağlayan Anlaşmanın bir bölümünü alatalayalım :

«Amerika Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanı, Birleşik Devletlerin çıkarına uygun mütalaa ettiği zamanlarda ve kendisinin tayin edeceği kayıt ve şartlarla Türkiye'ye yardımda bulunacaktır.» İlk, kapı açan cümle. Amerika Birleşik Devletleriyle yakın ilişkilerimiz, küçük bir bölümünü alıntıladığımız bu Anlaşma ile başlamıştır.

Amerika Birleşik Devletleri Cumhurbaşkanı, Birleşik Devletlerin çıkarına uygun bulunduğu zamanda ve kendisinin tayin edeceği koşullarla Türkiye'ye yardım edecek; Türkiyemiz de NATO içinde ve NATO dışında Amerika Birleşik Devletleri ile özel ilişkiler

geliştirecek; ortak savunma tesisleri kuracak; ama bütün bunları yaparken, (Okuyacağım, alıntılacağım şeyleri göreceksiniz) tek yanlı bir devlet var; o da Amerika Birleşik Devletleri. Bu anlaşmalar yapılırken taraf bile olamıyoruz.

Bu gelişmelerin ilk haberlerini 1964 yılında Başbakan olan İnönü'den alalım; İnönü'nün konuşmasından alıyorum : «Daha kişilikli, bağımsız dış politika izlenmesini istiyorsunuz. Herkes aynı şeyi istiyor. Nasıl yapacağım ben bunu?... Karar vereceğim; işi teknisyenlere havale edeceğim, onlar etraflı çalışmalarını yapacaklar, teklifi hazırlayacaklar. Yapabilirler mi bunu?... Hepsinin etrafında uzman denilen yabancılar dolu. Muvaffak olamazlarsa işi sürüncemede bırakmaya çalışıyorlar. Bir görev veriyorum, neticesi bana gelmeden Washington'a gidiyor».

Evet, bunları dinlememiz lazım. Yurt dışına çıkıp uluorta sorumsuzca konuşup gelip burada sorumsuzca açıklama yapmak değil, bu belgeleri dinleyip değerlendirmek lazım; şimdi salonu terketmek değil.

İnönü diyor ki; «Sonucu, memurundan önce Sefirden öğreniyorum. Böyle mi teslim ettik Devleti biz size?...» Evet, böyle mi teslim ettik Devleti biz size?...

Konumuz Devleti nasıl teslim ettiğimiz değil; teslim ettiğimiz Devletin ne hale geldiğini saptamak olduğuna göre, bazı belgeleri konuşmaya devam edelim :

Mc Namara'nın 1967 yılında Dışişleri Komisyonunda yaptığı konuşmaya bakalım. Mc Namara diyor ki; «Daha kesin olarak belirtmek gerekirse, yapılan yardımlarla güttüğümüz temel amaç, gerekli olduğumuz yerlerde, polis ve diğer güvenlik kuvvetleriyle birlikte (Gerekli olduğumuz yerde, Türkiye'de bir yabancı devlet gerekli olursa, o olduğumuz yerlerde) gereksinilen iç güvenliği sağlayacak yetenekte yerli - askeri ve yarı askeri güçlerin yetişmesine yardımcı olmak...»

Ne diyor Mc Namara?... «Polis ve diğer güvenlik kuvvetleriyle yarı askeri güçlerin yetişmesine yardımcı olmak...» «Diğer güvenlik kuvvetleriyle yardımcı güçlerle» Mc Namara'nın neyi amaçladığını güçlerle Mc Namara'nın neyi amaçladığını ileride açıklayacağız. O noktaya gelmeden Mc Namara'nın bu konuşmasının bir başka bölümünü daha alıntılayalım. Birleşik Devletlerdeki ve yabancı ülkelerdeki askeri okullarımızda eğitim merkezlerimizde, eğittiğimiz subaylar; Amerikalıların ne yapmak istediklerini, nasıl düşündüklerini gayet iyi bilen kimseler olup, liderlik mevkiinde bulunmalarının ne kadar önemli olduğunu

ayrıca belirtmeye gerek duymuyoruz. Böyle kimselerden, yani Amerika Birleşik Devletlerinin okuttuğu, kurs verdiği, eğittiği subaylardan dost edinmenin değeri ölçülemeyecek kadar fazladır, yani asker, sivil Amerika Birleşik Devletlerinin yurt içinde ve yurt dışında eğittiği kimselerin değeri ölçülemeyecek kadar fazladır. Bunlar liderlik mevkiine ve sorumlu yerlere gelmelidir.

Demirel'in liderliğe ve önemli mevkie ne amaçlarla ve kimlerin eliyle geldiğini görüyorsunuz. Bakınız Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Komisyonu Başkanı, aynı düşüncede ne diyor?

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Dünyayı seyrediyorlar.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Bu düşüncede ne diyor? «Yurt içinde ve yurt dışında eğitim merkezlerinde yürüttüğü çalışmalarla, Amerika Birleşik Devletleri taraftarı olarak koşullandırdığı asker, sivil elemanlardan azami ölçüde yararlanmaktadır. Önce koşullandırıyor, sonra bunlarda nazami ölçüde yararlanıyor».

Aynı raporun benzerini NATO Dış İlişkiler Komitesinde daha düşündürücü bir biçimde görüyoruz : «Yardım yapılan ülkelerde asıl siyasi sebep, general ve amirallerin iktidarı devralmak üzere yetiştirilme-ridir».

Raporun birinde asker, sivil yetiştirdiği herkesi Amerika Birleşik Devletleri taraftarı olarak koşullandırmayı, diğerinde ise general ve amiralleri iktidarı devralmak için yetiştirmeyi amaçlıyor. Bunu Şili'de, Arjantin'de, Brezilya'da, Yunanistan'da, Hindistan'da, Latin Amerika ülkelerinin hemen hepsinde, Türkiye'de, Pakistan, Bengaldeş ve Hindistan'da nasıl sahnelendiğini ve ne sonuçlar aldığını biliyorsunuz.

«Bunlarla konunun doğrudan bağlantısı nedir?» diye düşünebilirsiniz. Biraz sonra anlatacağım olaylarla bunların doğrudan ve dolaylı olarak bağlantıları da tarafımdan kurulacaktır.

Şimdi biz, Türkiye gündemindeki olaylara dönelim; Emperyalist kuramcılara göre, Türkiye'de görülen olayların adı; «Anarşi» değildir, daha kapsamlı ve daha etkili bir deyim kullanırlar. İşe asker, sivil karışımı bir içerik verirler. Bunun için girdikleri ülkelerdeki olaylara «Anarşi» değil, «Ayaklanma» derler. Onlara göre düzen değişikliği isteyen herkes ayaklanmış sayılır. Düzene uymayanlar, ayaklanma halindedir. Ülkesinin çıkarını düşünenler, halk yararına işlerden söz edenler asidir. Asi ve ayaklanma durumunda olanlarla mücadele yöntemleri vardır.

Amerika Birleşik Devletleri kuramcılarının işaretlediği asi ve ayaklananlar, Türkiye'de 1960 müdahalesinden sonra görülmeye başlamıştır. Dedim ya, onlara göre demokratik devrimler, her nevi düzen değişiklikleri, antiemperyalist gelişmeler, her türlü sol düşünce bir ayaklanmadır.

Neyse sözü fazla uzatmadan CIA görevlisi Deyvit Galula'nın kuramlarına gelelim. Şunu da önemle ve öncelikle işaretlemek istiyorum: Şimdi anlatacağım gelişmeler daha çok 27 Mayıs devriminden sonra kurulan İnönü Hükümeti dönemine rastlar. Daha doğrusu İnönü'nün bu sırada ikinci kez başa geçmesi bu gelişmelerin doğmasına neden olur.

1965'te Silahlı Kuvvetlerde bir kitap yayınlanır, adı: «Ayaklanmaları Bastırma Hareketleri Teori ve Tatbikatı» Şimdi Silahlı Kuvvetlerimiz tarafından okutulan bu kitaptaki ayaklanma kavramı neyi kapsıyor, hangi davranışlara ayaklanma deniyor, ayaklanmaları kimler ve hangi yöntemlerle bastırıyor bunları CIA görevlisi Deyvit Galula'nın kuramlarında görelim.

Sözü edilen kitabı CIA görevlisi Deyvit Galula yazmış, Hasan Lenbet Türkçeleştirmiştir. Kitaptaki «ayaklanma» deyiminin içine ulusal kurtuluş hareketlerinin tümü girmektedir. Düzen değişikliğini öneren her görüş bir ayaklanma niteliğindedir. Bakınız şu cümledeki görüşe: «Bazen ihtilalci hareketler şeklinde, bazen demokratik akımlar ve reform hareketi biçiminde karşımıza çıkabilir.» Demek ki, düzen değişikliği istemek, demokratik kuramlar içinde de olsa, mevcut düzeni değiştirmeyi amaçladığı için bu bir ayaklanmadır. Konu bazen öyle açıklık kazanıyor ki, bundan ülkemizden olanları anlamamak olanaksızdır. Bakınız ayaklanma kavramını şu cümlesinde nasıl tanımlıyor: «Ayaklanma, bir memlekette bir partinin politikasını her manada takip etmektir.» Yani, bir memlekette Amerika Birleşik Devletlerinin desteklediği bir parti hükümette ise, o partinin izlediği politikaya karşı çıkmak, onu eleştirmek, değiştirmeyi istemek bir ayaklanmadır.

Deyvit Galula'nın bu görüşleri bu düzeyde kalmıyor, hayli genişliyor ve taraftar da buluyor. Bakınız bizim Silahlı Kuvvetler dağ ve komando okulunda okutulan ders notlarında ne diyor; ders notlarının adı «Komando ve Özel Harp Muhtırası» alıntılıdığım bölümdeki düşünceye bakınız: «Toplumda dayanılması zor koşullar varsa...» bu şu anda bizim dağ komando okullarında okutulan ders notlarından alıntılıdığım kısımlar: «Toplumda katlanılması zor koşullar

varsa, patlama olabilir. Bu gibi durumlarda, bu güç koşulları değiştireceğini söyleyen bir lider çıkarsa savaşım başlar ve ayaklanma olur.» Yine bu ders notlarına göre: «Sosyal adalet, halk iktidarı ve benzeri sloganların sahipleri ayaklanma halindedir.»

Bir de, «Ayaklanmaya karşı koyma kuvvetlerinin eğitimi» kısmı var. Bir ayaklanma oldu, ona karşı koyma kuvvetlerini eğitiyor. Bu «Ayaklanmaya karşı koyma kuvvetlerinin eğitimi» başlıklı bölüme bakalım. Bu bölüm fiziki ve psikolojik eğitim diye iki bölüme ayrılmıştır. «Psikolojik eğitim» başlığı altında şu düşünce var: «Tek eri...» yani bir askeri, «... kendi memleketinin vatandaşına karşı savaşa hazırlar.» bu psikoloji veriliyor. Bir askerimizi, tek erimizi kendi ülkesinin yurttaşına karşı savaşmaya karşı hazırlar.

Bu cümle üzerinde biraz durmak istiyorum. Zira, bu cümlelerin içeriği ileride daha etkin biçimde karşımıza çıkacaktır. Ne diyor! «Tek eri, kendi ülkesinin vatandaşına karşı savaşa hazırlar.» Kim hazırlar?... Ordu. Kime karşı?.. «... kendi ülkesinin insanına karşı.» Niçin?... Düzen değişikliği istediği için, Amerika Birleşik Devletlerinin ya da bir başka emperyalist ülkenin desteklediği partinin tutumuna karşı çıktığı için, demokratik devrim istediği için, ülkesinin ulusal çıkarlarını korumak istediği için, o ulusal çıkarlardan yana olduğu için... Evet, bunlar gösteriliyor bu sırada, komando ve dağ okullarında.

Bir ülkede katlanılması zor koşullar varsa; patlama olabilir. Bu durumu değiştireceğini söyleyen biri çıkarsa savaşım başlar, ayaklanma olur. Böyle bir durum varsa, ne yapacak halk?.. Katlanacak, sesini çıkarmayacak; çıkaran olursa tepesine vurulacak. Bunlar öğretiliyor tek ere. Bunları anlatmamın, bunları alıntılamanın nedeni var. Şimdi, burada öğretilen erler buradan terhis olduktan sonra belli yerlerde görevlendiriliyor. Bunların yaptığı işleri, burada gündeme getireceğim için bu bölümleri alıntılıyorum. Arkadaşlarımızın beni sabırla dinlemesini istirham ediyorum.

Bu öğreti içinde gelişen er terhis olacak, köyüne, kentine dönecek, fabrikalara, bakanlıklara, özel iş yerlerine yerleştirilecek. Sorumlu ve önemli yerlere getirilecek ve Türkiye'nin adamlarının önerip, örgütlediği Cephe Birliğine girecek, süren düzene karşı çıkanlara, cephe partilerini desteklemeyenlere, tüm halkçı girişimlere karşı savaşacak.

Bakınız, yeni oluşturulan Cephe Birliği talimatının bir bölümünde ne yazılıyor. Cephe Birlikleri özel-

likle kırsal kentlerde, köy kesimlerinde, küçük yerlerde oluşan bir birliktir. Bu birliğin talimatının bir bölümü : «Cephe Birliği üyeleri kritik günlerde olağanüstü toplanarak tespit edecekleri müşterek hareket hattını kendi bünyelerinde uygulayacaklardır.» Nedir bu kritik günler?... Mitingler, üniversitelerin açılış günleri, çeşitli yürüyüşler, Cephe Birliğine dahil olmayanların düzenleyeceği herhangi bir toplantı veya benzeri eylem günleri... Kısacası, karşı davranışın eyleme konacağı günler. Dikkat edilirse biz de belli günlerde ve belli aralıklarla olaylar yoğunlaşmaktadır. Bunların nerelerden ve nasıl yönetildiğini konuşmam biraz daha ilerleyince göreceğiz. O halde gelişmeler üzerinde biraz daha ilerleyelim. Bunların nasıl kurulduğunu, nasıl çalıştığını göreceksiniz.

Cephe Birliğine dahil olanların neden elini kolunu sallayarak dolaştığını, güvenlik kuvvetleriyle neden içli - dışlı olduklarını anlayacaksınız. Suçuların izini nasıl kaybettiğini hep beraber öğrenmiş olacaksınız.

Kuram benimseniyor; Deyvit Galula'nın getirdiği kuram benimseniyor. CIA görevlisi Deyvit Galula'nın geri kazınmış ülkeler için geliştirdiği ve bizim Ordumuz için de ele aldığı kuramlar gelişiyor.

Sene 1971; Özel Savaş Dairesi Başkanlığında General M. Cahit Akyol bulunuyor. Cahit Akyol Galula'nın ün'ü görüşlerini biraz daha keskinleştirerek, «Gayri Nizami Kuvvetlere Karşı Hareket» başlıklı broşürde topluyor. Halen Sivil Savunma Genel Sekreteri olan Generalimiz bakınız bu broşürün bir bölümünde ne buyuruyor :

«Halkı, mukavemetçilerden (yani ayaklananlardan) bugünkü deyimle anarşistlerden ayırmak için sanki ayaklanma kuvvetleri, sanki anarşistler yapıyormuş gibi, müdahale kuvvetlerince zulme kadar varan haksız muamele örnekleri ile sahte operasyonlara başvurulması tavsiye edilir.»

Szayn İçişleri Bakanı sanıyorum bu denli güçlü habere'ma örgütleriyle bunların nerelerde okutulduğunu, kimlere okutulduğunu, kimlerin yazıp tavsiye ettiğini ve bunları yazanların milliyetçi adıyla şimdi nerelerde görev yaptıklarını bizden iyi bilirler ve birtakım yerlerde de yapılan operasyonların, sabotajların, bilmem nelerin «Solcular yaptı, komünistler yaptı» adıyla kimler tarafından kimlere yüklendiğini biliyorlardır. Onun için bu konuları biz burada tutanaklara geçirmek için tekrar ediyoruz.

«Zulme kadar varan muamele yapın, sahte operasyonlar düzenleyin.» diye tavsiye ediyor. Neden?..

Ne deniyor : «Zulme kadar varan haksız muamelelerle sahte operasyonlara başvurulmalıdır.» Bunları sanki mukavemetçiler, sanki anarşistler yapıyormuş gibi göstererek yapmalı, uygulamalı. Niçin?.. Halk mukavemetçilerden kopsun, onları tutmasın, onlardan yana olmasın diye.

Bu sözler 1971'de söyleniyor. O günlerin askerine, polisine, yarı asker, yarı polis güçlerine, biraz sonra tanıtacağımız güvenlik kuvvetlerinin yardımcılarına ve bazı devlet adamlarımıza göre de Devleti koruyanlara bunlar söyleniyor, bunlar öğretiliyor. «Zulme kadar varan muameleler yapın, sahte operasyonlar düzenleyin, operasyonlarda bulunun.»

İşkencelerin, bazı olayların nasıl yapıldığını, bu olayların ve işkencelerin neden örtbas edildiğini şimdi daha iyi anlıyoruz.

1971'de Kültür Sarayları, gemiler, Demir - Çelik fırın Ayşeler demek hep bu sahte operasyonlarla sahneye kondu. Bunu anlamak için henüz erken. Yani böyle diyorum; ama bu söylediklerimi anlamak için henüz erken. Biraz daha kuramlar ve olaylar içinde ilerlememiz gerekiyor.

Bakınız kuramcı ne diyor :

«Durum ve şartlar ne olursa olsun esas mesele, mücadeleye iştirak edecek halkı teşkilatlandırmaya başlamaktır. Bu da mahalli liderleri idari makamlara ve mesuliyetli yerlere getirerek yapılır.» Şimdi anlıyorsunuz değil mi bazı stajyer doktorların, öğretmenlerin, öğrenim durumu yeterli olmayanların neden belli yerlere atandığını, fabrikalara, bakanlıklara, kamu kuruluşlarına, yığın yığın ülkücünün neden getirildiğini?..

Kim bu mahalli liderler : Kendi ülkesinin vatandaşına karşı savaşacak olanlar. Bunlar şimdi mahalli lider oldu. Komando okullarında yurttaşın, kendi ülkesinin yurttaşına karşı savaşa hazırlayacaksınız, «sen şimdi mahalli lidere» diyeceksin, «Hadi git, cephe birliğini kur» diyeceksin ve savaşacaksın, savaşım başlayacak.

Özel savaş bilgisi verildikten sonra, bunlar halk lideri sayılacak, belli yerlere getirilecek, bunlar tarafından cephe birliği oluşacak, ayaklanmalara karşı vurucu güç olarak kullanılacaktır.

AHMET YILDIZ (Tabii Üye) — Rütbeleri de var.

NİYZAZİ ÜNSAL (Devamla) — Söyleyeceğim beyefendi, geldikçe söyleyeceğim. Yani, bunları kendi kafalarından çıkarıp da yapsalar bir yerde kabul edeceğim; kim talimat veriyor, kim yapıyor? Milliyetçiliği de kesip buradan bu tarafa hiç getirmiyorlar, öyle bir hal ki...

Şimdi, bakan Mc Namara ne diyor : «Yardımanın amacı, gerekli olduğu yerlerde polis ve diğer güvenlik kuvvetleriyle birlikte ihtiyaç duyulan iç güvenliği sağlayacak yetenekte yerli askeri ve yarı askeri güçlerin yetiştirilmesini sağlamaktır»

Bunu, Amerika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanını söylüyor, bizimkiler uyguluyor. Bakan şimdi nasıl uyguluyorlar :

Polisi, diğer güvenlik kuvvetlerini ve askeri gücü anladık; ama bu yarı askeri güç nedir? Bunu anlamak istiyoruz; Sayın İçişleri Bakanı, bunu anlamak istiyoruz. Bunlar bazı yetkililerin açıkladığı, güvenlik kuvvetlerinin yardımcısı komandolar olmasın?.. Durum giderek açıklanacaktır. Bizim belgeleri izninizle biraz daha konuşturalım.

Bakınız CIA ajamı ne diyor; CIA ajamı, ülkemizde de bulunup uzun yıllar çalışan CIA ajamı ne diyor : «Ayaklanmaları basturmak için mahalli liderleri bulmalı...» Bakan, Ülkücüleri oluşturan kim, talimatı kim veriyor? «... liderleri bulmalı, liderler, muharip kimseler edinmeli. Bulunacak muharip liderleri bir arada tutmak için bu liderlerin yardımı, desteğe ve bir siyasal partinin rehberliğine ihtiyacı vardır» Bir siyasal partinin rehberliğine de bunların ihtiyacı vardır. «Mahalli liderlerin yardımı, desteğe ve bir partinin rehberliğine ihtiyacı vardır» diyor kuramcı CIA ajamı.

Yardım nasıl yapıyor, destek nasıl sağlıyor ve partinin rehberliği nasıl gerçekleştiriliyor bunu olaylar içinde göreceğiz; burada bırakmayacağız.

Sayın senatörler;

Görüyorsunuz yabancı kuramcılar nedense olayların karşısına devlet güçlerini getirmiyor, soruna çözümlü devlet güçleri içinde aramıyor, yeni bir güç oluşturuyor; her şeyi yeni oluşan güç açısından değerlendirmeye çalışıyor. Emperyalizmin kuramı budur : Bölerek, işçileri, öğrencileri, düşünen insanları, yurtseverleri karşı karşıya getirerek, çatıştırarak güçsüz duruma getirir; onlar birbirleriyle uğraşırken, boğuşurken, didişirken, vuruşurken, o da yapacağını yapar; ondan sonra bize de «yardım edin» diye el açtırır adama; yani takla attırır adama.

Şimdi, son günlerde sık sık yapılan barış çağrıları konusunu özellikle dikkatinize sunuyor, dinlemenizi istirham ediyorum. Konuyu barış çağrıları açısından değerlendirelim.

Biliyorsunuz, Milliyetçi Hareket Partisi lideri ve taraftarları son günlerde sık sık barış çağrılarında bulunuyor. Bunun nedenlerini anlamamız ve bu çağrılarının ne denli samimi olduğunu bilmemiz gerekir.

Bakınız bu düşüncenin sahipleri Ülkücü Öğreti'de ne diyor : Ülkücü Öğreti'de, liderlerin değişik tutumlar içinde olacağı anlatıldıktan sonra konu şöyle bağlanıyor :

«Demek ki, lidere bir esneklik tanınmalı ve onun her hareket ve demecini doktrinden saptığı anlamına almamalıdır.»

Demek ki bay lidere göre, liderlerin hareket ve demecilerine esneklik tammah; liderler yerine göre öyle, yerine göre böyle söyleyebilir. Bir yerde gösterdiği bir davranışın, diğer bir yerde tam tersini yapabilir. Bu tip liderlerin neden, «Dün dündür, bugün bugün» dediğini ve neden durmadan sahte barış çağrıları yaptığını anlıyorsunuz.

Ülkücü Öğreti'de bakınız ne diyor :

«İddia, tekrar, konu seçimi, düşman tespiti, istihbarat, yalan ve isim değiştirme propagandanın önemli kuralları arasındadır»

Dikkat ediniz beyler; yalan, propagandanın önemli aracı oluyor. Bunu öğretiyor gençlere, yalanla propaganda yapmayı öğretiyor ve önemli aracı sayıyor bunu.

Sayın senatörler;

İyi değerlendirmeniz için bu arada bir konuya daha dikkatinizi çekmek istiyorum.

İçte ve dışta bu kuramların geliştiği sırada, gerek ülkemizin dışında ve gerekse ülkemizin içinde şu saydığım kuramların geliştiği sırada Özel Savaş Dairesi Başkanı M. Cahit Akyol ile yani bizim general ile Amerika Birleşik Devletleri Yardım Kurumu Ankara'da aynı binada oturuyordu, aynı binayı paylaşıyordu. Hani, otursun ne olur diyeceksiniz. Bakan neler oluyor.

CIA görevlisi Davit Galula, «Ayaklanmaları Bastırma Hareketleri Teori ve Tatbikatı» adlı eserini yazarken, bizim Özel Savaş Dairesi Başkanı Cihat Akyol da ondan geri kalmıyor tabii, «Gayri Nizami Kuvvetlere Karşı Hareket» başlıklı broşürünü yazıyor, yayınlıyordu.

Cihat Akyol, bu broşüründe Davit Galula'dan daha ileri giderek; halka, zulme dayanan işlerin yapılmasını, sahte sabotajlar düzenlenmesini istiyor, «Bunları sanki anarşistler yapıyor gibi yapmalı» diyordu. Bunu bir generalimiz söylüyor, hem de Özel Savaş Dairesinin başına oturttuğumuz general. Yine her ikisi de, bu çalışmaların bir parti disiplini içinde olmasını istiyorlar.

Konuşmanın başında bu olayların gelişmesine, daha doğrusu bu önlemlerin alınmasına İnönü'nün tek-

rar başa geçmesi neden olmuştur dedim. Şimdi onu görelim. Özellikle milliyetçilerin bunu iyi dinlemesini diliyorum...

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Milliyetçi biziz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Onlar, benim han-gi anlamda söylediğimi anlıyorlar efendim, özür di-lerim.

Bu konuyu en iyi Dickson Raporunda görüyo-ruz. 1966'da ilk kez Sayın Milli Birlik Grupuna da-hil bir arkadaş tarafından burada dile getirilen ve üzerinde durulan rapordan alıntılıyalım :

«Çetin ceviz, beklendiği üzere, eskiden yaptığı gi-bi Atatürk'ün milli politikası, ikili anlaşmalar, üsler ve saire gibi can sıkıcı konuları tekrar ortaya atmaya çalışacak. Bu sebeple herkes müttefiklerdir ki, bu tehli-keli muhalefetin tedrici şekilde parçalanmasını ve bütün arzulanmayan sonuçlarıyla birlikte sol ve sol eğilimlilerin benzeri birlik yaratmasını önlemek ça-balarının daha başarılı uygulanmasında müttefikleriyle itibak halindedir»

Anlıyorsunuz her halde, dostumuz Amerika Bir-leşik Devletlerinin nelerden rahatsız olduğunu, ne-lerden rahatsız oluyor : Atatürk'ün milli politikasın-dan, anlaşmaların bozulmasından, üsler statüsünün değişmesinden, sol ve sol eğilimlilerin Türkiye'de ge-lişmesinden. Buradaki sol ve sol eğilimliler; düşünen insanların gelişmesinden, yurtsever insanların geliş-mesinden endişe duyuyor.

Dikkat ettinizse alıntılıdığım raporun son sözle-rinde şöyle bir deyim var :

«Bunları başarı ile uygulamada müttefikleriyle it-tibak halindedir» deniyor.

Bu yabancılarla müttefik olanlar kim dersiniz aca-ba? İşte bu yabancılarla müttefik olanlar «Milliyet-çiyiz» maskesi altına gizlenenlerdir. Şimdi çıkaraca-ğın nasıl gizlendiklerini. Bunu anlamak için rapor-dan bir bölümü daha alıntılıyalım.

«Münakaşa edilmez bir gerçektir ki, memleketin politikasında Ordu her zaman rejimin istikrarını tayin eden birinci derecede önemli faktör olmuştur. Hükü-met darbesinden sonra binlerce subayın Ordudan çı-karılması, bizim askeri çevreler içinde nüfuzumuzu ciddi surette etkilemiştir»

Görüyorsunuz rejimin istikrarını temin eden Or-dumuz için dostlarımızın yazdığı, gözbebeğimiz Or-dunun dostlarımız tarafından nasıl değerlendirildiği-ni. Bu günü geçmiş konuları tekrarlamada ne yarar var diye bir kenara itemeyiz. Ülkemize giren bu gizli

güçlerin dün, bugün ne yaptığını yurttaş olarak, se-natör olarak bilmek durumundayız; yaşadığımız acı olayların içinde yerini saptamak, bulmak zorunda-yız.

Yer yer Ordudan ve bazı kuruluşlardan çıkarılan görevlilerin seçininde ne denli uyumlar var, onu kes-tiremeyiz. Olaylarla hiç de ilgisi ve ilişkisi olmayan kimseler çıkarılmış olabilir; ama gerçek o ki, Ordu-dan çıkarılan bu subayların çıkışından bizler kadar dostumuz Amerika Birleşik Devletleri rahatsızlık duy-muştur. Raporda ne diyor : «Bazı subayların Ordu-dan çıkarılması, nüfuzumuzu ciddi biçimde etkile-miştir» Dışişleri Komisyonuna verilen raporda ne deniyordu : «Yardım yapmamızdaki asıl siyasi sebep; subayları, general ve amiralleri iktidarı devralmak üzere yetiştirmektedir» İşte dostumuz bilinen Amerika'nın yardım yaptığı ülkeler için düşündükleri bu.

Bakınız bu raporun son bölümünde ne deniyor :

«Gerçi Ordu komutanlığı bizim memleketteki ger-çek nüfuzumuzu kabule başlamıştır; ama askerler adı-na bazı müdahalelerde bulunulması gözden uzak tu-tulmamalıdır»

Bunu, bu alıntılıdığım kısımları Sayın Adalet Parti-sinin boş sıraları unutmamalıdır; çünkü yeri geldiği zaman belirteceğiz.

Gençlerin ve yurtsever insanların sık sık neden «Bağımsız Türkiye» diye bağırdıklarını anlıyorsunuz değil mi?..

Şimdi gelelim, bu gelişmelerin uygulamasına ve Türkiye'de yapılanlara.

Sayın senatörler;

Uygulamada ve örneklerde göreceksiniz; Türki-ye'deki olaylar tamamen CIA görevlilerinin amaçla-dığı doğrultuda sürmektedir. Kuramcılar nasıl iste-mişse, yardım yapanlar nasıl şart koşmuşsa aynı şe-kilde sürmektedir. Saldırıları, belli kuruluşlara ve belli görüşlere, düşüncelere yöneliktir. İşkence gö-renlerin içinde sağ kesimden çok şükür (!) kimse yok-tur. İşkence görenlerin tümü sol ve sol eğilimli kişi-lerdir. Kimse bize bir Ülkücünün Hükümetin deyim-i ile; «Milliyetçi» nin veya «Akıncı» nın işkence gör-düğünü bu kötü dönemde gösteremez. Bizim gös-terdiğimiz binlerce işkence raporundan birinin Ülkü-cülere veya «Milliyetçi» dediklerine ait olduğunu söy-leyemez ve kimse bize 331 imam hatip okulunda bir olayın geliştiğini, diğer okullarımızda tezgâhlanan oyunlardan birinin bu okulda görüldüğünü söyleye-mez. Bu da bize...

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Olmaz tabii, niye olsun?..

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Tabii, onların istediği de işte bu kardeşim; uyutsunlar, uyutsunlar. Bu uyuyor, onun için oraya hiç karışmıyor. Bütün okullar Türkiye'de öyle olsun. Şimdi Bakan yapın beni, bir emir vereyim, bütün okullar imam hatip okulu olmuştur, diyeyim, o kafada hocaları vereyim, olaylar o okullarda durur.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Biz silah vermiyoruz ki, onların eline.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Bu da bize Türkiye'nin bu olaylarda emperyalistlerin ve CIA'nın oyununa geldiğini göstermektedir. Çünkü, emperyalistler ve CIA Türkiye'nin uyanmasından korkuyor. Tamam mı?.. Bundan korkuyor.

SÜLEYMAN E. ERGİN (Yozgat) — Doğru.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — «Sübhanekle ile Elhamı okusun, başka işe karışmasın» diyor.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Onun için yakın ilişkileriniz var.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Deyvit Galula demokratik devrimleri, ulusal kurtuluş hareketlerini, her nevi düzen değişikliğini ayaklanma saymaktadır. Ecevit, şimdi ayaklanmış bir insandır bu CIA ajanına göre; düzen değişikliği istiyor.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Hiç elinizden telefon düşmedi, Kissinger'le...

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Bu nedenle demokratik devrimlere, düzen değişikliklerine niyet eden ülkelerde gerekli önlemlerin alınmasını istemektedir. Bu önlemlerin başında yarı askeri güçler gelmektedir. Türkiye'de yarı askeri güçlerin ne olduğunu biraz sonra açıklayacağım. Ordu içinde ve dışında bu yarı askeri güçlerin nasıl yetiştirildiğini ve vurucu güç olarak nasıl kullandığını açıklayacağım. Üzerine basa basa söylüyorum, altını çizerek söylüyorum, herkes duysun.

Ordu içinde ve ordu dışında; Türk Ordusu bile CIA'nın bu oyunundan kurtaramamıştır sizin yönetiminiz içinde.

Kontr gerillanın NATO askeri sistemi içinde hangi nedenlerle geliştirildiğini biraz sonra açıklayacağım. Bu gelişmenin asker, sivil kesimini ortaya koyacağımı. Bunu yapmadan önce biraz güncel olaylara dönelim, güncel olaylara gelelim.

Elimde bir dosya var, içine bakmaya korkuyorum. Son üç ay içinde işkence görenlerin resimleri var. Dizi dizi, boy boy, şişen, patlayan, çürüyen, moraran, kesilen ayaklar. Her tarafı böyle, dizi dizi.

İşte bir resim; şimdi bu resimle ilgili Sayın Bakana söyleyeceklerim var da, onun için gösteriyorum.

İçişleri Bakanı Sayın Korkut Özal'ın ünlü bir demeci vardı. Ne diyordu Sayın Bakan? «Halka pamuk gibi, suçluların üzerine demir gibi gideceğiz», «Ama halkın üzerine pamuk gibi...»

İşte bu sözün söylendiği gün iri kıyım bir polis sille tokat gidiyor eliyle, girmiş halkın içine, sıradan bir mahallede.

SADETTİN DEMİRAYAK (Aydın) — Oğlu dövülünceye kadar...

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Sanki, Bakana; yani o «Halka pamuk gibi davranacağız» diyen Bakana, «Hadi be sen de» diyor.

Şu rapora bakınız;

AHMET TAHTAKILIÇ (Uşak) — Raporu söyle.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Efendim, raporu getirdim; ama karıştırdık galiba.

SADETTİN DEMİRAYAK (Aydın) — Aksini söyleyecek halleri yok ya.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Hayır, hayır buraya getirdim. Hani size bir kokteyl verdim ya, o kişinin raporu; 19 günlük bir rapor, Saffet Tombul'un raporu. Orada bırakmış olmayayım; Feyyat şuraya bak bakalım. İki tane şey var.

BAŞKAN — Sayın Ünsal, mahiyetini nasıl olsa hatırlarsınız.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Efendim özür dilerim, buradaki dosyaya koymuşuz. Geciktirdim sizi.

Evet, Yenimahalle C. Savcılığınca hasta gönderilmiş, benim bu kokteylimden iki gün sonra, Doktor Güngör Kaynak, Yenimahalle Hükümet Tabibi tarafından rapor düzenleniyor.

«Her iki ayaklarında dorval, yüzünde şişlik, ödem ve sol ayak sırtında 2X5 santimetre tulunda ekimoz ve deri üzerinde sathi sıyrık. Sol ayak bileklerinde ekimoz. Sağ ayak bileği dış yüzünde el genişliğinde sıyrık ve ekimoz. Ayak tabanlarında şişlik. Belinde, bel omurları üzerinde sathi sıyrık ve ekimoz. Sağ toraks ön yüzde 3X5 santimetrelik ekimoz. Göğüslerde basmakla ağrı. Penis üzerinde sathi ezik şeklinde yanık izleri...» (CHP sıralarından «Allah, Allah ve cık, cık» sesleri) «.. Tespit edilmiş olup başka darp ve hasarına rastlanmadı» (CHP sıralarından «Başka ne kaldı» sesleri)

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Efendim, daha adamın iler tutar tarafı kalmamış; «Başka darp ve hasarına rastlanmadı» diyor. Yine buna da doktor raporunda yer veriyor.

Evet, dikkat edilirse sayın senatörler Cephe Hükümeti döneminde ülkeye tam kapalı bir dönem gel-

miştir. Sorunların hiç biri Meclis önüne çıksın istenmiyor. Olayların neden ve niçinleri üzerinde sorumlular bilgi vermiyor. Bazı üyelerin ele aldığı konulara Hükümet ya da ilgili bakan yanıt veremiyor. Örneğin, can güvenliği ile ilgili pek çok konu burada konuşuldu. Örneğin, can güvenliği görüşülüyor; güvenliğin olup olmadığı tartışılıyor. Eğer bu ortamda sanıyorum ki, Diyojen yaşasaydı, elinde fenerle insan aramaz, hükümet arardı; bakan arardı. Şu halimize bakın?

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — E, orada işte; o kim?

NIYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Oldu.

Diyarbakır'da Gökhan Eydi'nin, Elazığ'da Pir Ahmet Solmaz'ın işkence sonucu ölümleri. Erzurum'da Doçent Orhan Yavuz'un ölümü Senatoya getirildi; ama bunların hiç birine Bay Bakan yanıt vermek istemedi.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Bay Bakan?..

NIYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Tabii Bay Bakan. Evet, Bay Bakan gelip buraya yanıt vermek istemedi, sustu.

Sayın senatörler;

Susmak hiç bir sorunu çözmiyor; sorumluluktan da kurtarmıyor. Siz sussanız da bir konuşan bulunuyor. Yassıada'da bir kısım insanlar sustular; boyunlarını büküp beklediler; ya da suçu bir başkasının üstüne yıkmaya çalıştılar, ama, bu tutanaklar susmadı; bir bir konuştu. Yine konuşacak. Hiç endişemiz yok, yine bu tutanaklar, bu gidiş böyle sürerse, konuşacak. Konuşmaları için söylüyoruz bunları, sıralar boş olsa da.

Şimdi size bir belge sunmak istiyorum. Geçmişte ve günümüzde bazı olayları anlamamızda bize ışık tutacak. Çünkü, bazı üyeler, özellikle bazı partiler söylenenlere inanmak istemiyor. Olayları tüm çıplaklığı, tüm kanıtlarıyla önlerine serseniz de inandırıcı olamıyorsunuz. Örneğin, işkence olaylarına bir türlü inanmak istemiyorlar. İşkence görenler ölüyor, olmuyor; rapor almıyor, olmuyor.

Bunu bildiğim için 8 . 11 . 1977 günü İkinci Şubede işkence gören Saffet Tombul'u aradım, «ki, anti parantez açıyorum, tam iki gün uğraştım bu çocuğu ele geçirmek için» telefon ettim bulamadım, İkinci Şube ve Birinci Şubede yok, Emniyet Genel Müdürlüğünde yok. Müsteşara sordum, onlardan da «Yok efendim, böyle bir adam yok» cevabını aldım. Neticede Ankara Valisine ciddi yanı olmasa da bir tehdit savurdum. «Yarım saat içinde bana bu adam hakkında bilgi vermezseniz, savcı alıp oraya tespite

gideceğim» dedim. Bu tehditten 10 dakika sonra Sayın Vali beni aradılar, «Haklıymışsınız. Dediginiz şahıs orada imiş. Şimdi araba ile evine götürdüler. Öveç'lerdeki evinde» Gittim, oradan alıp Senatoya getirdim.

Sayın senatörler;

Bunu niçin böyle uyguluyorlar, niçin gizleyip, inkâr ediyorlar?.. Bu şekildeki zanlılar iki gün karakollarda, iki gün emniyette bekletiliyor, yapılacakların tümü burada yapılıyor. Eğer, üzerlerinde yara izi, işkence izi varsa ya da adamlar ayağa kalkamaz duruma gelmişse, bizim yaptığımız bir yasanın arkasına sığınarak hemen savcılığa yazıyorlar; «Bu bir toplu eylemdir. Suçluların diğerlerini bulamadık. Bunun için falan yasanın falan maddesi gereğince süreyi bir hafta daha uzatmamızı istiyoruz» diyorlar ve adamı yedi gün daha o nezarethanede bekletebiliyorlar. Niçin?.. İnceleme yapmak için değil, bu yaptıkları yara ve be-re-ler biraz geçsin, adam hiç olmazsa hâkim önüne götürüldüğü zaman ayakta durabilsin diye bunu kullanıyorlar. Böylece yurttaşlarımızı 11 gün işkence evlerinde eyleyebiliyoruz.

SADETTİN DEMİRAYAK (Aydı) — İstanbul Valisi olacak. Başka türlü imkânı var mı?

NIYAZİ ÜNSAL (Devamla) — 8 . 11 . 1977 günü İkinci Şubede işkence gören Saffet Tombul'u, biraz önce raporunu okuduğum genci arabama alıp Meclise getirdim. Bir gazetecinin söylediği gibi işkence defilesi yaptım. Niçin bu gence işkence yapılmış, onu anlatacağım. Önce bu belgeyi bir okuyalım : 3 . 5 . 1971 günlüdür bu belge.

«TC Ankara Valiliği

Emniyet Genel Müdürlüğü

Konu : Erdal Gökyüzü ve Muzaffer Köklü hakkında.

Birinci Asliye Ceza Hâkimliğine

İlgi : 15 . 4 . 1971 gün ve 970/209 sayılı yazınız 27 . 7 . 1968 tarihinde Büyük Millet Meclisi önünde vuku bulan protesto oturumu olayında görevli olup olmadığı sorulanlardan Erdal Gökyüzü'nün mezkûr tarihte söz konusu olayda kadromuz 1271 yaka sayılı polis memuru olarak görevli bulunduğu, diğer Muzaffer Köklü'nün isc, gerek olay tarihinde ve gerekse bu tarihten sonra kadromuzda polis memuru olarak vazife görmediği sicil kayıtlarının tetkikinden anlaşılmıştır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Müdür Yardımcısı

Emniyet Müdürü Yerine»

Naim Erdem

Bunlar, işbaşında olan Hükümetlerin öğrenci ve işçiler arasına soktuğu ajan provakatörlerdendir. Çeşitli olaylarla yapılan tespitlere göre, özellikle 1964'lerde İnönü Hükümetinin devrilmesinden sonra 50'ye yakın bu tür kışkırtıcı ajan kullanılmıştır. Bunlar daha sonra bazı olaylar arasında resmi belgeleriyle ortaya konacaktır. Hele Dickson Raporuna göre iş daha sistemleştirilerek işleyecektir. Bunları burada göreceğiz.

Örneğin, Ortadoğu olaylarında, yakından bilinen ve olaylarda birinci derecede etkili olan bir Eyüp Temeltaş var. Bakınız, Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde karara bağlanan Dev - Genç dosyasının yedi klasör, iki dosyada Eyüp Temeltaş için ne yazılıyor :

«İkinci Ordu ve Sıkıyönetim Komutanlığı ilgili Askeri Savcılığına,

İlgili yazınızda konu, Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrencisi Eyüp Temeltaş, teşkilatımızca kendisinden uzun süre istifade edilmiş bir kimsedir. Adı geçenin durumunun açığa çıkarılması, gerek kendisi, gerekse teşkilatımız yönünden birtakım sakıncalar tevhit edecektir.

Bu bakımdan Eyüp Temeltaş'ın durumunun deşifre etmeden takibat dışı bırakılması yerinde bir tedbir olacaktır. (Açığa çıkarmayın bu ajani, biz kulandık)

Bilginizi arz ederim.

1 . 9 . 1971

MİT Müsteşarı»

Korgeneral Nurettin Ersin

Tabii Amerika'da koşullandırılan adamların yapacağı bu.

Bir de Anayasanın 132 nci maddesinin ikinci fıkrasına bakalım :

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Nasıl isim veriyor?

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Beyefendi, olayların arkasındaki adamları tutup tutup çıkaracağım; çıkaracağım burada.

BAŞKAN — Sayın Ünsal, size bir müdahale vakti değil, devam edin siz efendim.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Ben onun bana ne dediklerini duyuyorum.

BAŞKAN — Efendim, rica ederim, size ithafen söylenmiş bir şey değildir.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Sen, burada yemin etmiş birisin, dinle de öğren bunları.

Bir de Anayasanın 132 nci maddesinin ikinci fıkrasına bakalım :

«Hiç bir organ, makam, merci veya kişi yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremez, genelge gönderemez, tavsiye ve telkinde bulunamaz.»

ABDULLAH EMRE İLERİ (Niğde) — O ne, bu ne?.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Anladım mı, şimdi o ne bu ne?.

BAŞKAN — Sayın Ünsal, çok rica ediyorum.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Ne deniyor? Bizim Korgeneral, «Temeltaş'ın durumunu deşifre etmeden takibat dışı bırakılması yerinde olur» diyor.

Sıkıyönetim Mahkemesi Anayasanın bu açık, kesin hükmüne rağmen, Korgeneralin tavsiyesine uymuş ve Temeltaş'ı 3 Eylül 1971'de serbest bırakmıştır.

Bakmak isteyen meraklılar varsa dosya numarası şudur : Ankara Sıkıyönetim Savcılığı, 1971/40-45; evrak 1971/211 esas sayılıdır.

Eyüp Temeltaş ne yapmış? Ortadoğu Teknik Üniversitesinde 5 Mart 1971'de kolluk kuvvetleriyle çatışan öğrencileri bizzat yönetmiş, o olayın içinde bulunmuş, etkin bir rol oynayarak olayı teşvik etmiş. Sen öğrencilerin içine tahrikçileri, tertipçileri yerleştireceksin, güvenlik kuvvetleriyle çatışmalarını sağlayacaksın, ondan sonra, «Bunlar rejim düşmanı, bunlar anarşist» diyeceksin.

İşte size bir tane daha : 18 . 8 . 1971 - 5 . 3 . 1971 tarihinde Orta Doğu Teknik Üniversitesinde cereyan eden olaylarla ilgili olarak gıyabi tevkif kararı verilmiş olan Sami oğlu Terme 1951 doğumlu Orta Doğu Teknik Üniversitesi Fizik Bölümü öğrencisi Mahmut Erdoğan daha önce mimmlemiş olup, 29.5.1970 tarihinde angaje yapılmış ve kendisinden müteaddit raporlar alınmıştır. En son 10.6.1970 tarihinde kendisiyle görüşülmüş ve mezkûr tarihten sonra başkaca görüşme yapılmamıştır.

Emniyet Genel Müdürü»

Sedat Kirtetepe

Bu yazıdan sonra askeri savcı, 5 klasör, 3 dosya, 398 sırada yer alan 21 . 6 . 1971 tarihli yazıda Mahmut Erdoğan'ın, polis olduğunu yazarak kavuşturmaya yer olmadığı kararını vermiştir. Bu örnekleri daha da çoğaltacağız. Şimdi biz günümüzdeki olaylara gelelim :

Biraz önce Meclise getirdiğimi söylediğim işçi Saffet Tombul İkinci Şubeye neden götürülmüştür? Durup dururken götürmezler tabii.

Dikmen Öveçler, Anadolu'dan gelen işçi ve köylülerin oturduğu gecekondu semtidir. Orada gençler ve işçiler bir Kültür ve Dayanışma Derneği kurmuşlar. Zaman zaman bu derneğin lokalinde toplanıp (Tavla oynamıyorlar, kâğıt oynamıyorlar, kumar oynamıyorlar) otururlar, dergi ve gazete okurlar. İşte bu lokale 16 . 10 . 1977 günü silahlı bir baskın yapılır. Bahattin Aslandoğan adındaki genç vurularak ölür. İki genç de ağır yaralanır. Biri Tıp Fakültesinde tedavi oldu ise de ayakları felç olduğu için halen ayakta duramıyor. Daha perişan oldu. Bizim polisler güya bu olayın suçlularını arıyorlar. Saffet Tombul ve arkadaşlarını bu nedenle götürmüşler.

Bakınız, 6 . 11 . 1977 günü makamında kendisiyle görüştüğüm İkinci Şube Müdürü Ünal Erkan (Şimdiki görevli) diyor ki, biz hep isim veriyoruz, olay gösteriyoruz, yer koyuyoruz, hiç gizli yanımız yok. «Sayın Senatörüm, şimdi işler değişti. Başka taktikler uyguluyor bu anarşistler. Bunlar çoğu kez kendi kendilerini vuruyorlar.» Malatya Hekimhan'da da Kaymakam öyle dedi. 84 tane Halk Partili adama işkence yapılmış, 43'ünün elinde bir aylık raporu olanlar var, her tarafları, göz çukurları mosmor ve «Kaymakam bey, nedir bunlar?..» dediğimizde, «Sayın Senatörüm, ben de gördüm, yüzlerini duvarlara sirtüyorlardı bunlar, kendileri sırte sırte yaptılar.» diyor.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Devlet değil, tımarhane.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — «Kendi kendilerini vuruyorlar. Solcular solcuları vuruyor sağcılar üzerine atıyor, sağcılar da sağcıları vuruyor solcuların üzerine atıyor.» diyor ve bu mantıkla bana hırsızlık olaylarından falan örnekler veriyor. «Kasaya kendi oğlunu oturtuyor, parayı kızlarla yiyorlar, gelip, «para çalındı, soygun yapıldı.» diye bize ihbarda bulunuyorlar. Şimdiki olayların çoğu da böyle. Birbirlerini vuruyorlar ve gelip sonra böyle ihbar yapıyorlar.» diyor.

İşte, polis bu mantıkla Saffet Tombul'u ve yedi arkadaşını toplamış, hepsini işkence makinesinden geçirdikten sonra teker teker bırakmıştır. Bu işçiler, yani bu toplanan yedi işçi, Bahattin Aslandoğan'ın vurulduğu odada yerlere yatarak kurtulan kimselerdir, yani onlar yerlere yatarak kurtulmuşlar, Aslandoğan vurulmuş. «Siz neden ölmediniz?..» dercesine bu Hükümetin polisi (Evet, bu mantıktaki ve bu işlemdeki polisler «Bu Hükümetin polisi» diyorum, «Devletin polisi» demiyorum. Ve ajanları böyle işkence yapıyor, böyle muamele yapıyor.

Öveçler'de tüm halkın kanaati şu : «Derneğimizi polis bastı; Bahattin Aslandoğan'ı ve diğer gençleri polis vurdu «Sayın Bakanım. Abidinpaşa su deposu yanında meydana gelen öldürme olayı da bunun gibi. Onun için de adı solcuya çıkmış ya da giysisi, görüntüsü solcuyu andıran gençler toplanmış, işkence makinelerine verilmiş. Bunlardan ikisini Ankara Cezaevinde gördüm; Zeki Özer, Seyfettin Baştaş.

Babası köyden gelmiş, gecekondu semtine yerleşmiş ailenin çocukları bunlar. Okumak istiyorlar, karanlıktan kurtulmak istiyorlar; ama nerede o günler, nerede o olanaklar? İkisini de hesaba getirmişler; ayakları paramparça, onların da ayak bilekleri sıkılmadan ötürü kesilmiş, yüz, göz mosmor.

Hatırlayacağımız sayın senatörler; gündem dışı bir konuşma ile size Ankara - Mamak, Tuzluca'yı, Köstence ve Yıldıztepe semtlerinden bilgi verdim. Sayın Bakanın, «Hallettim onların işini, şimdi asayiş berkemal» dediği yerlerden Köstence'de bir gecekondu oturdum o gidişimde. Bilgiyi orada aldım. Hani, Erzurum Çat ilçesi Mağara köyünün Kumaşlı mezrasından (yani olaya adı karışanların tüm tanımlarını veriyorum böyle mezrasına varıncaya kadar) «Ağanın zulmünden kaçarak geldim; ama bu Hükümetin yönetimi bize ağayı da arattı» diyen İsmail yıldız vardı ya işte O'nun evini 7 . 11 . 1977 gecesini bastılar; camını, çerçevesini kırdılar, çoluk çocuğu bayıldı, eşyalarını perişan ettiler. Bereket, İsmail Yıldız o sırada, Ankara Belediyesiindeki işinden henüz dönmemişti. Orada olsaydı kimbilir onun da başına ne gelirdi?

İsmail Yıldız'a neden bunu yapmışlar? Biliyorsunuz; bizi içeri aldığı için. Sen misin Senatörü buraya getiren ve sen misin bize «Ağayı arattınız» diyen?.

Dickson raporunda ne deniyordu? «Sol ve sol eğilimli gelişmeler...! Demirel ve yandaşları ne diyor devamlı olarak: «Sol, sol, sol...» O halde ne yapmak gerekiyor?... Solu önlemek için, yarı askeri güçleri oluşturmak... Çare olarak bunu bulmuşlar. Sadece yarı askeri güçleri oluşturmak da yetmez; işi daha geniş bir tabana oturtarak halletmek gerekir. Böyle de yaptılar: Önce barış gönüllülerini gönderdiler. Ev ev, okul okul, köy kent dolaştılar, halkın eğilimlerini saptadılar, değer yargılarını anladılar, ona göre de kuram geliştirdiler ve şimdi uyguluyorlar.

Çetinçeviz İnönü yeniden başa geçmiş... Atatürk'ün milli politikasını uygulamak istiyor. Üsler ve ikili anlaşmalar gibi can sıkıcı işleri yeniden ele alacaktır. O halde partileri tedrici olarak parçalayalım, her

türlü sol ve sol gelişmeyi önleyelim. Nasıl?. Partileri ve halkı, sağcı - solcu, ilerici - gerici, milliyetçi - milliyetsiz diye bölerek, bunların arasına yerli ve yabancı kışkırtıcı ajanları sokarak onlara zulme varan işler yaptırarak, sahte, evet sahte operasyonlar düzenleyerek, işbaşında, bu işleri kolay yapacak ve yaptırarak uyumdaki adamları tutarak. 1964'lerde bu düşüncelerle işler hazırlanmıştır beyler.

Bugün koltuğunu bir türlü bırakmak istemeyen Demirel işte böyle bir gidişin içindedir.

Şimdi, izninizle işin bir başka yönünü ortaya koyalım. Bakınız Türkiye 13 . 11 . 1977 günlü basın toplantısında ne diyor: «Bir öğretmen Ordu ilinin bir kazasında dövülerek, bıçaklanarak ve yakılarak öldürülmüştür. Mardin'de ise bir başka öğretmen başı testere bıçakla kesilerek, kanı aka aka, çırpına çırpına öldürüldü. Karşımızda her türlü insanlık duygusundan uzak caniler var. Gerçekten öğretmenlere yapıldığı söylenen bu davranışlar, son derece kötü, son derece canice işlerdir. Olayın her yanı adı ve korkunçtur. Böylesi davranışları daima kınarız ve karşısında oluruz. Biz sadece bu olayları kınamakla kalmaz, bu olayların nedenlerine de ineriz. Bu insanların durup dururken bu çılgınlığı yapamayacağını biliriz. Bu olayların sağlıkla, sosyo - ekonomik konularla ve eğitimle yakın ilişkisi olduğunu biliriz.»

Biz diğerlerini bir yana bırakarak kişinin eğitim işi üzerinde biraz duralım.

Şimdi, Türkiye'nin ülkücü gençlere öğretilmesi isteği düşüncelerden küçük bir bölümünü alıntılama istiyorum; demin yukarıda «Her türlü insanlık duygusundan uzak caniler var karşımızda» diyor. Bunu söyleyenin ülkücü gençlere neyi öğretilmesini istediğini şimdi alıntıyorum: «Disiplin; sözde, fikirde, harekette lidere uymak, lidere uygun bir davranış içinde bulunmak, ondan işaret beklemek, gösterdiği hedefe mermi hızında ve doğrultusunda fırlamak. Doğru olan, müstakil mantığın kabul ettiği şey değil, liderin emrettiği şeydir.»

Aynı öğretiden bir alıntı daha yapalım: «Çünkü, akıl, miskinliğin, tembelliğin karşısında apışıp kalmıştır. Fert, cemiyet ve millet, akılla, mantıkla, zekâ ile, değil, inançla ayağa kalkmıştır.»

Sayın senatörler;

Ben 26 sene eğitim işinde çalıştım. Hiç bir eğitimcinin, yazarın veya düşünürün zekâyı kötülediğini görmedim, duymadım, okumadım. Akıl ve düşünmeyi kötüleyecek birinin, normal insanlar arasından çıkacağını sanmıyorum. Sanmıyorum dediğim

için böyle birinin olmayacağını düşündüğümü anlamayınız. Zira, böylesi konuşmaları yapan pek çok diktatörün ve faşistin, akıl hastasının olduğu ve tarihe söyledikleriyle, birer utanç belgesi olarak geçtiği bilinmektedir. Bunlardan Hitler'in ünlü adamı Göring bakınız ne diyor : «Biz saldırı birliklerimize, düşünme ve okuma süresi bırakmadan ayakta kaldık, saldırgana, düşünme, muhakeme etme ve karar verme süresi vermeyeceksiniz». Bizimki ne diyor: «Doğru ve yanlış düşünmeden, liderin gösterdiği yere mermi hızında ve doğrultusunda fırlayacaksınız». Lider vur derse vuracaksınız, öldür derse öldüreceksiniz; ama bunları yaparken düşünmeyeceksiniz, doğru ve yanlışlığı üzerinde durmayacaksınız ve aklınızı kullanmayacaksınız, bunu yaparken sadece lidere, liderin yaptıklarına esneklik tanıyacaksınız. Hani dedi ya, liderlere esneklik tanımak, lider gereğinde yalan söyler, söyle söyler, böyle söyler, ama o liderdir, doğrultudan sapma anlamına alınmaz.

Bunları niçin anlattım size? Bu öğretide olan gençler yani, bu Türkiye mantığı öğretisi içinde olan gençler, Türkiye'nin anlattığı korkunç cinayetleri çekinmeden işler. Bir yerde liderin emrettiği yere mermi hızında ve doğrultusunda gidin diyor, davadan dönenin vurulmasını emrediyor, diğer bir yerde, lidere bir esneklik tanıyor, onun her demecini ve hareketini doktrinden sapma anlamına almayın diyor ve yalanı propaganda yöntemleri içinde gösteriyor, yalanı; en tiksindirici bir şeyi, onu söylemesini istiyor. Bunları Türkiye ve Türkiye gibi düşünenler yaptırabilir, tarihte bunların çok örneği vardır. Bizim için bu tehlikenin son yıllarda kontrgerilla eğitimi içinde orduya da sıçramış olması önemlidir. Yani, bir yerde Türkiye bunu yaptırabilir, ama bu tür eğitim şeklinin orduya da sıçramış olması ondan tehlikeyi daha fazla bize büyük gösteriyor.

NATO ve Amerika, silahlar üzerinde (ülkemiz ve ülkemiz gibi olanlar için) yaptığı kötülüğü bu kez de kontrgerilla eğitimleriyle daha tehlikeli bir noktaya getirmiştir, evet NATO bize bunu yapmıştır, sadece Amerika değil. Tek er, asker kontrgerilla okullarında kendi ülkesinin insanıyla savaşa hazırlanıyor.

Sayın senatörler;

Biz kendi vatanımızın insanına karşı da savaş verdik, bu savaşım halen de verilmektedir, şu işte bir savaşımıdır. Şu çektiğimiz sıkıntıların arasında bu savaşım da vardır; ama bugünkü durum böyle değil; bu savaşım koşulu Davit Galula'nın, Cihat Ak-

yol'un ve Türkeş'in dediği gibi değil. Biz Çerkez Ethem'lere, Sivas Kongresini basmak isteyenlere, Vahdettin'e, Abdülhamit'e kısacası pek çok vatan hainine karşı ve satılmışı karşı savaştık, ne duruma düşüklerini de gördük, yine göreceğiz. O günler bu öğretilerin hiç biri, ama hiç biri bize Ulus olarak verilmemişti, kişi olarak verilmemişti; ama birleşmesini, yenmesini bildik. Ulusal işler karşısında birleşmek bizim kanımızda var, ilıklarimize işlemiştir bu konu; ama bugün bize bunlar öğretilmiyor. Demokratik devrimlerin, sol ve sol eğilimli gelişmelerin önlenmesi öğretiliyor. Ulusal kurtuluş hareketleri, (Dikkat buyurunuz) ulusal kurtuluş hareketleri diyorum, ayaklanma sayılıyor. Bu ulusal kurtuluş hareketleri içinde toprak bağımsızlığı var, ekonomik bağımsızlık var, yönetin ve savunma bağımsızlığı var...

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Kültür bağımsızlığı var.

NIYAZI ÜNSAL (Devamla) — Bunlardan her hangi birini ya da tümünü bağımsız kılmaya çalışırsan emperyalistlere göre ayaklanmış olursun. Gençlerin bir kısmına bu söyleniyor. Gençlerin bir kısmına bu böyle midir, değil midir anlatamazsınız, bu konuda düşünmesini sağlayamazsın. Çünkü, onlara doğru olan, müstakil mantığın düşündüğü, karar verdiği şey değil, liderin söylediği şeydir demiyor.

Gençlerin diğer bir bölümü, yani solda düşünenler... Daha çok bölünmüş, parçalanmış. Her biri bir ekonomik öğretinin etkisinde kalmış. Her biri bir ekonomik ustana etkisinde kalmış. Kimi Marksizmi, kimi Leninizmi, kimi Maoizmi, kimi daha değişik ekonomik görüşlerin tartışmasını yapıyor, sürdürüyor. Bunlardan hiç biri; ama hiç biri kendi ülkesinin gerçeğine oradan ayrılmış gelemiyor.

Yine bunlardan bir kısmı, etnik ayrılmalar, etnik haklar ve bölünmeler peşinde. Tüm bunları kim koşullandırıyor böyle? Anlattım. İçte ve dışta tekkelci kapitalizmin sürmesini isteyenler. İçte ve dışta emperyalizmin oyununa gelenler. Atatürkçü ulusal görüşe, ulusal politikaya karşı çıkanlar. Kim bunlar? İşte iki örnek; biri içten biri dıştan. Ne diyordu Dickson raporunda?.. «Çetin ceviz beklendiği üzere eskiden yaptığı gibi Atatürk'ün milli politikası, ikili anlaşmalar, üsler vesaire gibi can sıkıcı sorunları tekrar ele alacaktır.» Devam ediyor... «Ve herkes mütefektedir ki, bu tehlikeli muhalefeti tedrici olarak parçalamak ve her nevi sol ve sol eğilimli gelişmeyi engellemek gerekiyor.» diyor. «Bu bir yabancıymın görüşü, ne önemi var» diyebilirsiniz.

Şimdi, bir de yerli bir liderin öğretilerinden örnek verelim. Bakınız bay Türkeş ne buyuruyor gençlere: O Dickson'du, yabancıydı, bakınız şimdi milliyetçiyeye, «İnsan Hakları Beyannamesine, Birleşmiş Milletler Yasasına ya da saçma bir barış politikasının rehavetinde uyuklayıp, ülkenin dış politikasını hümanist (yani insancıl) bir tabana oturtmak, Türk Milletini kavgadan nefret ettirerek doğuş kabiliyetini dumura uğratacaktır.» görün tehlikeyi. Bay Türkeş'in «Saçma bir barış politikası» dediği politika, Atatürk'ün «Yurtta sulh, Cihanda sulh» politikasıdır beyler. Hani iki gün önce burada Atatürk'ü bize vermeyen, savunan sözcü burada olup da bunları dinleseydi.

Dickson neye karşı çıkıyordu? Atatürk'ün milli politikasına. Onun tekrar İnönü tarafından uygulanmasını istemiyordu, o politika işlerine gelmiyordu. O politikayı izleyecek partileri ve grupları bölmek ve parçalamak istiyordu. Bay Türkeş ne yapıyor? Saçma bir barış politikasının rehavetinde uyumak istemiyor. İnsan Hakları Evrensel Beynamesinde yazılanları kabul etmiyor ki, o esasların çoğu bizim Anayasamıza esas olmuştur. Neyi sağlık veriyor, halkımıza ve gençlere? Kavgayı... Ne diyor bakınız, «İnsana hayat ve şahsiyet veren milli duygulardan uzaklaştırarak, kavgadan nefret ettirerek doğuş kabiliyetini dumura uğratacaktır. «Ne büyük tehlike karşısında gençlik ve Türkiye. Görüyorsunuz, kavga, doğuş insana hayat ve şahsiyet veriyormuş ve bu Türk Ulusu için ulusal bir değer taşıyormuş. Bizim ulusal değerimiz kavga, doğuşmuş beyler. Bunun kaybedilmesi ulusa, kişilik kaybına, zaaf kaybına neden olurmuş diğer bir deyimle.

Beyler işte bu adam, Cumhurbaşkanı ve generallerle karşı karşıya gelerek, ülkenin ulusal güvenliğini aydan aya görüşüyor. Bu mantığın sahibi görüşüyor; Cumhurbaşkanıyla, generallerle Hükümetle karşı karşıya gelerek.

Ülkedeki kavganın, doğuşun ve anarşinin neden durmadığını anlıyorsunuz Sayın İçişleri Bakanı değil mi? Böyle düşünceyi taşıyan birinin yeri Ulusal Güvenlik Kurulu değil, olsa olsa akıl hastanesi olur.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — O bile çok.

NIYAZI ÜNSAL (Devamla) — Biz bazı şeyleri söylerken kafadan atmıyoruz; gençler, «İşbirlikçi burjuvazi» diye bağırırken boşa bağırıyor. İşte işbirlikçi burjuvazinin durumu bu.

Dickson «Her türlü solu engelleyin» diyor. «Reformcu hareketleri durdurun» diyor. Bu nasıl olacaktır?... Kuramını da öneriyor; partileri ve gençleri bö-

lerek. Nasıl?... Milliyetçi, milliyetsiz; solcu sağcı, ülkücü şu ya da bu şekilde.

Şimdi tekrar bu görüşlerin ışığında biraz da olaylara gelelim:

Bir süre önce Tunceli Ovacık ilçesinden bir köylü çocuğu olan Pir Ahmet Solmaz Elazığ'da İşkence ile öldürüldü. Tıpkı Türkeş'in değındığı öğretmenlerde olduğu gibi. Hunharca ve adice yapılmış bir iş. Bu delikanlıyı ölmeden önce iki kez doktora gönderdi tutuklu arkadaşları. Her ikisinde de doktor Musa Duman «Bir şey yok» diye rapor verdi, Bu milliyetçi Dr. Musa Duman «Bir şey yok» diye rapor verdi. Bu rapordan iki gün sonra Pir Ahmet Solmaz öldü. Ölüm nedeninin işkence olduğu diğer doktorlarca rapora bağlandı. Bunu rapora bağlayan mütehassıs dört doktorun dördü de şu anda Elazığ'dan sürüldü. (Bu haberi yeni aldım) Siz misiniz böyle rapor veren, Musa Duman'ı yalanlayan?...

Dr. Musa Duman tutuklandı. Şimdi bakınız bundan sonra neler dönüyor:

Hükümetin bir kanadı derhal harekete geçti. Dr. Musa Duman hastalık nedeniyle Ankara'ya nakledildi. Numune Hastanesinde tutuklular koğuşuna kondu. Ankara'ya geliş nedeni hydropatic hematuria hastalığı imiş. (Pek telaffuz edemem bunu.)

ABDULLAH KÖSEOĞLU (Kocaeli) — Hydropatic hematuria; kendiliğinden sebebi bilinmeden idrardan kan gelme.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — İkinci gün bu defa Bakanlık harekete geçti. Musa Duman'ı doktorlar yeniden muayene ettiler. (Bakin şimdi hastalığa) yeniden muayene edildi, Musa Duman Astmatiphorm bronchit teşhisi ile derhal havadar bir koğuşa nakledilmesi istendi. Tek yataklı bir oda derhal çiçeklerle donatıldı, telefon çekildi ve Musa Duman burada ülkücü tebriklerine başladı. 15 . 10 . 1977'de tutuklanan Musa Duman, 17 . 10 . 1977'de Ankara Numune Hastanesine geldi, 31 . 10 . 1977'de tutukluluk hali kalktığı için serbest bırakıldı.

Hani bazan «Türkiye'de işler yürümüyor.» diyorum değil mi?... Kim demiş yürümüyor diye?... Görüyorsunuz Musa Duman'ın işi tıkırında gidiyor. Yürümeyecek Musa Duman'ın işi değil, Ovacıklı Pir Ahmet Solmaz'ın işi.

Gelelim Sayıştay kararlarına:

Hani bu Hükümetin «Kararları uygulamadığı» söyleniyordu... Hayır öyle değil. Şimdi uygulanıyor artık. Onun da kolayını buldular çünkü. Çoğu bakanlıklara, okullara, yurtlara, alınan Danıştay karar-

larının uygulanacağı söyleniyor hak sahiplerine. «Getirin kararlarınızı uygulayalım» deniyor. Ama, kararı kimse uygulayacak yere götüremiyor. Niçin götüremiyor?... Çünkü, bakanlıklara, okullara ve yurtlara, karar alan kişileri; kapılara, koridorlara yerleştirilen ülkücü komandolar sokmuyor. Kesmişler kapıyı, girirebilirsen...

İki ay önce Teknik Yüksek Öğretmen Okulundan üç öğrenci geldi. «Sayın senatörüm, biz Teknik Yüksek Öğretmen Okulunda talebeyiz. İki aydır burslarımızı alamadık. Tamdığımız bir binbaşya noterden vekalet verdik. (Düşünün, binbaşya noterden vekalet veriliyor) Onu gönderdik, idare ona vermemiş. «Gelsin kendileri alsın» demiş.

«Biz gidemiyoruz, size geldik» dediler. Emniyet Genel Müdüğüne telefonla olayı anlattım; «gelsinler, yanlarına polis vereyim, birlikte gitsinler» dedi; sonuç ne oldu bilmeyorum.

Dün akşam evime iki kız geldi. «Yatacak yerimiz iyi değil, bize bir yurttta kalmaya yardımcı olur musunuz?» dediler. Kaldıkları yeri sordum, bir kız öğrenci yurdunun adını verdiler ve anlattılar; «Okulda can güvenliğimiz kalmadı, yurttta kalmadı, yurdun kapısına MHP'nin bayrağı asıldı. Bize zorla kitap, dergi satıyorlar; para topluyorlar. Önceleri, «Kitap ve dergileri alır mısınız? Diye sorarlar, verirlerdi, şimdi öyle yapmıyorlar, önümüze bırakıyorlar, kimse almayız diyemiyor.»

Kendilerinden, bu işin çaresini sordum; «Nasıl halledilir bu iş?» diye sordum sohbet arasında, «yurt yöneticileri ve personeli tarafsız olsun, yeter.» dediler. «Yurttta bulunan görevlilerin tümü ülkücü komandalardan. Hele yeni bir hademe geldi...» Sayın senatörler, dikkatinizi çekerim. [Yeni bir hademe geldi, onunla başa çıkmak olanaksız. Geçen gün bir kız arkadaşımıza, «Ben, ülkücülüğü kurbağaya, yılan, çekirge eti yiyerek kazandım, gerekirse seni de yerim!» dedi. Bunu, odacı söylüyor.

Anlıyorsunuz sayın senatörler; yönetim kimin elinde. Bu odacıya yılan, kurbağaya, çekirge eti nerede yedirilmiş ola? Kimler ve ne amaçla yedirilmiş acaba? Hani dedik ya, kendi ülkesinin vatandaşına karşı savaşı hazırlamaktı ya. Bunları çekirge eti yiyerek kız eti yedirmeye hazırlıyorlar demek.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Mau Mau olurlar yahu.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Elbette bunlar, son Amerika kuramcılarının ortaya koyduğu özel savaş taktikleri içinde veriliyor. Ordumuza, güya ger-

çek savaş hazırlığı için yapıyor. Kontrgerillanın bunun için gerçekleştirildiği söyleniyor; ama gerçekte bunlar emperyalizmin vurucu ve bölücü gücü, kırıcı gücü olarak kullanılıyor. Kime karşı? Sömürüye karşı çıkanlara karşı, sömürenlere karşı değil. Sömürüye karşı çıkanlara karşı. Demokratik devrim isteyenlere karşı. Ülkesinin ulusal kaynaklarına sahip çıkmak isteyenlere karşı. Tek ere, ülkesinin vatandaşına karşı savaşma öğretilen, bu psikoloji verilecek, o er, gerilla eğitiminden sonra, köyüne döndükten sonra eğitilmiş adam olarak ele alınacak, iş verilecek, yerel cephe birliklerinin öncülere olarak bunları yapacak. Okulların yurtların kapısını bunlar kesecek, gerekirse «Sizi de yerim» diyecek.

Beyler;

Ülkücü gençler olarak bilinen kimseler, tekrar ediyorum, ülkücü gençler olarak bilinen kimseler, kontrgerilla adıyla örgütlenen ve ordu içinde eğitim gören asker veya asker vurucu gücün sivil kesimidir. Yani, pratiğidir. Tatbikatı, önce, kendi ülkemizin insanlarımızın üzerinde yaptırıyorlar.

Deyyid Galula, bunu öneriyordu geri kalmış ülkeler için. «Asker, yarı asker güçler oluşturunuz.» Bunları halk öncülere ile irtibatlayınız, gruplar oluşturunuz, dağılmamaları için bunları bir partide toplayınız.» CIA Ajansı Cavid Galula, kurumlarında bunu yazıyordu.

Bakınız Ülkücü ne diyor?

«Cephe birliği, milliyetçilerle bütün sağcı güçlerin, özellikle komünizme karşı kurdukları barikatın adıdır.» Yani, o köylerde kentlerde, asker içinde eğitilen şu komandalardan falan toplayıp, kafası yukananlardan toplayıp kurdukları cephe birliğinin adı, özellikle komünizme karşı kurdukları barikatın adıdır. İnşallah bu barikatın altında kendileri kalmazlar.

«Cephe birliği üyeleri, kritik günlerde olaganüstü toplanarak tespit edecekleri müşterek harekât hattını kendi bünyelerinde uygulayacaklardır.»

Dikkat ederseniz beyler, bunlar, bir savaş sırasında yapılacak işleri görüşmüyor. Barış içinde olduğumuz günlerin işleri. Barış içinde olduğumuz sırada dış düşman söz konusu olmayacağına göre, bunlar kime karşı yapılacaktır?.. İçeride bulunan sağcı, ülkücü olmayan yurttaşlara karşı.

Bakanlıklar örgütleniyor. Sağlık Bakanlığı düşüti, düşecek. Gümrük ve Tekel Bakanlığı ayrı bir döneme girdi.

Sayın İçişleri Bakanım, gümrükten geçenler şimdi daha rahat geçiyor. Ülkücülere modern silah getiren-

ler, dürbünü, uzun menzilli otomatik silahın haberini verenler şimdi gümrüklerden gayet rahat dahıyorlar içeri. Sayın İçişleri Bakanı, güvenlik kuvvetlerine, bu gümrük kaynağından yararlanarak aradığı silahları gayet rahat temin edebilir.

Bunları dinlerken sanıyorum içinizden bazıları; atıyor, sorumlu adam gibi konuşmuyor diyebilir. Alın size bir örnek.

Bir süre önce Erzincan Refahiye Kaymakamı Murat Pınar ile aynı ilçe stajyer dış doktoru ortaklaşa silah kaçakçılığı yaptığımı öğrendim. Bağımsız belediye başkanı ve halktan bir kısım yurttaş durumu hem bana, hem de iki dilekçe ile İçişleri Bakanlığına bildirdiler. Kaymakam Murat Pınar'la dış doktoru Özer Tüzün'ün sağlık ocağına ait cihetle Alucra'ya giderek dürbünü silah getirdiklerini ve ilçe içinde çifte silahlarla gezdiklerini bildirdiler. Ben de bir yazıyla bunları ve Ecevit'in Refahiye'ye geldiği sırada üç subay ve bir avukatla tanıştığım bir durumu İçişleri Bakan Sayın Korkut Özal'a bildirdim.

Bu kaymakam saat 11.00'de Ecevit'in geldiği gün masasının üstüne bir şişe viski koymuş içiyordu. Bu duruma, biri albay, ikisi binbaşı olan üç subay, bir avukat tank olduk. Ayrıca, bu kişilerin çevredeki bayan kamu görevlilerine sarkıntılık yaptığını söyledik. Bakan, (Bir araştıralım) dedi. O bildiğimiz kural var ya, araştıralım.. O araştıra dursun, biz size olanı söyleyelim.

4 aylık dış doktoru Erzincan Sağlık Müdürlüğüne atandı. O, dürbünü silah satan, bayanlara sarkıntılık yapan doktor var ya, dışdoktoru olarak atandı. Refahiye hastanesinde görevli diğer mütehassıs doktor, 25 senelik doktor Fahrettin Uğur bu işi kinamak için istifa etti.

Ne demişti Dickson raporu?.. «Halk içindeki liderleri önemli yerlere ve mesuliyetli makamlara getirmeli.»

Silah kaçakçılığı yapanlar, ilçede kalpaklarla gezenler, bayanlara sarkıntılık yapanlar halk lideri oluyor. Saat 11.00'de ülkenin en büyük partisinin liderinin geldiği sırada masasının üstüne viski şişesini koymuş, bize de ikrama kalkıyor viski için kaymakam halk lideri oluyor onlara göre.

25 senelik tecrübesi ve ihtisası olan Fahrettin Uğur'un yanındaki stajyer dış doktorunun hangi nedenlerle Erzincan Sağlık Müdürlüğüne getirildiğini görüyorsunuz; silah kaçakçılığı yaptığı için, ülkücü ve komando olduğu için.

Şimdi sıra Sayın İçişleri Bakanında. Yani Sağlık Bakanından geri kalmamalı. Kaymakam Murat Pınar'ı, içki içtiği, silâh taşıdığı ve kaçakçılığını yaptığı, çevredeki bayan kamu görevlilerini rahatsız ettiği, ayrıca Ecevit'in Refahiye'ye geldiği gün halkı tehdit ederek içeri hapsediği için en azından bir büyük ile vali yapmalıdır. Bunu bir an önce almalı. Elimde küçük bir mektup var. Gaziantep Milli Eğitim Müdür Yardımcısı Recep Öztürkmen'den Gaziantep Lisesi Müdürü Ali Bilen'e yazılıyor. El yazısı ile yazılmış. Mektup burada:

«Sayın Hocam;

Bu öğrenci bize çok lazım. Gereğinin yapılmasını istirham ediyorum.

Hürmetlerimle.

7 . 11 . 1975»

Milli Eğitim Müdürlüğüne çok lazım olan öğrencinin hikâyesi çok uzun. Gaziantep'te pek çok olaya karışmış. Kışkırtıcı ajanlık görevini üstlenmiş. Pek çok arkadaşı için özel raporlar vermiş; ama sonunda yaptığı bir işten ötürü il dışı okullara gidip sınıf geçmek zorunda kalmış.

Şimdi, bu mektupta nakil yaptığı okula tekrar dönmesi isteniyor. Aynı okula dönmüş. Bir süre sonra olaylarda tekrar yakayı ele vermiş. Tekrar il dışına nakil etmek durumunda kalmış. Geçen konuşmamda bir mektubunu okuyarak size tanıtmaya çalıştığım AP Adana adayı ve Gaziantep Milli Eğitim Müdürü Mustafa Yıldırım pek çok olayda bu öğrenciyi ajan olarak kullanmıştır. Hani şu Antep'i solculardan temizleyecek olan Milli Eğitim Müdürü vardı ya, işte o.

Şimdi anımsıyorsunuz sayın senatörler Gaziantep okullarının da neden huzur olmadığını.

Sözü eğitime ve öğretmenlere getirmişken bir örnek de Başkent Ankara'nın Gülveren'inden vereceğim.

Cemal Cansız Gülveren İlkokulunda öğretmen ve mutemettir. Aynı zamanda Gazi Eğitim Enstitüsünde gündüzcü öğrencidir. Can güvenliği olmadığı nedeni ile geçen öğretim yılında sınavlara gidememiştir. İş Daniştay'a götürmüş, Daniştay da kendisini haklı bularak yıl kaybetme durumunu önlemiş ve kendisine sınav hakkı tanımıştır. Evraki meşhur ülkücü müdür Mustafa Şen'e götürmüş. Müdür; «Buyur gir sınavlara. Kararı kabul ediyoruz. Kim sana ne diyor?» demiştir.

Sınav günü öğretmen gider. Kapıyı kesen zorbalara kendisini bırakmazlar. Öğretmen biraz ileri geri konuşmaya başlar, 1 . 11 . 1971 günü Gülveren'de ka-

saptan et alıp çıktıktan sonra iki kişi yanına yaklaşır. «Seninle biraz konuşmak istiyoruz» derler ve koluna girerek biraz kenara sürüklerler. Etraftan üç kişi daha çıkar; beş kişi birden öğretmeni temiz bir döverler. Ağız burun kan revan içinde bırakıp ayrılırlar. On günlük rapor almış. Sözüleri şu: «Sen misin Gazi Eğitim önünde konuşan? Sen misin Daniştaydan karar alan?»

Fen Fakültesinde bir Atom Enerjisi Nükleer Araştırma merkezi var. Burada militanlığı, daha doğrusu ülkücülüğü ile ün yapmış kimseler toplanmıştır. Özel seçim yapılmıştır. Örneğin 24 yıla mahkûm ve eski Ülkü Ocakları Başkanı Sami Bal buradadır. Ne iş yapar bunlar? Patlayıcı madde hazırlarlar. Görevleri atom enerjisi ya, o çevredeki işler için karargah görevi sürdürürler. Fen Fakültesinde iki profesörümüzün içeride buldukları sırada odalarına atılan patlayıcı ve yakıcı maddenin bu Atom Enerjisi Nükleer Araştırma Merkezinde hazırlandığı biliniyor, Sayın Bakan.

Yine elimde Ümraniye olaylarıyla ilgili bir inceleme sonucu var. Bunu İnsan Hakları Evrensel Beyanamesinin altına imza koyan ülkelere göndersemiz, sayın senatörler, hiç düşünmeden Türkiye'nin hesabına bir çizgi çekerler, kapatırlar Türkiye'nin defterini orada. Orada Türkiye'nin defterini kapatırlar, bu incelenmenin sonucuna bakarsanız.

Ümraniye'de olaydan sonra içeriye alınan yurtaşlarımızı o denli ağır, o denli adi fiiller yapılmıştır. Ümraniye denince ayrılamıyorum konudan. Söz buraya gelmişken, milliyetçi ve maneviyatçı olanlara bir örnek vermek isterim.

Ümraniye Dudullu köyündeyiz. Daha doğrusu Dudullu toprakları içinde bulunan bir gecekondudayız. Bu gecekonduyun sahipleri Sivas'ın Çınarlı köyünden gelmiş. Çınarlı deyince belki anımsarsınız, Kıbrıs çıkarmasında ölen gazeteci Adem Yavuz'un, köyü. Burada bir şeyi daha işaretlemek isterim.

Seçimlere giderken Adem Yavuz'un acıklı bir halini gördüm. Hafik girişinde bir yatılı bölge okulu var. Bu yatılı bölge okulunun adını Adem Yavuz'un anısına saygı olarak değiştirdiler ve «Adem Yavuz» adını verdiler. Betonla güzel de bir isim açmışlardı, tam yolun üzerine. Hep gelip geçerken görürdük, izlerdik. Bu defa gittim ki, yerle bir etmişler, her bir parçası bir yerde. Durup sordum, «Ne oldu, Adem Yavuz'un isim levhasına?», «Komandolar parçaladı. Komünistin ismi burada asılı olamaz.»

BAŞKAN — Sayın Ünsal, bir saniyenizi rica edebilir miyim?

Öyle zannediyorum konuşmanız biraz daha var. Bir usuli muameleyi tamamlamak zorundayım.

Bütçe ve Plan Komisyonu için yapılan oylamaya oyunu kullanmayan sayın üye var mı?.. Yok.

Oylama işlemi bitmiştir.

Lütfen sepet alınsın ve Sayın Döküm Komisyonuna verilsin.

Özür dilerim, buyurun Sayın Ünsal.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Estağfurullah efendim.

Gecekonduyunu; yani Sivas'ın Çınarlı köyünden gelen ailelerin gecekonduyunun büyüklüğü şu, bunu özellikle veriyorum: 4x6 metre.

Sayın senatörler;

Biri üç, diğerleri iki çocuklu olmak üzere üç aile oturuyor, bu gecekondu. Milliyetçiler, 4x6 metre büyüklüğündeki bir gecekondu birisi üç, diğerleri iki çocuklu, sanıyorum ki, yaşları 27'yi falan geçmiyor, genç üç evli, yanlarında bir de anneleri olmak üzere bu gecekondu 13 kişi oturuyor, bir de anneleri 65 yaşında. Evet, 4x6 metre büyüklüğündeki bir gecekondu 13 yurttaş barınıyor, yatıp kalkıyor; ama biz bu üç ayrı ailenin 13 ferdine bir odayı bile çok görmüşüz, bu gecekondu dört kez başlarına yıkılmışız. Biz yıktıkça onlar yapmış. Son kez bunlardan biri, Kıbrıs çıkarmasında çektiği askerlik fotoğrafını ve birliğinin verdiği bir belgeyi askerlere göstererek gecekonduğunu kurtarmış. «Ben de askerdim, bakın şu şeylerim var, yıkmayın» demiş. Biz o kişinin elindeki fotoğrafı ve belgeyi de aldık. Aynı gecekonduyun bulunduğu yerde Kastamonu'dan emlakçı Hayrettin Öztürk'ün (Ad veriyoruz, bakın öyle yuvarlak laflar yok) apartmanı duruyor, aynı yerde. Ona kimse dokunmamış, dokunamamış. Neden, neden? Apartmanın girişini Ülkü Ocaklarına vermiş. Sahte komandolar orada oturur, Kıbrıs'da gerçek komandocuğu yapan Veysel Uzun'un konusunu yıkıyorlar. Kıbrıs'da Rumlarla savaşan gerçek komando Veysel Uzun'un gecekondu dört kez başına yıkılmış; sahte komando'ların apartmanı duruyor.

Sayın senatörler;

Türkiye'deki olayların arkasında yolsuzluk dosyaları var, sahte işlemler var, Lockheed olayı var, emperyalizmin oyunları var, CIA var, MİT var, uluslararası sömürünün her yanı ile eli var, ayağı var, gövdesi var.. (AP sıralarından «Komünizm?» sesleri)

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Komünist ajanların faaliyetleri de var.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Bir dakika, bir dakika, rica ederim; ben, senatörler seviyesinde konuşuyorum. Uluslararası emperyalizmin, sömürü düzenlerinin her türlü eli var diyorum. Senatör seviyesinde konuşuyorum burada. Ha; onun için komünisti bilmem nedir. demiyorum.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Onu da söyle.

MEHMET KILIÇ (Gaziantep) — Yani yok mu komünist?..

BAŞKAN — Efendim, müsaade buyurunuz efendim.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Elbette var, olmaz mı kardeşim.

MEHMET KILIÇ (Gaziantep) — Var komünist, onu da söyle..

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Söylemeye ne lüzum var..

BAŞKAN — Müsaade buyurun efendim; çok rica ediyorum Sayın Kılıç. Efendim, rica ediyorum efendim.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — .. Bunları ele alıp..

MEHMET KILIÇ (Gaziantep) — Onları da söyle, zabitlara geçsin.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — .. Onları söyleyeceğiz, hiç merak etmeyin. Yeri gelecek, o zaman...

BAŞKAN — Efendim, müsaade buyurun, devam edin Sayın Ünsal.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Bunları ele alıp, teker teker meydana çıkarmamız gerekir. Bunları ele alıp; komünist varsa komünist, emperyalist varsa, kapitalist varsa kapitalist; ama kimin eli karışıyorsa, bize düşen bunları ortaya çıkarmaktır. Ama soru sorarak, sözleri yuvarlayarak değil; böyle ad vererek, olay göstererek, kanıt koyarak bunu yapmak gerekir. Ama bu Hükümette bunlar yapılmaz. Bunlar yapılmaz; çünkü bu olayların içinde bu Hükümetin de eli var Bunu istiyordunuz.. 1950'den günümüze kadar emperyalistleri ülkemize davet eden onlar, ülkeye soka onlar, dostluk yapan onlar. Hatta 1950'den bu yana ülkemizde komünizm faaliyetleri gelişmişse, bu gelişmeyi de sağlayan onlar; onların yaptıkları. Emperyalistlerin.. (AP sıralarından müdahaleler.)

Beyler, döneceğim oraya iştiğimden.

Siz, siz, 13 nüfuslu; 2 çocuklu, 22, 23, 25 yaşında evli bulunan 3 genci bir arada yatırırınız. İşte komünistlik budur. Türkiye'de komünistlik böyle var. (CHP sıralarından «Bravo» sesleri) Yani bu adam komünist olsa şey mi yapar? Zaten uygulaması komünisttir.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Ama biz 180 metrekare arsaya sığamayız.

BAŞKAN — Sayın Nalbantoğlu, müsaade edin efendim.

NIYAZİ ÜNSAL (Devamla) — 1950'den günümüze kadar emperyalistleri ülkemize davet eden onlar, ülkeye sokan onlar, emperyalistlerin her isteğini yerine getiren onlar. Ülkemizin doğal kaynaklarını, ekonomisini dışa sara sara sara bağlayan onlar. Kontr gerillayı, kontr gerillanın sivil kesimi Ükü Ocaklarını kuran onlar, geliştiren onlar, besleyip, büyüten, arkalarını her gün sıvazlayan onlar. Ben bunlara değil, peşlerine takılan halka acıyorum. Gerçeği öğrendikleri zaman iş işten geçmiş olacaktır.

Bir - iki örneğe daha yer vererek sözlerimi bitirmek istiyorum. Bu örneklerden birincisi, Malatya Hekimhan ilçesinde meydana gelen olaylardır. Olayları, Heyette bulunan arkadaşlarımla beraber ben de inceledim. Geçirdiğimiz yerel seçimleri etkilemek için düzenlenmiş bir olay. Tamamiyle yerel seçimleri etkilemek için düzenlenmiş sahte bir olay. Olayı incelediğimiz zaman arkasında, daha önce bu ilçede meydana gelen olaylarda eli olanları bu olayda da aynen bulduk. Hekimhan'da son altı ay içinde üç önemli olay oluyor.

Birinde, lise tahrip edilmiş. Birçok insan yaralanmış. Şehir âdeta bir iç savaş alanına dönmüş.

İkincisinde, öğretmenler dövülmüş. Bir üniversite öğrencisi yaralanmış. Halk ikiye ayrılarak meydan kavgaları verilmiş.

Son olayda ise, yine halk birbirine girmiş. Bir yurttaşımız da maalesef vurularak ölmüş.

HİLMİ NALBANTOĞLU (Erzurum) — Hamdi Özer'de konuştu orada.

NIYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Bu olayların üçünde de; (sayın senatörler ve sayın İçişleri Bakanım, özellikle burayı not almamı istiyorum.) Ankara'da Samsun ve Erzurum'da görevli üç polisin Hekimhan'da olduğu görülüyor. AP İlçe Başkanı ve bu seçimlerde AP belediye başkan adayı olan Ali Akyüz'ün akrabaları olan bu üç polisin adları; Metin Akyüz, Ferit Akyüz ve Halil Akyüz'dür. Bunlar her geldiğinde önemli bir olayı tertiplemiş, olayların içinde bizzat bulunmuşlardır.

Ayrıca, bu ilçede önemli bir konu daha dikkatimizi çekti sayın senatörler. Hekimhan'da Ermeni asıllı bazı kimselerin adı bu olaylarda sık sık geçmektedir. Ermeni asıllıların ve Ermeni olanların hemen hepsinin gençleri Ükü Ocakları üyesidir. Bunlar, özellikle Alevi yurttaşlara kötülük etmede önplanda görülüyor.

Ayrıca, bu ilçede henüz askerliğini yapmamış bir generalin adından ve onun kurduğu cephe birliği üyelerinden özellikle söz ediliyor. Bu general, İstatistik Genel Müdürlüğünde Genel Müdür Yardımcısıdır. Bahkesir Eğitim Enstitüsü mezunudur. Pekçok kimseyi Hekimhan ve Malatya'da göreve getirmiştir. İşlerine gelmeyen biri Hekimhan'dan Malatya'ya gelecek olursa, telefon ediliyor, gelen kişinin önü Malatya'da kesiliyor ve gereği yapılıyor. Pekçok kimse böyle dövülmüş, ellerinden ruhsathı ve resmi tabancaları alınmış, ayaklarından asılarak Malatya'da işkence yapılmıştır. Anlayacağımız, General Üstün Kurdoğlu önemli bir kişidir. Malatya ve Hekimhan çevresinde adından sık sık söz ediliyor. Askerliğe bile gitmemiş, daha stajyer öğretmen, general ünvanıyla İstatistik Genel Müdürlüğünde Genel Müdür Yardımcılığına getiriliyor. Kim istedi bunu?.. CIA ajanı Deyvit Galula. Onun için getirmişler, görev yapıyor Hekimhan çevresinde.

Sayın senatörler;

Hekimhan'da durum son derece naziktir. Halk tam anlamıyla düşman kamplara bölünmüş, Alevi olmak âdeta suç sayılacak duruma gelmiştir. Alevi yurttaşların bulunduğu mahalleler silahlı baskına uğramış, köylerden gelen çocukların önü kesilerek dövülmüş, Alevilerin şehri terk etmesi istenmiş. Bu, Demirel'in yakın dostu; dostluk o kadar ilerlemiş ki, Isparta Belediyesi'nin kepçeleri, dozerleri, damperli arabaları, tekmil tahliye makineleri bu adamın işyerlerinde madenlerin üstünü açıyor, dolduruyor, temizliyor; yani o denli senli benli.. Dostluk bir hayli ilerlemiş; Demirel'in böylece dostu. Ali Akyüz, Alevi bir çocuğun üzerine gaz dökerek çarşı ortasında hunharca yakmak istemiş ve Demirel, bir yurttaşımızı yakmak isteyen bir adamın taşıdığı (Burada söylemeyeyim) birtakım şeylerle burada dostluklar kuruyor, ta kendi ili belediyesinden yardımlar göndererek bunu destekletiyor.

Hekimhan'da telefonlar kesilmiştir. Üstün Kurtoglu'nun kurduğu örgüt, elini (çünkü o bir cephe birliği kurmuştu ya...) PTT'ye de sokmuş, CHP'lilerin telefonlarını bağlamıyorlar. Ufak borçlar bahane edilerek telefonlar kesiliyor. Dinlemek falan bunlar ufak iş; o Anayasadaki teminat, haberleşme, bunlar yok. Oraya bir komando kız koymuşlar, o kız canı isterse bağlıyor, istemezse bağlamıyor. «Cevap vermiyor efendim,» tamam, bitti. Şehir dışından konuşmak isteyenlere veya şehirlerarası konuşma yazdırınlara «cevap vermiyor efendim,» deyip kapatıyorlar.

Bizim incelememiz sırasında, iki kişi hariç, bakın, tüm CHP'lilerin telefonu kesilmişti. CHP'liler ekseri-

yette olduğu halde, iki kişi hariç, tüm CHP'lilerin telefonunu kesilmişti; inceleme tarihimize sayın Bakan.

MEHMET KILIÇ (Gaziantep) — Senatör seviyesinde mi konuşuyorsunuz?..

NIYAZI ÜNSAL (Devamla) — Senatör seviyesinde konuşuyorum, nasıl olacaktı yani?..

MEHMET KILIÇ (Gaziantep) — Güzel, devam edin, tamam.

NIYAZI ÜNSAL (Devamla) — Peki, ayrıntıya girdim, toplanayım biraz.

Olaydan sonra ilginç bir durum ortaya çıkmış sayın senatörler. 85 kişiyi olay yerinden güvenlik kuvvetleri almış; sayın İçişleri Bakanı. Bunların tümü CHP'li, içinde karşı görüşten karşı partilerden, ya da kavgaya karışanlardan tek kişi yok.

Beyler Deresi'nde üzerlerinde 14'lük bir tabanca bulunan üç gencin üzerine bomba yağdıran katil Vali, bu olaydan sonra buraya da yetmişmiş. Götürdüğü işkencecilerle 85 kişinin tümüne işkence yaptırmış. Bunlardan 43 kişinin raporu elimizdedir, burada dosyadadır. Bir aylık raporu olanlar var. Vali, Emniyet Müdürü ve demin söylediğim Kaymakamın bulunduğu bir sırada, bunların tümü Hükümet binasının altındaki bodruma toplanıyor, bağırır göğes çıkıyor, burada bu işkenceler yapılırken, bu üç sorumlu da yukarıda odada oturuyorlar.

Sayın Senatörler;

Şimdi düşünün; bu olay saat 17.00'de oluyor. Vakit karanlık; güvenlik kuvvetleri müdahale ediyor, olay yerinde 85 yurttaşımız Hükümet Binasına, Emniyete alınıyor. Bunların içerisinde karşı taraftan tek kişi bulunmuyor. Kaymakama, «Bunları nasıl ayırdınız?» diye soruyorum. Başarılısınız hakikaten, herkesin altında CHP'li veya solcu olduğu yazılı olmadığına göre; olay yerinden de aldınız, herkes birbirine karışmış, nasıl ayırıp da getirdiniz bunları?.. Jandarma bilmiyor, Kaymakam bilmiyor; çünkü Demirel'in dostu, AP İlçe Başkanı ve o anda Belediye Başkanı adayı Ali Akyüz kimin ismini vermişse, bizim emniyetçiler onları toplamış, tek tek getirmiş. Bunun için, öbürlerinden hiç katılmamış.

Kaymakama, «Bunlar nedir?» diye sorduğumuz zaman, «Duvarlara sürerek yapmışlardır,» dedi. Çok görmüyorum; böyle Hükümetin böyle valisi, böyle valinin de böyle kaymakamı olur.

Sayın senatörler;

Ortadoğu Üniversitesinde görülen son olayı incelediğimizi dedim. Başından beri anlatmak istediğim örgütün en güzel örneği orada kurulmuş. İşçi adıyla

alınan birtakım zorbalar ve saldırganlar, Üniversitede «Devlet içinde devlet» gibi davranıyorlar. CIA ajanı Deyvit Calula'nın kuramlarında aranan öncü ve saldırgan tipler burada çok güzel seçilmiş. Hepsini silahlı, eğitilmiş çeşitli yerlerde, çeşitli işlerde bulunmuş, örgütlenmeler yapmış ve seçilerek buraya alınmışlardır. Şimdi Orta Doğu Üniversitesinde saldırılarına devam ediyorlar.

Olay günü Rektörlük binasından saldırı başlıyor. Oradan atılıyor patlayıcı maddeler ve silahlar. Suçuların bir kısmı rahat kaçabiliyor olaydan sonra. Büyük çoğunluğu, biz gittiğimizde hala içeride idi. Tam bir rahatlık ve kararlılık içinde duruyorlar. İdareye soruyorsunuz: «Nedir bunlar?.. İşçi ise ne arıyorlar burada?.. «Bu sorumuza İdare şöyle yanıt veriyor: «Bunlar can güvenliği olmadığı için burada toplanıyorlar.» Yani adamlar hem öyle, hem böyle...

Sayın senatörler;

Bir Üniversitede bu mantık oluşamaz. Bu mantığın sahipleri üniversite yönetemez. İşçinin can güvenliği olmadığı için Rektörlük binasında toplanacak ve zamanının tamamını burada geçirecek ve Üniversite buna çözüm bulamayacak.. Bu düşünceye kimse katılamaz. Katılamaz; çünkü bugüne kadar emekçilerle öğrencilerin, yani çalışanlarla öğrencilerin çelişkiye düştüğü, çatışmaya geçtiği görülmemiştir. Bunlar; yani Orta Doğu Teknik Üniversitesinde öğrencilerle çelişkiye düşenler ve çatışanlar işçi değildir. Bu İktidarın «İşçi» adıyla Üniversiteye soktuğu, vurucu güç olarak kullandığı birtakım zorbalarlardır. Bunlar, pek çok yerde bu göreve getirilmiş ve bilinen sonuçlar alınmıştır. Seydişehir tesisleri aynı yöntemle faşistleştirilmiştir, aynı yöntemle devrimci ve demokrat işçiler oradan temizlenmiştir. Orta Doğu Teknik Üniversitesinde de uygulanan budur. Orta Doğu Teknik Üniversitesinde eski işçilerle bir sorun yoktur. Alınan 1600 - 1700 işçi var; onların biriyle öğrenciler arasında, İdare arasında bir sorun yoktur. Hasan Tan'ın aldığı, toplayıp seçtiği 370'e yakın, sözde işçilerle öğrenciler ve İdare arasında olaylar var.

Sayın senatörler;

Ülkemizdeki olayları tek tek saymaya ve değerlendirmeye yapmaya kalkarsak, sanıyorum burada, bu kürsüde 365 gün konuşmamız lazım; yani 365 gün benim burada inmeden konuşmam lazım. Çünkü, Cephe Döneminin her günü bir iç savaş görünümünde geçti. Her gün birbirini kovalayan ağır olaylar içinde geçiyor. Her gün tabutlar içinde bir ilâ birkaç öğrenciyi birden göndermeye başladık. Demokratik her kuruluş

hedef alınmış durumdadır. Önümüzde çözümü gereken çok; ama çok büyük konular vardır; fakat bunların çözümü, bazılarımızın sandığı gibi, geçici ve süreklî tedbirlerle giderilemez, dikkatinizi çekerim. Dikkat edilirse, «Geçici ve süreklî tedbirlerle giderilemez.» diyorum. Çünkü, biz bu işin tedbirle giderileceğine katılmıyoruz. Olayların nedenlerine inmeliyiz. Nedenlerde bir tedbir değildir. Nedenlerde birleşmemiz ve o nedenleri gidermemiz gerekir.

Bugün Türkiye'de «Devlet içinde bir Devlet varlığı» söz konusudur. Önce bunu kabul etmeliyiz. Evet, tekrar ediyorum, Türkiye'de kelimenin tam anlamıyla bir Devlet içinde Devlet vardır.

Bazı işler yapılırken, tartışılırken, konuşulurken; ülkemizde varlığını hissettiğimiz, yaşadığımız ve her olayda elinin az çok olduğuna inandığımız bir Devletin hesaba katıldığını görüyoruz.

Geçen gün gündem dışı konuşan bir üye; en önemli sorunumuz Kıbrıs konusunda, Türk Devletinin düşüncesinden önce, Amerika Birleşik Devletlerinin düşüncesini ortaya koyuyor burada. Hükümetin düşüncesinden önce; Muhalefet Lideri ve Kıbrıs'ı almada birinci derecede rol oynayan Ecevit'in düşüncesinden önce, bana gelmiş Carter'ın düşüncesini anlatmaya çalışıyor. Ne hakla anlatıyor?.. Ne hakla bunları yurt dışında konu etmiş? Onlara ne söylemiş, Onlardan ne dinlemiş de; Türkiye burada katı davranıyor, Türkiye yumuşamalıymış... Hem de bunları tutnaklara geçirmek için konuşuyor. Sorumsuzluğun bu denlisi görülmemiştir arkadaşlar. Sorumsuzluk bu denli olmaz.

Türkiye'de, Kıbrıs'taki sınırnın küçülüp küçülmeceğini görüşecek sorumlular vardır, görevliler vardır. Sorumlu - sorumsuz, görevli - görevsiz, yurt dışına turistik geziler düzenleyerek yaptıkları birtakım konuşmaları gelip, büyüklük hastalığı içinde kimse burada tutanaklara geçiremez. Kimse burada tutanaklara geçiremez ve bir Türk yurttaşı olarak, hele hele senatörü olarak da, Türkiye'nin Kıbrıs konusunda katı davrandığını söyleyemez; söylese de bu konuya güler geçeriz; oturduğumuz yerden güldük geçtik zaten. (MSP sıralarından alkışlar)

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Hele şükür aklınız başınıza geldi.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Senin aklın başına gelsin önce.

HÜSEYİN ÖZTÜRK (Sivas) — CIA görev vermişse?..

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Ne demek «CIA görev verdiyse?..»

NIYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Sayın senatörler; Düşünce bu olunca, pekçok sorun, bugün olduğundan daha fazla karışır, daha fazla düğümlenir.

Bağımsız Türkiye'de bağırın gençlere, «Bağımsız Türkiye» diye bağırın gençlere, Amerika Birleşik Devletlerini hesaba katarak yanıt veremezsiniz. Yani, gençler «Bağımsız Türkiye» diye bağırırken, «Amerika Birleşik Devletleri acaba ne der?» diye bu gençlere yanıt veremezsiniz. Amerika Birleşik Devletlerinin ne düşündüğünü, ya da ne düşüneceğini hesaba katarak, gençleri asla susturamazsınız; mümkün değil.

Beş Yıllık Planları, bütçeleri, uluslararası sömürü düzeninin temsilcilerine yaptırarak... Onun adına da «Uluslararası Para Fonu» diyorlar. Beyler; dünyada «Uluslararası Para Fonu» diye şu anda bir örgüt yoktur. O örgüt 1971'de kapanmıştır; ama aynı örgütün mekanizması, Amerika Birleşik Devletlerinin para sistemini, sömürü sistemini ve ona bağlı olan bazı tekelcilerin sömürü düzenini organize etmek için faaliyet sürdürmektedir. O dosyalarımızı, içini dışını, neyi yarsa önüne serdiğiniz adamlar uluslararası değil; o uluslararası şey kapandı, 1971'de kapandı. Durum budur. Onunla ilgili açıklamayı daha geniş bilgilerle bu kürsiye getireceğim.

Bugün Türkiye'de 500 lira vererek yeraltı servetlerini kapatanlar var. 500 lira verdiniz mi istediğiniz kritik maddeyi kapatabilirsiniz. Dağları taşları kapatabilirsiniz. Dikkatinizi çekiyorum ; 170 maden ocağını kapatarak, asgari ücretle işçi çalıştırıp, Hekimhan'da ve Türkiye'nin pekçok yerinde emeği sömürenler var; Bilfer Şirketi. En kritik madenlerimizi işletmeden yurt dışına satanlar var, satılmasına göz yumanlar var. Bunların, yurt dışında işlendikten sonra çok yüksek değerlerle tekrar yurda geri alınmasını sağlayanlar var. Sadece madenler değil; her şey böyle. İşsizlik ve yolsuzluk çığ gibi büyüyor. Hükümetler yolsuzluk üzerinde uyuyor. Hükümetler 2,5 yıldır yolsuzluk dosyaları üzerinde sayıkıyor, uyuyor. Bunlar halledilmeden, bu düzen değişmeden, olaylar durmaz, duramaz.

Sayın senatörler;

Gençler, yaptıklarını ölümü göze alarak yapıyor. Buna dikkatinizi çekerim. Ben bir davranışı ölümü göze alarak yaparsam, bunu kimse durduramaz. İş bu denli ağırdır ve içeriklidir. Bu ağır ve içerikli işin karşısına, ümmetçi ve ırkçı partiler oluşturarak karşı çıkamayız. Bunların karşısına, sorunları kabul ederek, akılcı yoldan çözümlenerek karşı çıkabiliriz.

Bazı arkadaşlar Türkiye'deki gelişmeleri ata, kurda bağlıyor. Olayları bu denli basite indirenler yanlışlar. Türkiye'deki gelişmeler öyle at, kurt partilerinin işi değil, onları çok aşan ağırlıkta ve boyutlardadır.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Okun da değil.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Türkiye'deki gelişmelerin arkasında, dünya ölçüsünde etkisi olan kuruluşların eli var.

Sizi kurtarmak istiyorum; yani bu sadece sizin işiniz değil bu hastalık demek istiyorum. Ucuza, sizden yana konuşuyorum.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Okuda ilâve et.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Tabii, o da var.

BAŞKAN — Sayın Ünsal, karşılıklı görüşmeyiniz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Beyler eserimiz meydanda.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Meydanda tabii.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Öyle diyorum, sizin de eseriniz meydanda, bizim de eserimiz meydanda. Türkiye'nin hâli bu, kimse övünemez. Türkiye'yi iyi yönettim; şu zamanda iyi idi, bu zamanda iyi idi, diye. Eseriniz burada. Kaldı ki, ben eğitimciyim; Türkiye'deki tüm eğitimciler şu anda suçludur. Türkiye'de hiç birimiz bugüne kadar iyi eğitim yaptı; Niyazi Ünsal 26 sene iyi çocuk yetiştirdi de ayrıldı diyemem, diyemeyiz. Çünkü neden?.. Türkes geldi, bir fiske ile bizim yıllar yılı eğittiklerimizi yıktı, komando yaptı. Eğer onlar köklü eğitim görsele, bugünkü ortam gençlik arasında doğar mıydı? Doğmazdı. Onun için Türkiye'nin savunulacak yanı yok, biz meseleleri ortaya koymaya çalışıyoruz.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Siz solcu yaptınız, onlar da komando yaptılar.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Şimdi, Türkiye'deki olayların içinde...

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Biz de kardeş yapalım diyoruz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Sayın kardeşim, eğer vaaz vermekle işler halledilseydi, camisi çok olan ülkeler şimdiye kadar bütün sorunlarını çözmüşlerdi. Şimdi vaaz dönemi geçti. Onun için « Kardeş yapacağız » demekle kardeş olmuyor. Sorunları söylemek istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Ünsal, size hitaben söylenmeyen sözlere cevap vermeyin ve çok az vaktimiz kaldı, lütfen toplayın efendim.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Türkiye'deki olayların içinde, uluslararası sömürü düzeninin eli var.

Sömürü düzenini, sosyalist ülkeler de, komünist ülkeler de, kapitalist ülkeler de uyguluyorlar. Türkiye'nin, alıcı durumunda kalmasını, iyi bir pazar olmasını, daima satın alan bir ülke durumunda olmasını isteyenlerin eli var.

Türkiye'yi uzun süredir küçüklük hastalığına yakanlar yönetiyor beyler. Bunlar, bir düzenin korusundan kaçarak, başka bir düzenin batağına ülkeyi batırdılar. Yıllar yılı, « Ülkeyi komünizm tehlikesinden koruyoruz, koruyoruz » diye diye kapitalizmin kucağına yatırdılar. Şimdi ne yapacaklarını bilememenin çaresizliği içindeler. İşte bunu da mı kabul etmeyeceksiniz? Çaresizliğin içindesiniz, çalmadığımız kapı kalmadı.

Burada demin beni dinlemeyip kaçan Bakan, buradan gitti. Irak'a; benim daha dün bir eyaletim durumunda olan yere rica etti, « 15 gün benim hatırım için uzatır mısınız borcu? » dedi, 15 gün sonra tak kestiler; ikinci bir defa yalvar yakar, yine uzattınız. Bu neden oldu? İşte bunlar için oldu.

Gençler, işte bu çaresizliğin içinde vuruşuyor. Bizden iyi görüyor. Gerçek bir düzen kurulup, sömürü durana kadar bu vuruşma sürecektir; ben haber veriyorum. Gerçek bir düzen kurulup, yabancılar içimizden elini çekene kadar sürecektir. İktidarlar yabancılarla açtığı kapıları gençlere, düşünen insanlara açarsa, bu vuruşma durur. Bakın tekrar ediyorum; iktidarlar yabancılarla açtığı kapıları gençlere, düşünen insanlara, yurtseverlere açarsa, bu vuruşma durur. İktidarlar yabancılarla uzattıkları eli gençlere ve yurtsever insanlara uzatırsa, vuruşma durur. Yoksa, yasa sevkleriyle, baskı yasaları çıkarmakla, işkenceyle, zulümle; uzun menzilli silahlarla gençleri ve yurttaşları kamplara bölmekle, cephe kurmakla bu işler durmaz, aksine daha çok gelişir, daha çok bilendir.

Daha da gelişir diyorum; neden?.. Bir hükümet bir yerde; örneğin İstanbul Ümraniye'de onbin gecekonduyu halkın başına yıkarken, onbin yurttaş panzerler altında ezerken, buna karşı çıkmak isteyenleri işkencelere tabi tutarken; aynı ilin birçok semtinde Hazine arazileri üzerine dikilen kaçak apartmanların yükselmesine göz yumarsa ve Ümraniye'de halkı ezdiren bir Valiyi aynı sene içinde bu Hükümetin ve bu idarenin başı senatör yaparsa, bu işler durmaz.

MEHMET KILIÇ (Gaziantep) — Sayın Başkan, şahsiyat yapmasın.

BAŞKAN — Sayın Ünsal, bir saniye efendim. Çok rica ediyorum şahsiyat yapmadan...

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Beyefendi, şahsiyat yapıyorum...

BAŞKAN — Çok istirham ediyorum...

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Hiç kimseyi itham etmeye hakkı yoktur.

BAŞKAN — İstirham ediyorum...

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Şahsiyat yapmıyorum, suçlu da burada, tayin eden suçlu da Çankaya'da oturuyor.

BAŞKAN — İstirham ediyorum Sayın Ünsal, çok rica ediyorum.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Ne demek Sayın Başkan yani? Saatlerce aynı şeye imkân verdiniz siz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — İki suçlu arasındadır; Ümraniye'de 33 yurttaşı öldüren suçlu burada karşımdadır, onun için bunu söylemek de benim görevimdir, benim vites telimi koparma, rica ederim.

BAŞKAN — Çok istirham ediyorum Sayın Ünsal. İçtüzüğümüz açık, istirham ediyorum.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Ben istirham ediyorum, ben şahsiyat yapmıyorum...

BAŞKAN — İçtüzüğe göre konuşun.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Ne demek Sayın Başkan; iki saatir aynı suçu işliyor.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — 33 yurttaşımızı öldüren Valiyi senatör yapan suçlu, Cumhurbaşkanıdır. Demesi yok; söylüyorum, buraya geçiyor, oradan ahr konuşursunuz.

BAŞKAN — Bir saniye efendim. Sayın Ünsal, sizi İçtüzüğün emrettiği hudutlar içerisinde konuşmaya davet ediyorum, ikaz ediyorum efendim.

MEHMET KILIÇ (Gaziantep) — Bir senatör gibi konuşsun.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demokrat Parti zamanında İstanbul Kalender sırtlarında Hazine arazisi üzerine dikilen apartmanların kamulaştırılması yargı organlarınca karara bağlanmıştır; ama o gün bugün bu kararın gereği yerine getirilmemiştir. Boğaza bakan sırtlarda, Kalender Köşkü civarında dikilen apartmanlar duruyor, Ümraniye'de dikilenler duruyor, yalnız gecekondular yıkılmış, yalnız gecekonducular ezilmiş, gecekonducular ezilmiş, perişan edilmiş. Eğer o gecekondularda oturanlar, gecekondularını başlarına yıkılanlar durursa, mücadele etmezse, insan değildir. Bir yanda apartman diktireceksiniz Hazine topraklarına, bir yanda gecekondular yıkacaksınız halkın başına; böyle düzen olmaz.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Onu İstanbul Belediyesine sorun.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Ben, siz yaptınız demiyorum, düzeni o anda kim yürüttüyorsa onlara söylüyorum.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — 25 senedir bunları siz yaptınız.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Bu işleri yapan Valiyi senatör yaparsan, gençler susmaz.

Beyler, Türkiye bir arayış içindedir. Türkiye'deki olaylar, Türkiye'deki gelişmeler, bazılarının sandığı gibi, ithal malı değildir, dünyada görülen olaylarla da bir ilişkisi yoktur. Dünyanın çeşitli ülkelerinde görülen ve bazı yerlere oradan sıçradığı sanılan olayların kökeninde, bizim ülkemizde görülen ve giderek gelişen olayların nedenleri yoktur. Bizdeki olayların nedenleri, düzenle ilgilidir, düzeni elinde bulunduranlarla ilgilidir.

Size bu noktada çarpıcı bir örnek vermek istiyorum. Dikkat ederseniz, konuşan herkes, Kürtlere özgürlük verilmesini isteyenleri suçluyor. Kimse, böyle bir isteğin öne sürülmesini, söylenmesini istemiyor. Tekrar edeceğim bu noktayı; konuşan herkes, Kürtlere özgürlük verilmesini isteyenleri suçluyor, kimse, böyle bir isteğin öne sürülmesini, söylenmesini istemiyor; ama bir sorumlu çıkıp, «Türkiye'de Kürt var mı, yok mu?» diye sormuyor. Türkiye'de Kürt varsa, özgürlüğü de olacaktır. Bu, nasıl demokrasidir?..

SUPHİ GÜRSOYTRAK (Tabii Üye) — Böyle şey olmaz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Sözümün sonunu dinleyin, söyleyeceğim şimdi.

SUPHİ GÜRSOYTRAK (Tabii Üye) — Bölücü bir konuşma, böyle şey olmaz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Olup olmadığını söyleyeceğim; dinlerseniz şimdi.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — O zaman parça parça edersiniz memleketi.

SUPHİ GÜRSOYTRAK (Tabii Üye) — Olamaz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Dinlerseniz olacaktır o. Bu nasıl demokrasidir; bu nasıl demokrasidir ki, insana ne olduğunu açıklama olanağı vermiyor?

Ne olduğu açık; Kürt olup olmadığını ben açıklarım ancak; ben bilirim ancak.

SAMİ KÜÇÜK (Tabii Üye) — Vatandaş olarak.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Şimdi onun cevabını vereceğim.

Milyonlarca insanı baskı altına alarak, asıllarını hiç bir düzen unutturamaz. Unutturmaya kalkarsanız, olayları da durduramazsınız. Ne diyor İçişleri Bakanı Senato kürsüsünden?.. «Onlar bu Ülkenin en

sadık tebaalarıdır.» Böyle dedi. Bir ülkenin İçişleri Bakanı o ülkede yaşayan yurttaşları tebaa olarak görürse, onları bu sözle bir ayrıcalığa, bir farklılığa tabi tutarsa, bu işlerin sonu gelmez.

ALİ OĞUZ (İstanbul) — Ne demek bunlar?...

NİYZAZİ ÜNSAL (Devamla) — Söyleyeceğim beyefendi; biraz izin verirseniz.

İçişleri Bakanına bu sözü, şuur altı gerçeği söylüyor. Bakan şuur altına gizlediği bilgiyi söylüyor. Bu tutum Türkiye'de bir baskının varlığını kanıtlar. Doğudaki halka kıyamazsınız, «Neden böyle diyor?» diye de soramazsınız, söyleyemezsiniz.

Beyler, yurttaşlıkla diğer özellikleri lütfen birbirine karıştırmayalım. Doğu Anadolu halkı asırlardır bu baskıya katlanmış ve özelliğini kaybetmemiştir. Kimse, bu tutumlarla onlara bir şey yapamaz. Hükümetler daha akılcı ve gerçekçi davranarak bu işleri ele almalıdır. Hekimhan'da ve Malatya'da Ermeni yurttaşlarımız Ermeni olduğunu söylüyor ve Alevi yurttaşlarımıza yapacağını yapıyor; ama öbürleri «Aleviyim» dahi diyemiyor... Eğer gerçekten Kürtse, «Kürdüm» diyemiyor. Ben böyle demokrasi tanımıyorum.

Sayın senatörler;

Pek çok örnek vererek bu Hükümetin yaptıklarını anlatmaya çalıştım. Bir örnek daha vererek bu işi bitirmek istiyorum.

5 Haziran seçimleri bir iktidar tayin edecek seçimdi. O seçimde Hükümetten üç bakan çekildi. Yerlerine gelenler tarafsızlık içinde ülkeyi yönettiler. Genel seçimlerde tek ölü verilmedi; ama bu Hükümetin elinde ve bu Sayın Bakanın elinde yapılan yerel seçim 22 ölü verdi. Genel seçimde tek ölü vermeyen Türkiye, yerel seçimde 22 ölü veriyor. Bu örnek bile bize olaylarda Hükümetin etkisini; Hükümetin, kusura hakmasınlar, beceriksizliğini göstermesi bakımından bize yetiyor.

Söylemekle olmuyor; babacan tavırlarla bir şey çözülemez. Bu Hükümet, başından beri ülke sorunlarını değil, kendi sorunlarını çözmeye çalışıyor; parti çıkarlarını düşünmekle, onu kollamakla, kovalamakla meşgul oluyor.

Kendi aralarında en ufak bir bağ yoktur. Erzincan'da açılacak bir ortaokul için Millî Eğitim Bakanına gittim. Okul açılmış; fakat çalışmaya başlatılmıyor. Bakanın söylediği şu: «Ben üç kez emir verdim, tel çektim, Vali açmıyor. Sen istersen bir de Sayın Korkut Özal'a söyle. O söylesin valiye.»

Görüyorsunuz Bakan, bir Hükümet içindeki Bakanı görüyorsunuz; «Bu valiye benim sözüm geçmi-

yor. o Bakanlık Millî Selâmet Partisinin elindedir. Ben açtım; ama vali açmıyor. Sen Korkut Bey'e söyle, bir de o, bu işi konuşsun.» diyor.

Devlet adına Erzincan'da oturan Vali, Millî Selâmet Partili Bakan İçişlerine baktığı için, diğer partili bir bakanın emrini dinlemiyormuş. Vay haline Devletin...

«Vay haline Devletin» deyince anımsadım; bu Hükümetin durumunu ben, en güzel şekilde, Diyarbakırlı Sait Paşanın şu taşlamasında buluyorum :

Bir ara Kerkük vilâyet olmuş, buraya Nefi isminde bir paşayı vali yapmışlar. Sait Paşa bir taşlamada bulunuyor, diyor ki :

«Kerkük vilâyet oldu, Nefi Paşa vali.

Vâveyl vilâyete, vâveyl ahali.»

Şimdi, bizde de durum böyle.

«Sayın Demirel Başbakan oldu, bazı arkadaşlarımız bakan.

Vâveyl Devlete, vâveyl halkın haline.»

İSMAIL KUTLUK (Çanakkale) — Sıra size de gelecek.

ABDULLAH KÖSEOĞLU (Kocaeli) — Geldi, geldi.

NİYZAZİ ÜNSAL (Devamla) — Sayın senatörler;

Atatürk'ümüz, kala kala Sayın Ömer Naci Bozkurt'a kalmış... O savunuyor Atatürk ilkelerini. İşe bakınız hele; ellerinden gelse Atatürk'ün adını andırmayacaklar, gelmiş bize Atatürk'ten söz ediyor... Atatürk sizin kafanıza sığacak kadar küçük değildir.

ÖMER UCUZAL (Devamla) — Ne demek Sayın Başkan?..

NİYZAZİ ÜNSAL (Devamla) — Evet, Atatürk, Ömer Naci Bozkurt Beyin kafasına sığacak kadar küçük değildir.

BAŞKAN — Bir saniye Sayın Ünsal, bir saniye efendim.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Sayın Başkan, arkadaşımız burada bir Senatördür ve bizim Grubumuzun sözcülüğünü yapmıştır. Yeter artık, Sayın Ünsal sabahtan beri herkese hakaret ediyor. İstirham ediyorum efendim.

NİYZAZİ ÜNSAL (Devamla) — Siz gerçek Atatürkçü...

BAŞKAN — Sayın Ünsal, bir kere sözünüzü kestim, lütfen beni dinleyin.

Çalışma süremizin bitmesine beş dakika var; bu bir, bu açıdan toparlayın.

İki; çok rica ediyorum, havayı daha ziyade elektiriklendirecek ve karşılıklı konuşmalara, müdahalelere

meydan vermeyecek şekilde görüşün ve bağlayın rica ediyorum.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Siz, gerçek Atatürk'ü değil, kendi kafanızda uydurduğunuz Atatürk'ü konuşuyorsunuz burada. Bir insan, hem Atatürkçü, hem de Atatürk'ün karşı olduğu, aşağı ettiği, mücadele verdiği insanları sevmeyiz. Bir insan, hem Atatürkçü hem de Abdülhamit yanlısı olamaz, olamaz...

Atatürk'ün Büyük Söylevinde çizdiği ortamı...

MEHMET KILIÇ (Gaziantep) — Böyle bir şey söylemedi ki.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Burada söylemedi; ama biz tanıyoruz.

BAŞKAN — Efendim, müsaade ediniz.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Atatürk'ün Büyük Söylevinde çizdiği ortamı siz bu ülkede yarattınız. Gençler, sizin yarattığınız bu ortamda harekete geçti, gaflet ve hıyanet içinde olanları uyarmak istiyor.

Hepimiz şu gerçeği kafamıza sokmalıyız: Devleti bu hale getirenlerden, bu halk bir gün hesap soracaktır. Ölseniz de bu akibetten kurtulamazsınız. Adınızdan sorarlar bu hesabı, adınızdan. Yediğinizin, içtiğinizin, yaptığınızın ve üzerinde yattığınızın hesabı sorulacaktır. Yıllar yılı halkı komünizmden korkutanlar, zaman zaman Rusya gezilerinden sonra yanıldıklarını, sanıyorum alıyorlar. Bize anlattıklarıyla buradaki tavırları birbirine uymuyor.

AP Sözcüsü, bazı sol partilerin genel başkanlarını suçlamaya yeltendi. 12 Mart döneminden sonra ceza aldıklarını söyledi. Bir defa daha söyledim; 12 Mart döneminde, ülkemizin en dürüst insanları içeri alınmıştır. Kafası çalışanların pek çoğu suçlanmıştır. Düşünen insanlara kıyılmıştır; görevlerinden atılmıştır, içeri tıkılmıştır. Nasıl suçlandıklarını anlattım size; sahte operasyonlarla, zulme dayanan işlerle, kışkırtıcı ajanlarla, sahte muamelelerle. Bugün de öyle; tüm yurtsever insanlar içeri tikiyor. Emniyet binleri zulüm makinaları gibi işliyor. Binlerce yurttaşımızın elinde işkence raporları doluyor. Bunlar içinde tek sağcı, tek ülkücü, tek akıncı yoktur; olamaz çünkü.

Bu düzen, düşünen insanlara düşman. Bu düzen, düşünen adamlara, dürüst insanlara, tüm yurtseverlere düşman olanların elinde. Ben, bu düzende işkence görmeyenin, kovuşturmayaya uğramayanın doğruluğundan kuşkulanyorum. Dürüst olan, bu düzene karşı çıkar. Karşı çıkmıca, düzenin sadık bekçileri ister

istemeyiz yakana yapışır. Eğer sizlerin yakana, yakınlarınızın yakasına yapışılmıyorsa, bu düzenin ortağsınız. Bu düzenin batağında siz de, biz de varız demektir.

AP Sözcüsü, solcuların seks istediğini, kadını ortak mal olarak gördüğünü söylüyor.

Bu bağnaz ve adi sözcüğü tekrarlamak istemezdim; ama ben, onların Emniyet Genel Müdürü zamanlarında ve o günlerin bir Bakanı ve Genel Müdürü ile yaptıklarını burada sayarsam, insanım diye dışarı çıkamazlar.

MEHMET FEYYAT (İstanbul) — Bar çalıştıyorlar, bar.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Biz, bu görüşmeyi adi suçlamalar ve yalan söylemek için açtırmadık. Olayların ve olanların neden ve niçinlerini tartışmak için açtırdık sayın senatörler. Emniyet örgütünün ne duruma geldiğini, geçen celse, eski bir emniyetçi olan Sayın Karamullaoğlu, söylediler. Düzen tümüyle koçmuş, çürümüş. Bugün valiler, Karamullaoğlu'nun tamıttığı gibidir. Dün, Ömer Naci Bozkurt gibi olanlar vardı. Elbette bu düzen çürüyecek, kokacak, bozulacaktır. Dünya ulusları, insan haklarını yüceltme için çırpıyor, bizse çignemeye çalışıyoruz.

BAŞKAN — Bir saniye efendim. Bitti efendim. Süre bitmek üzere, bir dakika var, müsaade buyurun Sayın Ünsal.

Sayın üyeler; süremizin dolmasına bir dakika var. Sayın Ünsal'ın konuşmasının bitimine kadar ve..

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Bitti.

ÖMER UCUZAL (Eskişehir) — Ne kadar sürer efendim?

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Benim sözüüm bitti efendim; saygı sunacağım size, o kadar.

BAŞKAN — Ve sayım - döküm tutanağının Yüce Genel Kurula sunulmasına kadar çalışmanın devamını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Buyurun efendim.

NİYAZİ ÜNSAL (Devamla) — Barış çağında, uzay çağında insan yüceliğinin güçlendiği günlerde can güvenliğinin olup olmadığını tartışıyoruz. Bizi bu çizgi getirenler üzülün.

Teşekkür ederim, saygılar sunarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Ünsal.

IV — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

11. — Bütçe ve Plan Komisyonunda açık bulunan bir üyeliğe seçim.

BAŞKAN — Sayın üyeler; Bütçe ve Plan Komisyonunda açık bulunan üyelik için yapılan seçime ait tutanak gelmiştir; bilgilerinize sunulacaktır.

Yüksek Başkanlığa

Bütçe ve Plan Komisyonunda açık bulunan bir üyelik için yapılan seçime 117 üye katılmış ve neticede ilişik listede adları yazılı üyeler hizalarında gösterilen oyları almışlardır.

Bilgilerinize arz olunur.

Tasnif Heyeti

Muhsin Batur (Cumhurbaşkanınca S. Ü.)
Suphi Gürsoytrak (Tabii Üye)
Muzaffer Şamiloğlu (Kars)

Bütçe ve Plan Komisyonunda açık bulunan bir üyeliğe seçim :

Suphi Karaman : Milli Birlik Grubu, 113 oy
(Tabii Üye)
Boş 4 oy

BAŞKAN — Bilgilerinize sunulmuştur.

Çalışma süremiz dolduğundan ve almış olduğumuz karar gereğince, 27 Aralık 1977 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 19.00

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORU VE CEVABI

1. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mehmet Feyyat'ın, Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne dair soru önergesi ve Gençlik ve Spor Bakanı Ali Şevki Ereğ'in yazılı cevabı. (7/829)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygıyla rica ederim.

29 . 11 . 1977

İstanbul Senatörü
Mehmet Feyyat

1. Geçen yıl kız öğrenciler için açılan Emek Kız Yurdu açılışını müteakip erkek öğrencilerce işgal edildiği Genel Müdürlük ile Bakanlığınızın karşı koymalarına rağmen sonuç alınmadığı, hatta Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim, teftiş kurulu, müşavirlik büroları bu binada olduğu halde bunların da işgal edildiği olayı doğru mudur? Doğru ise Bakanlığınızın hiçe sayıldığı gerçeği karşısında tutumunuz ne olmuştur?...

2. Yüksek Öğretim Yurtlar Kurumunda yönetim kurulu ikiye bölünmüş müdür? Bu bölünmenin

AP ve MHP'li üyelerce yapıldığı doğru mudur? Doğru ise ayrı ayrı toplantılardan alınan ayrı ayrı zıt ve değişik kararların uygulanması nasıl olmaktadır?

3. Kredi ve Yurtlar Genel Müdürü Bursa'daki seminere giderken resmi arabası ile ve anarşist komandoların yardımıyla bucak bucak kovalayıp bilahare sokak ortasında yakalatarak mesai arkadaşımı döğdüğünden haberiniz var mı? Bu tip olayların ideolojik maksatla yapıldığı bilindiği halde, kötülediğiniz ve bizim de tasvip etmediğimiz aşırı solcuların davranışına benzer olduğuna göre ne gibi bir işlem yapmaktasınız?

4. Aynı Genel Müdür seçimlerden önce tarafsız gözükiüp, seçim sonrası mezkûr Bursa seminerinde benden olanlar kahr, benden olmayanlar çekip gider mealindeki aleni seminer konuşmasından haberiniz var mı?

5. Diyarbakır ve Bursa'da bina alımındaki yolsuzluklardan haberiniz var mı? Teklifte bulunan Sayın Kavalalı'nın Bakanlığımıza sunduğu 8 sayfalık müracaattan haberdar mısınız? Haberiniz varsa ne gibi işlem yapıldığı ve nasıl cevaplandırıldığının açıklanması.

TC

Gençlik ve Spor Bakanlığı 20 . 12 . 1977
Sayı : 001-A/MM/3541

Konu : Soru önergesi Hk.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına
(Genel Sekreterlik)

İlgi : 9 . 12 . 1977 gün 13758-6078/7/829 sayılı emirleriniz.

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Sayın Mehmet Feyyat'ın Bakanlığımıza yönelttiği, Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu ile ilgili soruların cevapları aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi ve gereğini müsaadelerimize arz ederim.

Ali Şevki Erek
Gençlik ve Spor Bakanı

Cevap : 1. Ankara - Emek semtindeki bina 1976 Eylül ayında Türk Petrol Vakfından satın alınmıştır. Gerekli tadil ve onarımlar yapıldıktan sonra, o günün ihtiyaçları dikkate alınarak kız yurdu olarak hizmete açılmıştır.

Yükseköğrenim kuruluşlarının fazla olduğu Emek ve Bahçeli semtlerinde erkek yurdunun bulunmaması sebebiyle yönetim kurulunun 31 . 8 .1977 gün ve 349/3271 sayılı kararı ile erkek yurduna dönüştürülmesine karar verilmiştir. Bakanlığımız, öncelikle kız öğrencilerin barınma ihtiyaçlarının karşılanması gerektiği inancından hareketle kararın değiştirilmesini istemiş, yönetim kurulu da 5 . 11 . 1977 gün ve 354/3309 sayılı kararı ile adı geçen yurdun (Kız - erkek) karma yurt olarak hizmete devamına karar vermiştir. İşgal söz konusu değildir.

Bakanlığımız 351 sayılı Kanunla kendisine verilen sorumluluk ve yetkiler dahilinde görevini yürütmektedir.

Cevap : 2. Kurum Yönetim Kurulu Kurum Genel Kuruluna seçilmiş 1 başkan 6 üye olmak üzere 7 kişiden teşekkül etmektedir. Kurulun kararlarını ittifak veya ekseriyetle vereceği malumdur. Verilen bu kararlar ve bu kararların uygulanması 351 sayılı Kanunun öngördüğü biçimde kurumca yürütülmektedir.

Cevap : 3. Bahse konu seminer Bursa'da 6 - 11 Temmuz 1977'de yapılmıştır. Göreve başladığım 11 Kasım 1977'den evvel veya sonra Bakanlığımıza bu konuda bir işar, ihbar veya şikâyet vukubulunmamıştır. Sorunuz üzerine yapılan araştırmada o tarihte 2 kısım personeli arasında vaki münakaşaya Genel Müdürce müdahale edildiği olayın ideolojik yam olmadığı ifade edilmiştir.

Cevap : 4. Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 6 Temmuz 1977 günlü seminer açılış konuşmasında basın, davetliler ve Bursa Valisi bulunmuşlardır. Önergede belirtilen şekilde bir beyanın olduğu konusunda Bakanlığımıza herhangi bir ihbar veya şikâyet söz konusu değildir. Soru üzerine yapılan araştırmada da böyle bir beyanda bulunulmadığı kurum yetkililerince ifade edilmiştir.

Cevap : 5. Diyarbakır'da kurumca satın alınan binalar hakkında şikâyet vaki olmuştur.

a) Diyarbakır'da satın alınan binalarla ilgili şikâyetler gerek kurum, gerekse Bakanlık müfettişlerince mahallinde defaatla incelenmiş ve şikâyete konu edilen hususların varit olmadığı tebeyyün etmiştir.

b) Bursa'da satın alınan bina hakkında, önergede soyadı belirtilen kişiden Bakanlığımıza intikal etmiş herhangi bir müracaat ihbar veya şikâyet yoktur.

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

10 NCU BİRLEŞİM

22 . 12 . 1977 Perşembe

Saat : 15.00

I

A — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Bütçe ve Plan Komisyonunda açık bulunan bir üyeliğe seçim.

B — İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Cumhuriyet Senatosu Antalya Üyesi Reşat Oğuz ve arkadaşlarının, can güvenliği ve öğrenim öz-gürlüğü konusunda bir Genel görüşme açılmasına dair önergesi. (8/5)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A — HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B — TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Kızılay altgeçidi ve çarşı yapımı inşaatıyla ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/24)

2. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, İstanbul'da Aksaray ve Sultanhamam'da vukubulan yangınlar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/27)

3. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niya-zi Ünsal'ın, Keban Barajı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/50)

4. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, son altı ay içinde temeli atılan tesislere dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/53)

5. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Nejat Sarıçalı'nın ithal edilen bitkisel yağ ve margarin konusunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/63)

6. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, Adana iline bağlı bazı ilçe köylerindeki Y.S.E. ve bayındırlık hizmetlerine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/66)

7. — Başbakanlığa bağlı Toprak ve Tarım Re-formu Müsteşarlığı tarafından hazırlanmış olan yönetmelik hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/16) (S. Sayısı : 688) (Dağıtım tarihi : 28 . 3 . 1977)

8. — Türkiye Cumhuriyeti ile Amerika Birleşik Devletleri arasında akdolan Kredi Andlaşması konusunda kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/23) (S. Sayısı : 702) (Dağıtım tarihi : 14 . 4 . 1977)

9. — 1975 yılı kömür üretimi, dağıtımı, müracaat ve dağıtım tarihleri hakkında kurulan Cumhuriyet Senatosu Araştırma Komisyonu raporu. (10/30) (S. Sayısı : 704) (Dağıtım tarihi : 18 . 4 . 1977)

10. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, 1 Mayıs 1977 tarihinde İstanbul Taksim Cumhuriyet Alanında meydana gelen olaylara dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/67)

11. — Cumhuriyet Senatosu Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye Hüsamettin Çelebi'nin, 1 Ocak 1974 tarihinden sonraki teşvik belgesi imalat izni ve fiyat tespiti işlemlerine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/68)

12. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niya-zi Ünsal'ın, T. C. Ziraat Bankasının açtığı krediler ve bunlara bağlı harcamalar hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/69)

13. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, traktör imali, ithali ve bu hususa ilişkin kurulmuş şirket ve holdingler hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/70)

14. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, Tarım ürünlerinin taban fiyatlarının tespit ve ilanı hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/71)

15. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in, sıtma ve bulaşıcı hastalıklarla mücadele hususunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/72)

16. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın, işkence olayları hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/73)

17. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, çay üretimi ile ilgili Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/74)

18. — Cumhuriyet Senatosu Rize Üyesi Talât Doğan'ın, sağlıkta can güvenliği konusunda Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/75)

19. — Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Hilmi Nalbantoğlu'nun, TKİ. Şark Linyitleri Aşkale İşletmesine dair Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/76)

20. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Mehmet Özgüneş'in, Kamu İktisadi Teşebbüsleri üzerindeki denetimin etkinliği, mahiyet ve şümulü hakkında Senato Araştırması isteyen önergesi. (10/77)

21. — Cumhuriyet Senatosu Kocaeli Üyesi Abdullah Köseoğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/852) (S. Sayısı : 706) (Dağıtma Tarihi : 5 . 12 . 1977)

22. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Hayri Öner'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/853) (S. Sayısı : 707) (Dağıtma Tarihi : 5 . 12 . 1977)

23. — Cumhuriyet Senatosu Afyonkarahisar Üyesi Mustafa Çelik'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/842) (S. Sayısı : 708) (Dağıtma Tarihi : 5 . 12 . 1977)

24. — Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk'ün yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/817) (S. Sayısı : 709) (Dağıtma Tarihi : 5.12.1977)

25. — Cumhuriyet Senatosu Sivas Üyesi Hüseyin Öztürk'ün yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/854) (S. Sayısı : 710) (Dağıtma Tarihi : 6 . 12 . 1977)

26. — Cumhuriyet Senatosu Artvin Üyesi Recai Kocaman'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/813) (S. Sayısı : 711) (Dağıtma Tarihi : 6 . 12 . 1977)

27. — Cumhuriyet Senatosu Erzurum Üyesi Lütfi Doğan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/791) (S. Sayısı : 712) (Dağıtma Tarihi : 6 . 12 . 1977)

28. — Cumhuriyet Senatosu C. Bşk. S. Üye Sabahattin Özbek'in yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/755) (S. Sayısı : 713) (Dağıtma Tarihi : 6 . 12 . 1977)

29. — Cumhuriyet Senatosu Gümüşhane Üyesi Ömer Naci Bozkurt'un yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/756) (S. Sayısı : 714) (Dağıtma Tarihi : 6 . 12 . 1977)

30. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Sıtkı Yırcalı'nın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/731) (S. Sayısı : 715) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

31. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1132) (S. Sayısı : 716) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

32. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/619) (S. Sayısı : 717) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

33. — Cumhuriyet Senatosu Erzincan Üyesi Niyazi Ünsal'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/986) (S. Sayısı : 718) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

34. — Cumhuriyet Senatosu C. Bşk. S. Üye Halil Tunç'un yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1130) (S. Sayısı : 719) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

35. — Cumhuriyet Senatosu C. Bşk. S. Üye Halil Tunç'un yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/666) (S. Sayısı : 720) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

36. — Cumhuriyet Senatosu C. Bşk. S. Üye Halil Tunç'un yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/620) (S. Sayısı : 721) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

37. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Emanullah Çelebi'nin yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/649) (S. Sayısı : 722) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

38. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mehmet Feyyat'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Sena-

tosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/651) (S. Sayısı : 723) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

39. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mehmet Feyyat'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/650) (S. Sayısı : 724) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

40. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Turhan Kapanlı, Kocaeli Üyesi Lütfi Tokoğlu ve Afyonkarahisar Üyesi Ahmet Karayigit'in yasama dokunulmazlıklarının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/1068) (S. Sayısı : 725) (Dağıtma Tarihi : 6.12.1977)

41. — Cumhuriyet Senatosu Niğde Üyesi Abdullah Emre İleri'nin yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu. (3/956) (S. Sayısı : 726) (Dağıtma Tarihi: 9.12.1977)

V

- İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER
A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK
İŞLER
B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK
İŞLER

